

ŽIVEL
N
A

IN DOM

OKTOBER 1938 * LETO IX.
PRILOŽENA JE KNJIGA: E. J. KILDUFF, "KAKO SI POIŠČEM BOLJŠO SLUŽBO"

10

Žrebanje 1. razreda 12. oktobra 1938.

Cena srečk:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$
Din 200	100	50

Strogo solidna in diskretna postrežba!

REIN IN DRUG

ZAGREB, ILICA 15
TELEFON 37-05

Vrtna dela meseca oktobra

Vrtnarjevi pridelki so po večini odvisni od vremena. Zato ni čudno, da se vrtnar tolikokrat ozre v nebo in pogleda na barometer. Izkustva so pokazala, da so kmetje najboljši vremenoslovci. Iz rodu v rod so se ohranila ustna sporočila o vremenu, ki so bila plod dolgotrajnih opazovanj in izkustev. Navedli bomo nekaj takih pregovorov, ki bodo morda pomagali našim gospodinjam: Če oktobra meseca sneži, se pripravi na milo zimo! Oktobra meseca ti ni treba več obirati gosenic, kajti to delo bosta opravila mraz in sneg. Če je oktober toplel, je februar hudo mrzel.

Paradižniki oktobra meseca zunaj ne dobijo več dovolj lepe barve. Skrbno jih oberemo in položimo na okensko polico, da more solnce do njih.

Zadnje dni oktobra začnemo spravljati zelenjavo za zimo v klet. Če je vreme še toplo in ugodno, pustimo endivijo, ohrovt in ostalo zelenjavo še na vrtu. Če se je pa vreme že ohladilo, spravimo zelenjavo v klet. Za endivijo si v kletki pripravimo gredo, kjer jo nasadimo. Por pustimo čez vso zimo na vrtu. Mraz mu ne škoduje.

V sadovnjaku namažemo debela z apnom. Gospodinja, ki si želi imeti na vrtu maline in robide, naj zdaj nasadi sadike. Posebno gospodinje, ki se ukvarjajo z letoviščarji, naj že zdaj pomislijo, da ji bodo letoviščarji zelo hvaležni za sveže domače sadje, in naj nasadijo čim več malin. Če je vreme količkaj ugodno, pustimo zimsko sadje, pozna jabolka itd. še na drevju.

Na cvetlični gredi nasadimo mačehe, ki nas bodo spomladi s svojimi lepimi barvami razveseljevale.

Sobne rastline skrbno osnažimo. Listnate rastline, na primer palme, filodendron, fikus in druge take rastline, umijemo z gobo in hladno vodo. Zemljo prerahljamo in pognojimo s konjskim gnojem. Asparagus, ki se je že preveč razrastel, presadimo v večji lonček. Presajene rastline moramo varovati prepriha.

Prezimovanje vrtnic

Ni prav, če vrtnice prezgodaj pokrijemo. Vrtnice niso tako zelo občutljive za mraz, kakor v splošnem mislimo; mnoge poginejo bolj zaradi gnilobe kakor pa zaradi mraza.

Izkustva so pokazala, da je dovolj zgodaj, če pokrijemo vrtnice okoli srede novembra. Preden pokrijemo vrtnice, odščiapljemo ali pa odrežemo liste, ki so še na grmih. Opornik ločimo od debla — opornik naj tudi čez zimo ostane na svojem prostoru — in potlej previdno nagnemo deblo k tlam. Deblo upognemo vsako zimo na isto stran, sicer se nam kaj lahko zgodi, da ga prelomimo. V zemljo napravimo plitvo vdolbino, kamor upognemo vrh vrtnice in ga pokrijemo z zemljo. Deblo ovijemo s slamo.

Pritlikave in grmičaste vrtnice jeseni samo obrežemo in natrosimo ob koreninah debelo plast konjskega gnoja. Spomladi pa pomešamo ta gnoj z zemljo. abc.

Poročile so se naročnice: gospodična Rozalija Krajnčeva z gospodom Dragom Bergerjem, železničarjem iz Sevnice, gospodična Rozalija Štamcarjeva z gospodom Viktorjem Mekincem iz Beograda in gospodična Mici Novakova z gospodom Josipom Travnom iz Mengša. — Iskreno čestitam!

Pri glavobolu

reumi in kadar se slabo počutite
vzemite samo Pyramidon
tablete. Pri kupovanju pa
morate paziti na „Bayer“-jev
križ na omotu!

Oglas registr. Sp. br. 91 od 21 junija 1936

NOVI NA ZRAKU PREVETRENI PUDER

Presenetljiva iznajdba pariškega kemika za kozmetiko

Puder desetkrat finejši in lažji, kakor je bilo doslej sploh mogoče misliti. Samo puder, ki je lahek kakor pero, je odbran za uporabo. To je presenetljiv nov način proizvodnje, ki ga je iznašel nek pariški kemik in ki ga sedaj izvaja Tokalon.

Zaradi tega se puder Tokalon tako gladko in enakomerno oprime lica, pokrivajoč kožo s tankim, nevidnim ovčjem lepote. Rezultat tega je popolna naravna lepota, tako različna od staromodnih težkih pudrov, ki so dajali samo videz olepšanja. Poleg tega vsebuje puder Tokalon tudi smetanovo peno, zaradi katere se obdrži na licu osem ur. Tudi v najtoplejši restavraciji se ni treba pudrati, če uporabljate puder Tokalon. Ob koncu dolgih plesnih večerov bo ostala Vaša polt še vedno sveža in brez vsakega bleksa. Dobiša se povsod po Din 12.—, 20.— in 30.—. Po posebni pogodbi dobi lahko vsaka dama, katera čita ta časopis, luksuzno kaseto s štirimi vrečicami pudra Tokalon različnih nijans, da jih lahko sama preizkuša. Kaseto vsebuje tudi dve tubici kreme Tokalon, hrane za kožo, eno za dan, a drugo za noč. Pošljite nam Din 5.— v poštinih znamkah za pokritje stroškov poštne, paketiranja itd na adresu: Hinko Mayer i drug, oddeleženje 16-R, Zagreb, Praška ul. 6.

In šesti?

«Zdaj je že spet pet vaših otrok v moji jablani, gospa sosedal!»

«Križ božji, kam je pa šesti šel?»

Pameten človek.

Dva se pogovarjata.

«Zdi se mi,» reče prvi, «da sedanje žene vse premalo izdajajo za obleko!»

«Ali si ponorel?» vzklikne drugi.

«Ali še nisi oženjen?»

«Pač — s šiviljo.»

Za jesen

in zimo potrebujete novo obleko, plašč, kostum, suknjo in razno manufakturno blago.

Ne delajte si radi tega skrbi. Pridite, prepričajte se, da kupite pri nas dobro in najceneje.

MANUFAKTURA NOVAK
LJUBLJANA, Kongresni trg 15
p r i n u n s k i c e r k v i.

Vse za snago...

S to devizo je ta mesec razstavila na jesenskem ljubljanskem velesejmu svoje odlične izdelke priznana tvrdka «IMPREGNO», tvornica gospodinjskih potrebščin v Zagrebu.

Tako kakor na drugih velikih razstavah, je tudi na ljubljanskem velesejmu ta tvrdka pridobila vsesplošno priznanje. Saj so bili «IMPREGNO»-izdelki odlikovani na različnih mednarodnih razstavah z diplomami, zlatimi kolajnami in zlatimi križi.

Gospodinje so se trumoma ustavljale pred razstavo in se živo zanimale za vse «IMPREGNO»-izdelke.

Saj olajša vsak predmet gospodinji njeno težko gospodinjsko delo. Poleg tega skrbe «IMPREGNO»-izdelki tudi za higieno.

Večina gospodinj se je odločila, da bo odslej uporabljala samo «IMPREGNO»-pripomočke, ki se dobe v vsaki boljši specerijski trgovini.

Ker je več ponaredb, svetujemo, da vsaka gospodinja izrečno zahteva izdelke znamke «IMPREGNO».

Naročnice, ki so oddaljene od trgovskih centrov, lahko naroče te izdelke direktno iz tvornice.

«IMPREGNO»,
Zagreb, Langov trg 4.

VPRASHANJA IN ODGOVORI

Spoštovana gospa!

Ker je moja mama že več let naročnica lista «Žene in doma», ga tudi jaz z največjim veseljem čitam. Kakor ste že marsikateri dali dober nasvet, Vas tudi jaz prosim zanj.

Pred nekaj meseci sem spoznala mladega uradnika in sem se do ušes zaljubila vanj. Ker je bil z menoj zelo prijazen in je vedno iskal moje družbe, sem mislila, da me ima tudi on rad. Toda kruto sem se varala. Sedaj že nekaj tednov sploh ne govori z menoj. Ne morem Vam povedati, kako strašno trpim zaradi tega. Svetujte mi, kaj naj storim. Ali bom morala res vse tiste lepe ure pozabiti, ki sva jih preživela skupaj, ali naj mu pa povem, kako strašno trpim zaradi tega.

Razočarana.

Odgovor: Vse, kar morete storiti, je to, da izkušate ugotoviti, zakaj se je tako izpremenil, ali ni morda kdo raztrosil kakšno laž ali kaj podobnega, in mu potem vso zadevo pojasnite.

Da bi mu kar tako pravili, kako strašno trpite zaradi njegovega vedenja, tega pa nikar ne storite. Priberačena ljubezen ni še nikdar nikogar osrečila! Tudi Vi boste to pozabili in preboleli in prej ali slej dobili svojo pravo srečo!

Ali naj se ženim ali ne?

Z velikim zanimanjem prebiram Vaš list. Zato se tudi jaz obračam do Vas s prošnjo in upam, da boste tudi meni, moškemu, odgovorili na moje zame zelo pomembno vprašanje. Na jesen sem se nameraval poročiti. Pa sem bil sedaj pri zadnjem naboru prav proti pričakovanju potrjen k vojakom. Kaj naj sedaj storim? Ali naj se vendarle oženim ali naj pa poroko odložim do tedaj, ko se vrnem. Eden mi svetuje to, drugi spet prav nasprotno in tudi neslanih opazk in dovtipov moram preslišati nič koliko, tako da res ne vem, kako naj napravim. In zato Vas prosim, da mi Vi odkrito poveste svoje mnenje.

Ž. R. iz V.

Odgovor: Prav vseeno je, kako se odločite. Če Vas ima dekle resnično rado, bo ta vajina začasna ločitev njeno ljubezen vsekakor le še poglobila in utrdila. Če je pa morda ena izmed tistih, ki bi se Vam utegnila medtem izneveriti, tedaj bo padla pri prvi izkušnji, pa naj bo potem že žena ali pa še dekle.

SMEH

Oče in sin v gorah.

«Če gledaš proti vzhajajočemu soncu, imaš na desni jug, na levi sever. Kaj imaš pa zadaj?»

«Nahrbtnik!»

Računski talent.

«Moj mož je računski talent, matematični genij. Če vidi na primer čredo ovac, vam v dveh minutah pove, koliko je živali.»

«Ni mogoče! Kako pa to napravi?»

«Čisto preprosto. Prešteje noge in deli potem s štiri.»

Razburljivo.

Slavnemu raziskovalcu na čast Azije so priredili slavnostno večerjo. Mož je moral pripovedovati svoje doživljaje. Ko je končal svoje pripovedovanje o zadnjem lovu na tigre, je nastal molk.

«Ah,» je vzdihnila slednjič mlada dama, «meni se zdi, da je na vso moč razburljivo, če človek ustrelji tigra.»

«Gospa, še mnogo bolj razburljivo je, če človek ustrelji mimo njega.»

Vaša nežna polt rabi zaščito!

Katera žena ne bi hotela obvarovati svojo polt od vplivov slabega vremena in prahu? Čeprav je nemogoče popolnoma ustreči tej želji, imamo danes vseeno zanesljivo sredstvo, ki varuje polt -- Elida kremo Ideal. Elida krema Ideal, ta izvrstna krema za podnevi, nevidno obdaja Vašo kožo in jo varuje od vremenskih vplivov. Obenem kožo tudi neguje in polepša, ker vsebuje učinkoviti hamamelis.

ELIDA KREMA IDEAL

Pomladite kožo!

Privolčite ji tudi ponoči pravilno nego. Elida Citron Cold Cream čisti in hrani kožo ter jo ohrani svežo in čisto.

NASLEDNJA ŠTEVILKA BO IZŠLA 10. NOVEMBRA

Vsi

hitijo k nam,

KER IMAMO NIZKE CENE ZA JESEN!

PAR PRIMEROV:

ZA DAME VOLNENO BLAGO ZA OBLEKE DIN 56.-
DIN 65.-

BOUCLÉ ZA PLAŠČE DIN 120.-

ZA GOSPODE:

SPORTEX ZA STRAPACNE
OBLEKE DIN 170.-

ZA SUKNJE DIN 170.- DO 190.-

VSE IZ NAŠE PRIZNANE MODNE IZBERE!

MANUFAKTURA F. KS.

Souvan

MESTNI TRG 24.

Drage naročnice in bralke!

Čim starejši postane človek, tem več spominskih dni zaznamuje v svojem življenju. Spominjamo se dogodkov iz naše verske zgodovine, celotnega človeštva, svoje domovine, svoje rodbine in nas samih.

Med spominske dni bi moral človek uvrstiti tudi 4. oktober, ki je posvečen varstvu živali. Gotovo poreko mnogi izmed vas, naj poskrbimo najprej za ljudi, potlej se pa spomnimo živali. Pa to ni res. Ljudi ščitijo zakoni, razna društva se zavzemajo zanje, a za živali pri nas še nimamo nobenih zakonitih predpisov. Res je, da storijo razne države vse premalo za ljudi, da je na svetu še na milijone nesrečnikov, ki se brez upa zmage borijo za svoje pravice. Toda če nemu ne moremo pomagati, ne smemo hote brezbrizno gledati na trpljenje drugega, nedolžnega.

Kolikokrat pozabljamo na živali, ki so nam vse življenje v pomoč. Ali si morete misliti življenje brez konja, ki vozi in nosi za nas, brez kuretine, ki nam daje jajca, brez krav, ki nas zalagajo z mlekom, brez toliko in toliko živali, ki nas redijo in nam lajšajo življenje?

Ali si morete misliti življenje brez živali, ki s svojo zvestobo prekašajo toliko ljudi? Znamenit filozof, ki je bil pogostokrat v življenju razočaran nad ljudmi, je nekoč vzdihnil: «Čim bolj spoznavam ljudi, tem više spoštujem svojega psa.»

O zvestobi raznih živali bi lahko napisali cele knjige. In kako jim vračamo njih vdano zvestobo? Obkladamo jih z grdimi imeni, tepemo jih in pozabljamo, da so prav tako lačne in žejne kakor mi. Voznika ne boste videli brez biča. Vsaj pri nas ne. Konj vleče težko naložen voz v hrib, postoji, da bi si malo oddahnil, a voznik takoj začne neusmiljeno udrihati po njem. Taki prizori so vsakdanji. Koliko trpijo konji ob poledici, vam ve povedati vsak človek, ki živi v mestu, kjer so ceste asfaltirane. Pregovor pravi: «Kjer kraljuje bič, tam ne pomaga oves; konj ne bo postal star in vol ne debel.» Tolstoj, ki je bil velik mislec in ga je ves svet spoštoval zaradi njegove dobrote (saj je znano, da je razdelil svoja posestva med siromašne kmete), pravi v eni svojih knjig: «S svojimi živalmi govorim, toda nikoli jih ne tepem!»

Najbolj razširjeno je varstvo živali v Švici. Tam prevažajo pošto še zmerom s konjsko vprego. Sani drčijo čez ozke gorske prelaze. Toda nikoli ne pade bič po konjih. Z udarci se zmanjša moč, zdravje in dobra volja živali. Konj iz lastnega nagiba rad vleče, teče in dela.

Živali, s katerimi gospodar prijateljsko ravna, vračajo to prijateljstvo s hvaležnostjo.

Sv. Frančišek Asiški, ki je bil znan kot zaščitnik siromakov in ljubitelj živali, praznuje dne 4. oktobra svoj god. Zato so tudi kulturni narodi določili ta dan v spomin varstva in ljubezni do živali. Značilno je, da ljubijo vsi ljudje, ki imajo odprte roke za siromake, tudi živali. In tisti, ki grdo ravna z živalmi, gotovo tudi spodi berača s svojega praga in ne pozna usmiljenja do bližnjih.

Res je, časi so resni, skrb za bližnjo zimo nam teži dušo. Strah pred vojno nas spravlja v malodušje. Toda kljub temu moramo negovati plemenita čustva, ki jih nosi slehernik v svoji duši. In k plemenitim čustvom spada tudi ljubezen in varstvo do živali.

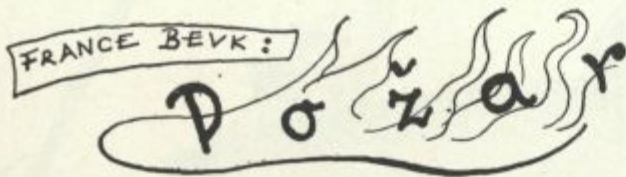
UREDNIŠTVO.

Dne 30. septembra smo Vam po pošti poslali popis knjige Angele Vodetove «Spol in usoda», II. del, ki jo dobite prihodnji mesec. Na četrti strani tega popisa je naročilnica za gospodinjske knjige. Na tej naročilnici je nad imenom z rdečo barvo natisnjeno, koliko imate še obenem z naročnino za knjige, to je 37 dinarjev, nakazati še letošnjega ostanka naročnine za «Žena in dom».

Prosimo Vas, preberite ta popis in si knjige takoj naročite, dokler je še čas. Obenem poglejte rdeči znesek na četrti strani in ga še danes nakažite. Položnica je priložena v pismu.

Za naročilo in nakazilo se Vam že naprej lepo zahvaljuje

UPRAVA.

Konec.

Župnik se je iztežka zdramil iz začudenja. Kakor da se je šele v tistem trenutku ovedel, kaj se godi, je z naglimi koraki hitel k Ferjanu. Suknja mu je opletala okoli nog, senca mu je grozeča padala daleč na vrt.

«Ferjan, tu ne ukazujete vi!» In ker se Ferjan ni ozrl, se mu je glas grozeče dvignil: «Ferjan, proč! Do kovačnice imate pravico, a ne do človeka. Ne posegajte v lastnino Boga!»

Tedaj je mož izpustil lestvo. Pogledal je župnika tako začudeno, kakor da ničesar več ne razume. Vračala se mu je trezna zavest. Vse, kar je pravkar občutil, se mu je kakor grenka usedlina pogrezalo nazaj v dušo. Začel je trepetati. Oči so mu begale, roke so mu pádle ob telesu. Čez lica se mu je potegnila senca obupne bridkosti, gube obraza so mu zadržtele v zadrževanem joku.

«Vi ne veste vsega, gospod», je izjecljal. «Vi ne veste...»

Okrenil se je in s počasnimi koraki odšel proti domu, ne da bi se ozrl.

14.

Skozi okna se je valil vedno gostejši dim. Na eni strani je gorelo že v podstrešju. Kodrolasec je bil izginitil v dimu... Jožica si je z rokami zakrila oči. Ni mogla gledati. Ljudje so pridrževali sapo. Nastali so trenutki tesnega pričakovanja.

«Vode!»

Vedra so romala do vrha lestve. Vse to se je vršilo zelo naglo.

«Dovolj!»

Oči so strmele v okno.

«Pomagajte!»

Klic je bil prišel od znotraj. Nato še enkrat. Glas se je dušil v dimu.

«Pristavite še eno lestvo!» so ljudje kričali kakor iz uma. «Prinesite plahto!»

«Možje, na lestvo!»

Lestve so se upogibale pod težo. Sapa je za trenutek razklala dim. Zagledali so glavo človeka in roke, ki so kakor mrtve omahnile navzdol.

«Tomaž, primi! Hudič, izpustil ga bom!»

Kodrolasi fant se je dušil in skoraj besnel od vročine. Nekdo je venomer plal vodo nanj, da bi se mu ne vnela obleka. Možje so zgrabili Lovreta, ki ga je nosil fant na ramah. Potegnili so ga k sebi in ujeli na roke.

«Naglo! Gorim!»

Lovretovo telo je bilo težko, kmalu bi jim bilo zdrknilo iz rok.

«Počasi! Zgrabite vi spodaj!»

«Ali še živi?»

«Ne zave se!»

«Držite, hudiči! Naglo, tu zgoraj ne moremo več prestajati!»

Kodrolasec se je kakor besen zapodil po lestvi navzdol. Tri fante je potegnil za seboj. Tekel je na

sredo klanca; hotel je doseči vrt, a se je prej onesvestil.

Ženske so prinesle vode in ga zmočile. Odprl je oči. «Ali Lovre še živi?» je vprašal.

«Ne vemo.»

Lovreta so bili položili na plahto, ležal je nedaleč od njega. Okoli in okoli so stali ljudje. Niso vedeli, kako bi mu pomagali, ako je še potreben pomoči. Na obrazu, ki je bil spačen od trpljenja, se mu je igral svit ognja.

Župnik je pokleknil poleg njega, poslušnil na njegovih prsih, nato se mu je zazrl v oči. S tresočo se roko je napravil znamenje križa.

«Molimo za njegovo dušo, da bi mu bil Bog usmiljen sodnik...»

Ljudje so molili, bili so ganjeni. Še tisti, ki so bili v dnu svoje duše do zadnjega trenutka proti njemu. Pred njim je ležal mrlič, ne Lovre. Sum je zgorel, krivda — ako je bila — je upepeljena. Njegova duša odgovarja pred Bogom.

Od hiše je s počasnimi koraki prišel Ferjan. Medtem se je bil preoblekel, na obrazu mu je ležal nenavaden mir. Ko je zagledal mrliča, so mu za trenutek zastrmele oči, nato je naredil velik križ.

«Pustite, naj zgori!» se je okrenil do gasilcev. «Naj zgori do tal!»

Jožica je dotlej stala ob strani. Bila je vsa zmedena. Dolgo ni mogla razumeti, da je Lovro res mrtev. Ko ji je končno jasno stopilo v zavest, se je zdramila kakor iz groznih sanj. Zdaj se ni sramovala ljudi, zaječala je, se pognala naprej in pokleknila poleg mrliča.

Ljudje so se ji umaknili. Bili so trdi po svoji naravi, nikoli niso kazali svojih čustev razen sovraštva. Še nikoli niso videli ljubezni, ki bi se razodevala na tako viharen in javen način. Strmeli so, nekatera misel jih je obšla, toda niso obsojali. Bilo je globoko pretresujoče, toda v tistem trenutku nič bolj naravnega.

Ko se je Jožica izjokala, se je dvignila in tako obstala.

«Nesite ga v našo hišo!» je ukazal Ferjan.

Možje so dvignili plahto, na kateri se je zibal mrlič. Nesli so ga z drobnimi, stopicujočimi koraki. Visoka, suhljata ženska je šla s svečo pred njimi.

Medtem se je ogenj razgorel po mili volji. Grebeni plamenov so sikali in šumeli, lizali kakor ostri jeziki. Streha se je sesula. Mogočen zubelj je omahnil, se razdelil po vsem podstrešju v tisoč bratcev. Iz pogorišča se je dvigal dim.

Nekateri ljudje so bili pri Ferjanu, drugi so odšli domov. Le Jožica je še vedno stala ob klanecu. Roke si je tiščala ob licih in gledala, kakor da še vedno ne more razumeti... Ni si upala k Ferjanu.

JULKA

Julka sedi ob oknu in gleda v sneg, ki ves siv in ogaben leži na strehah sosednjih hiš. Komaj nekaj centimetrov nad njim leze počasi tenek pramen dima, leze neprestano in počasi kakor leze počasi čas v sivini dneva. Okoli nje je tišina, ki jo le tu in tam prekine hupanje avtomobila, ki vozi nekje v sosednji ulici. To hupanje avtomobila in tenki pramen dima nad sosednjimi strehami je edini odblesk živoga, ki ga more dojemati. Sicer že dneve in dneve nič drugega, razen ogabne sivine dneva in grizoče tišine... Pač še nekaj... Pravkar se oglašča tudi še tretje živo. Oglašča se v njej sami, v Julki. V tem tretjem je toliko živosti, da se Julka nehote zgane iz otopenosti in si z roko, otrplo od mraza, počasi gre preko svojega telesa. Toda sredi giba se zdrzne in stisne ustnice.

«Moram», zašepeta in se nato sunkoma dvigne. Toda kakor hitro vstane, se oprime okenske police. Mrzel pot oblije vse njeno telo, pred očmi se ji stemni. Ko se iznova zave, se še vedno drži okenske police, kakor bi bila edino trdno, česar se še lahko oprijemlje v življenju.

Potem gre k predalu. «Kruh», je njena prva misel. Toda predal je prazen. Da. Zadnji kruh je pojedla za kosilo. Zdaj nima ničesar več. Ne kruha, ne čaja, ne denarja. Ničesar. Zadnje še dobro, vsaj za silo dobro obleko je že pred dnevi prodala v starini. In zdaj? Kaj naj stori?

Kaj naj stori?

Včeraj je bila v bolnici. Pa so ji rekli, da lahko še nekaj dni počaka. Bolnica je prenapolnjena. Ne mudi se še. Nekaj dni lahko še počaka... In zdaj čaka. Čaka? Na kaj? Na otroka, ki se bo v nekaj dneh rodil?

Sama ne ve, zakaj se iznova spomni na svojega fanta, na otrokovega očeta. Zadnje dni često misli nanj, na njuno prvo srečanje lepega pomladnega nedeljskega popoldneva. Takrat je bila še služkinja pri doktorju Povodnu. On je dela na neki stavbi. Razumela sta se in lepo je bilo. Pomlad, ljubezen in nekje služba in kruh, vse skromno, a vendarle... Saj nista imela velikih zahtev. Košček kruha, košček sonca in košček ljubezni... Potem pa tudi tega ni bilo več. Najprej on, njen fant. Stavbo so dozidali in ostal je brez dela. Iskal je zaposlitve drugje. Pa ni našel. Neki večer se je poslovil od nje.

«Pojdem odtod», ji je rekel v slovo. «Kadar dobim zaposlitev, ti pišem, prej ne.» In je šel.

Julka je čakala na njegovo pismo. Čakala je teden, dva, tri, mesec, tri mesece, dokler ni prenehala pričakovati pisma. Toda po petih mesecih je dočkala nekaj, kar ni nikoli pričakovala. Gospa ji je odpovedala službo.

«Zaradi otroka», je rekla.

Julka bi pa prav zaradi otroka tako rada še ostala v službi, ki jo je opravljala že tri leta. S svojim otrokom, ki bi se nekega dne rodil, bi si v sobici poleg kuhinje napravila tih in skromen dom. Saj bi nikomur ne bila v napotje. Prav nikomur. Ona, Julka, bi delala. Zdaj še veste neje in rajša, ker bi delala za dva, zase in za svojega otroka. In vedela bi, čemu dela. Ne delala bi le zase, temveč še za nekaj, kar bi bilo njeno, čisto njeno — za svojega otroka. Življenje bi bilo lepše, imelo bi neki smisel. Če delaš le zase, le zato, da ješ in spiš in daš morda nekaj dinarjev na stran za stara leta, — je to mar življenje? Nekoč postaneš star in nikogar nimaš. Čisto sam si. Kakor si bil vse življenje sam. Ne, saj imaš prijatelje, prijateljice, toda ti nekega dne odidejo, se navežejo drugje. In ti? Clovek bi vendarle nekaj hotel imeti čisto zase v življenju, poleg dela, ki ti itak do konca dni ne uteče.

Toda Julki je uteklo delo. Ko je zapustila hišo dr. Povodna je iskala zaposlitve drugje. Nekaj časa je neki perici pomagala pri pranju. Toda delo ji je postalo pri njenem stanju kmalu pretežko. Ni se mogla več sklanjati. Bolečine v križu so bile prehude, vsak hip je morala počivati in — iznova je izgubila službo. Da, kdo pa bi plačeval delavca, ki ne dela?... Iznova se je odpravila na pot iskanja. Vse dneve je presedela v posredovalnici za službe ali pa letala po ulicah, ves čas s pletom skrbno prikrivajoč svoje stanje. Toda zanjo ni bilo dela. Ponekod so jo prehiteli že druge, drugim se je zdela prešibka. Njen upadli obraz s temnimi kolobarji pod očmi se jim je zdel bolehen. In vendar je iskala. Neprestano...

Neki večer, natanko se ga spominja, je pozvonila na vratih nove vile. Postarna gospa ji je odprla in jo peljala v kuhinjo.

«Tako, službo iščete», ji je rekla. «Prav. Pokažite izpričevala.»

«Nimam jih», se je preplašila. Po dveh mesecih brezplodnega iskanja se jih ji res ni več zdelo vredno nositi s seboj.

«Pozabljate izpričevala, kadar iščete službo?... To je že slabo izpričevalo. Kako morete...» in sledila je dolga pridiga, ki jo je Julka molče poslušala. To je gospe menda ugajalo in pa tudi to, da je Julka bila pripravljena za sto dinarjev, ki ji jih je gospa ponudila, češ da za več itak ne bo opravila dela, ko je videti tako slaba — da je bila torej Julka za to ceno pripravljena gospodinjiti njej in njenima dvema nečakinjama.

«Imate fanta?» jo je vprašala, ko sta se že o vsem pomenili.

«Nimam», je odgovorila ona.

«Tako je prav. Služkinje, ki ima fanta, ne maram. Pozabljive so in razmišljene in ob večerih uhajajo z doma. Pri meni mora biti vsaka že ob sedmih doma... In za mlada dekleta se tudi ne spodobi, da hodijo ponoči okoli. In še celo s fanti... Za mlado dekle je cerkev in delo, samo tako ostane pošteno in zvesto...»

Tudi o tem je gospa dolgo razpravljala. Ko pa se je Julka dvignila in se poslovila, je gospa, ki je šele tedaj opazila njeno stanje, skoraj omedlela.

«Moj bog, moj bog, tak takšno bi dobila v hišo, tak takšno...», drugega od ogorčenja in osuplosti ni spravila iz sebe.

Ako bi za Julko vse to ne bilo tako zelo žalostno, bi se gospenji osuplosti od srca nasmejala. Tako pa je odšla brez besed na cesto in romala po njej kasno v noč...

Od tega dne ni več iskala službe. Čemu tudi? Ni imelo smisla. Takšne bi je nihče ne sprejel. S tem dejstvom se je morala sprijazniti. In sprijaznila se je in živela od prihrankov v svoji sobici pod streho. Zadnje dni je zmanjkalo prihrankov, in vse, kar je pač še mogla spraviti v ceno, je prodala na starini. Zdaj je tudi tega zmanjkalo. Ničesar ni imela več. Ne denarja, ne kruha...

Julka stisne obraz v dlani. Jokala bi. Toda tudi za jok je treba imeti moči. Julka pa zdaj niti te moči nima več. Le nekje na dnu svoje notranjosti si zaželi, da bi bil zdaj ob njej njen fant, da bi ji dal čutiti drobcen del nekdanje ljubezni, da bi ji rekel toplo besedo. Toda on je daleč, bog ve kje. Saj še tega ne ve, da bo oče. Še tega ne...

Droban ptič vzprhuta za trenutek pred Julkinim oknom in jo zbudi iz razmišljanj. Vrabec.

«Moram», si pravi iznova. S tem «moram» misli hrano, ki jo mora danes nekje dobiti. Kjerkoli. Čeprav na uličnem vogalu. Še nikoli ni prosila. Danes bi prvokrat beračila. Cloveku, ki je od malega vaje delo, je pot do prosjačenja težka. Njej se je to vedno upiralo. Čemu pa ima zdrave, dela vajene roke? Zato, da se iztezajo po miloščini, ko bi rade zagrabile za delo? Toda zdaj je že menda tako, da

s ponižno sklonjeno glavo in s plaho prosečo roko prideš prej do kruha kakor pa le z zdravo silo svojih rok...

«Moram.»

Toda ko se Julka dvigne in se zagleda skozi okno, je zunaj že noč. Na ulici so prižgane svetilke. Tanki prameni njih medle svetlobe padajo na okensko polico in osvetljujejo ozko progo njenih tal.

Kam bi šla zdaj v noč? In tako šibko se počuti. Komaj se drži na nogah. Z rokama se naslanja na mizo, da ne pade. Pa saj gladu prav nič ne čuti. Prav nič več. Kako čudno je to z gladom. Še opoldne jo je neznosno mučil, zdaj pa, kakor da bi vedel, da ga ne more utešiti, se je nekam umaknil. Tam zdaj preži in čaka, čaka in preži, da bi o pravem trenutku naskočil še huje. Kakor jo je naskakoval in mučil opoldne... Zdaj je samo utrujena, zelo utrujena...

Na pol oblečena leže Julka v posteljo in izkuša zaspati. Toda spanca ni. Kolikor ga tudi kliče, ga ne more priklicati. Zato si roki podloži pod glavo in se zastrmi v edino okno svoje sobe. Zunaj še vedno gore nekje na ulici električne svetilke in na sosednjih strehah se vidi ozek pas umazanosiivega snega.

Mahoma bi Julka rada vedela, koliko je na uri. Izkuša se domisliti, koliko časa je že preteklo, odkar je padla noč. Pa se ne more domisliti. Na noben način se tega ne more domisliti. In zunaj je tišina. Še hupanja avtomobilov ni slišati. Gluha tišina. Le električne svetilke gore. Njih

svetloba je medla in mrzla. In v tej mrzli svetlobi čas stoji...

Mahoma začuti Julka v križu rahle zbodljaje, ki se na redke čase ponavljajo. Nobene pozornosti ne obrača nanje. Toliko hudega je vajena, da so ji ti rahli zbodljaji skorajda v nekako naslado. V občutenju teh zbodlajev vsaj čas ne stoji več. Izprememba je v njih... Toda zbodljaji postajajo sčasoma pogostejši in močnejši. Od križa se razprezajo čez vse prednje telo. Vedno pogosteje in vedno močnejše... Nenadoma prevzame Julko strah. Temno zasluti, kaj pomeni bolečina v telesu... Izkuša se dvigniti, da bi kogarkoli priklicala, da bi jo odpeljal v bolnišnico ali pa da bi vsaj stal ob njej in bi v tej bolečini ne bila čisto sama. Toda vsak napor, da bi vstala, je zaman. Kakorkoli se tudi trudi, ne more vstati. Spričo neznosne bolečine prične klicati. Izprva v neki preplašenosti tiho in v presledkih, potem pa, ko narašča bolečina do neznosnosti, prične vpiti na glas. Izprva vpije v kratkih sunkih, potem pa zdržema na pol nezavestna od bolečine tuli le v nekem temnem, notranjem, nezavednem nagonu.

Zunaj pa je še vedno noč. Električne svetilke gore medlo in mrzlo, na sosednjih strehah leži umazan sneg, kakor prej. Le v sobi pod streho v nezavedni grozi tuli žena, ki rodi...

Dva meseca zatem obsodijo Julko na tri mesece zapora, ker je vkljub težkim okoliščinam vendarle kriva smrti svojega otroka. Pri porodu ga je, ne da bi vedela za to, zadržala. Paragraf zahteva kazen. In paragraf je pravičen...

Vera Gogala:

I GO

V prelepi majski noči je Bog utrnil dve svetli zvezdi na nebu.

Zjutraj je pogladil rožni grmiček in vzel najlepši na pol razcveli popek, ki je bil vlažen od rose in dehteč kakor pomladni dih.

Iz temnega morja je poiskal peščico majhnih blestečih biserov.

V svojo dlan je zajel nagajive sončne žarke.

Nasmehnil se je v svojo sivo brado, se zatopil v vriskačo pesem ptic in — podaril materi na zemlji otročička.

Igo ima velike sinje oči, iz katerih se blestita dve zvezdici. Kakor rožni listek je njegov obraz. Kadar se zasmije, kaže okrogle zobke. Svetli so in lepi kakor biseri, da bi jih človek pojedel kakor sladke bonbone. Zlati kodri obkrožajo glavico. V njih se igrajo nagajivi sončni žarki. Igo je pomlad. Igo je ljubezen sama.

Mama prisluškuje v na pol temno sobo. Igo še spi. Pod posteljico čepita dve miški, Igorjeva čeveljčka. Kadar njen otrok, to neobgljeno otroško bitje spi, tedaj začuti zanj neizrečeno veliko usmiljenje, ki jo sili k solzam. Tako ubogo, tako prepuščeno samo njenemu varstvu! Kaj bi bilo s to nedolžno malo stvarco, ko bi matere več ne imela? Kako vdano ležijo ročice ob glavi. Polna, široka ramena so vidna izpod odeje. Od spanja vlažna lica rde in usteca se lahko pregibljejo. Vsak gib telesa je njen, vsak dih. Ta vlažna usteca, svetli lasi! Rada bi ga zbudila, ker si želi njegovega ščebetajočega smeha. Pa je le vsa srečna, da ga sme nemoteno gledati. Samo tiste male zapuščene čeveljčke vzame v dlani in jih ljubkuje.

Igo se zbuja. Smeh kar plane iz njega. Vsa soba je svetlejša od njegove žive radosti. «Mamita moja!»

Prekrasna je igra z mamo, kadar je treba obleči nogavice in čevlje. Igo je riba, ki se meče kvišku, ki jo je treba

loviti in držati med prsti, a vsak čas spolzi nazaj v prostost, in čeveljček odleti v loku. Njegov glasni smeh, ki spominja na škranjčka, ustavi vsako hudo besedo in nestrpnost.

Igo tudi kuha v kuhinji in pomaga Kinki pri pospravljanju in odnašanju smeti. V vsak lonec bi vtaknil svoj nosek. «Igo majo pokuka, kaj mamita kuja!»

Ponedeljek je in Kinka namaka v kopalnici perilo. Igo jo pridno opazuje in vlači velikega medveda po parketu. Medved ima na glavi Igorjev klobuček, trak pod kosmato brado in nedeljske etevle.

Drugo jutro, ko je kopalnica v najlepšem redu, smukne Igo izza vrat in položi medveda v kopalno kad.

«Jadion, Kinka! Kje je jadion?» Toda Kinka ima opraviti v spalnici in ne čuje uboge male perice v kopalnici. Radiona ni. Pa saj ima mama toliko škatlic pred ogledalom! Po prstkih stopa za Kinkinim hrbtom in pograbi največjo, najlepšo škatlo. Z vidnim zadovoljstvom potresa beli prah po kadi in po medvedu, po sebi in preprogi in pripoveduje Kinki: «Igo ima jadion. Igo peje mevedka.»

«Igo! Žabica, kaj praviš?» se prijazno oglasi Kinka in poravnava blazine na postelji. Nenavadno tiho je v kopalnici. Igo je zatopljen v svoje delo. Kinko zaskrbi.

«Igo!»

«Igo peje, Kinka», ljubeznivo odgovarja deček in poizkuša doseči pipo. Medvedek potrpežljivo leži v kadi in je bel kakor mlinar.

«Ajme, ajme, kako bos jep mevedek!» Toda Kinka je že pri njem in obupno krili z rokami po zraku. «Joj, nesrečni otrok, puder si raztresel. Mamin puder! Kaj bo rekla mamica!» Toda nesrečni otrok postaja vedno veselejši.

«Mevedek napudjan, Igo napudjan, voda napudjana, Kinka napudjana, ajme, ajme, majko mija!»

Kinka se ne more umiriti. Briše in čisti in godrnja. Toda Igo nima slabe vesti. Vse je tako lepo in preprosto. Niti malo si ne jemlje k srcu Kinkinih očitkov.

Ko se vrne mama in si pred ogledalom urejuje lase, se ji sinček od zadaj približa in nosi v rokah škatlo radiona.

Otrok, ti moja sreča

Z odkritosrčno srečnim obrazom ji izroča čudno darilo. «Mamita! Igo pinešu pudja!»

Igo se smeje maminemu presenečenemu obrazu. Obličje mu sije od zadovoljstva. Nožice vtakne v njene brezpetnike z velikimi «tofki» in smešno poskakuje pred ogledalom. Mama je huda. Ali je res huda? Igo ne verjame. Razposajeno se smeje in njegov smeh je kakor srebrni mehurčki, ki se igrajo okrog mame.

Že leži v maminu postelji in jo vabi. «Mami, mami, mamita!»

Gleda mamo, ko odlaga zapestnico in si odpenja domačo obleko.

«Ajme, kako je jepa moja mamita!» Z vso otroško prisrčnostjo se ji ovije okrog vratu in ji pokriva prsi s svojim mehkim, polnim telescem. Ljubkuje jo po licih in ušesih, z vso izumljivostjo majhnega navihanca se ji dobrika. Bori

se z rokami in nogami pred odejo, naskakuje mamino glavo, a je spet nežen in ljubeč kakor nebeški krilatec.

«Igo, bodi priden in zaspil! Mamica mora potem v kuhinjo.»

Igo izkuša ubogati. Sto škratov mu še gleda iz oči. Smeh vsak čas buši iz njega. Mama ima zaprte oči in vztrajno molči. Igo jo opazuje in previdno dviga glavicco. Ko mama odpre oči, švigne telesce nazaj v blazine in mirno obleži. Počasi iztegne ročico in poišče mamine prste. Škrat za škratom izgine iz trudnih očk. Prstki se počasi razklenijo. Mamina topla dlan jih varuje. Tiho, tiho je v sobi. Dihanje postaja enakomerno.

Mama odpre oči in se previdno dvigne. Zagleda se v speči obrazek.

«Igo, ti moja sreča!»

V devetih mesecih

Tole vam povem, bratje moji: prav nihče izmed nas ni padel z neba na zemljo. Laž in legenda je, da nosi štokrlja v svojem rdečem kljunu majhne, kričave otroke po hišah. Naš prihod na ta beli svet pač ni nič drugega kakor srečen konec biološkega procesa, ali bolje rečeno, sleherni med nami je nenadoma odtrgan plod z drevesa življenja, malo grenak, malo kisel plod, ki brez vsakršnih ceremonij tepe očka in mamo po nosu, da ju potlej še dolga leta ščemi od udarcev in ne moreta razumeti: sta li srečna ali nista srečna.

Nepotrebno bi bilo še posebej poudarjati, da je rojstvo človekovo silno važen dogodek. Celo zvezde v vesoljstvu hite, da z nezmotljivo natančnostjo določijo, kakšen naj bo novi človek: vagabund ali fabrikant, učitelj telovadbe ali pa bo prodajal Kikiriki po ulicah. Za blagoslovljeno družino pa je — treba je reči — pričakovanje otroka kratkočasen rebus, pri rešitvi katerega sodeluje vse sorodstvo, od tet in sestričen, stricov, svakov in svakinj tja do neštetih daljnih in bližnjih sorodnikov, ki vsi opuščajo vsakdanje opravke in postajajo dobrovoljni preroki tega naravnega prirastka prebivalstva.

«Sin bo!» pravijo nekateri, ko radovedno ogledujejo materino telo, ne da bi jim bilo vsaj malo nerodno nad tolikšno vsiljivostjo.

«Ne, samo pri deklicah se pojavijo materi pege na licu», trdijo drugi in nemudoma pobijejo nasprotnika s prepričevalnimi primerami iz življenja, kjer so bile prav tako pege najzanesljivejši dokaz za določitev spola bodočega človeka.

Mati pa — samo predočite si jo, kako mirno poslušava vse te pogovore, kakor bi se sploh ne tikali nje in otroka, ki ga pričakuje. Mirno sedi na stolu in z višnjevo nitjo obšivava nekakšno plenico, potlej veze na slinček petelinovo glavo in zdaj pa zdaj zazeha od dolgočasja. Nagonsko ali morda iz častihlepja verjame tudi sama, da bo rodila sina; in zaradi očetove pretnje, ki jo ponavlja v pričo vseh, do bo poslal otroka, ako bi bil — Bog ne daj — deklica, v otroško zavetišče, raste vsak dan bolj ta njena vera.

«Jaz,» pravi častihlepni oče, «zahtevam nadaljevanje potomstva! Pečigargovi ne smejo izginiti z zemeljskega lica!»

In sredi teh zgodovinskih družinskih prepirčkov je mati neki tihi večer, ko so po ulicah kakor hodže začeli peti prodajalci boze, nenadoma začutila, da se je približala usodna ura. Tedaj so po vsej hiši zagorele luči, v kuhinji na peči so pa zašumeli ogromni lonci vode, ki je kmalu napolnila vso kuhinjo s paro. Babica je pozabila na svojo revmo in prišla, da pripravi neizogibni rekvizit, — pred nekaj dnevi kupljeno korito. Dedek brezsmiselno zre v večernik, medtem ko mu misli letijo drugam. Rztreseno gleda preko dogodkov na Kitajskem, preko reklam za puder, preko podlistka z detektivskim romanom, dokler ne plane s sedeža in ne hiti pogledat, kaj se je zgodilo. Prav takrat pa si oče natika čepico na glavo in se izmuzne iz hiše. Mati pa hodi počasi iz sobe v sobo, se oprijemlje stolov in s stisnjenimi usti vzdihuje.

Ze čez pol ure pride oče kakor zmagovalec. Vsem se zasvetijo zadovoljni nasmeški na licih. Ni prišel sam. Z njim prihaja babica, ki že pri vratih začenja s svojimi šalami, s katerimi ustvarja nekakšno cirkuško razpoloženje v

preplašeni družini. Ta diplomirana babica s kosmato bradavico na licu in z ogromno, težko torbo v rokah izpodbujajoče treplja porodnico po ramenu in jo hoče prepričati, da se bo vse izteklo dobro, da je na primer neka njena klientka rodila, ko ji je pripovedovala o koruzi, in je šele tedaj, ko ji je ob nogah že zajokal otrok, opazila, da se je rešila nosečnosti. Po tej lovski zgodbi pripoveduje babica še cel tucat najškandaloznejših spletk z vseh štirih vetrov mesta, ki jih konča z zanimivo prigodbico neke gospodične iz višjih krogov, ki je baje zanosila od duhanja nekakšnih najnavadnejših nageljnov in je nekaj mesecev pozneje povila dvojčka, izmed katerih je eden imel roge.

Kakor je bilo pričakovati, so babičine misli res napravile čudežen vpliv na porodnico, ki ni čutila nobenih bolečin več. To olajšanje je žal trajalo le malo časa. Nenadoma so postale bolečine hujše in bolj pogoste — vsake tri minute, vsaki dve minuti, eno minuto — in panika je postal neizogibna. Mati je legla in se pokrila z odejo. Zdaj ne pomagajo nobene zgodbe več, čeprav je izumljiva babica postala vsa zaripla od klepetanja in se izpreminja v nekakšno neugaslo raketo ostroumnosti, ki nenehoma eksplodira. Novi človek pa zahteva svojo zakonito pravico po osvoboditvi in se hoče čimprej prikazati na božji svet.

«Ubijte me! Ne morem več!» vpije mati vsa blazna od bolečin, grize odejo in s strašno močjo stiska vse, kar ji pride do rok. To vpitje, polno tragične onemoglosti, muči očeta, nemega in ponižnega sokrivca pričakovanega radostnega dogodka. Zopet gre z doma in pripelje čez nekaj časa zdravnika, ki spokočno pozdravlja navzočne in stopa kakor star znanec k porodnici.

*

A zdaj, bratje, pijmo na novorojenčkovo zdravje! Minilo je vse, kar je bilo hudega, ostalo je samo lepo. Mati, ki je bila že z eno nogo v grobu, je rešena. Babica in dedek si od veselja ne najdeta miru, častihlepni oče pa slavi zmago, in če sreča koga na ulici, se brž pohvali:

«Sprejemam čestike, rodil se mi je otrok!»

«Res? No, pa čestitam! Fant? Deklica?»

«Fant, seveda», odgovarja ponosno, s patriarhalno zavestjo, da je Pečigargovemu rodu zagotovil nesmrtnost.

Od tega dne se je hiša srečnih roditeljev izpremenila v čuden panoptikum; od zgodnjega jutra do poznega večera se vale vanj nešteti sorodniki, znani in celo neznan, da se poklonijo pred otročičkom. S sabo prinašajo torte, bonbone in nekakšno sumljivo domače pecivo, pomešano na videz z vaniljo, ko pa ga pokušiš, ti zadiši po petroleju. S slaščicami vred prinašajo gostje s poudarjeno skromnostjo cel kup majhnih darov: otroške čepice, oblekice, srjačke, predpasničke in vse mogoče druge malenkosti iz otroške toaleta.

«Bože, kako krasno delo je to!» se prisiljeno raduje mati in iz vljudnosti razgrne to ali ono oblekico.

«Pravi genij bo! Le poglejte, kakšno čelo ima!» se oglasi postaren gospod, ki mu Adamovo jabolko štrli tako daleč iz vratu, da se zdi, kakor bi imel tudi na vratu nos.

«Kaj čelo!» se zadovoljno oglasi dedek. Le počakajte, da ga previjejo, potlej boste videli, kakšne prste ima na rokah! Bil sem že tudi v Budimpešti, toda povem vam, da take prste vidim prvič v življenju!»

Prvikrat v gledališču lutk

«Koliko je tehtal ob rojstvu?

«Pet in tri četrti. Zdravnik je dejal, da se tako močni otroci kaj poredko rodijo.»

«Jo, jo, jo! Nikar ga ne urecite!» se ljubosumno preseda babica, ko je s prtom pokrila vnukovo glavo in pregnala radovedneže.

«Pa kaj ste sklenili? Kako ga boste dali krstiti?»

To vprašanje je malo vznemirilo srečno sorodstvo, ker se zdi, da se starši ne strinjajo povsem glede imena novega človeka. Vendar oče prvi povzame besedo.

«Jaz,» pravi, «mislim, da bi se držali tradicije in dajali otrokom imena, ki jih imamo že v sorodstvu. Tako prvič pokažemo spoštovanje do starejših, in drugič...»

«Bedarija!» se oglasi mati in ga ostro ošine z očmi. «To se pravi, da če je kakšen dedek imel kakšno, da se tako izrazim, idiotsko ime, ali naj se potlej to ime prilepi tudi njegovemu vnuku? Kakšni predsodki so vendar to!»

«Zakaj ne? Zakaj ne, gospa? Ime ne dela človeka!» razlaga drugi, še manj znani modrijan, kakor je bil prvi.

«Jaz sem odločno za moderna, lepa imena in za nič na svetu ne odneham,» se smehlja mati, hoteč prepričati vsak nameravani prigovor.

Ko potlej gostje drug za drugim odidejo in osianeta soproga sama, se prepir seveda iznova začne, zdaj za zaprtimi vrati, pa tembolj živahno.

«Naj se gre solit tvoj stric in njegova dediščina!» pravi mati. Rajši imam svojega otroka nekršččenega, kakor da bi ga za vse življenje napravila nesrečnega s tem zoprnim imenom Amfitrion!»

«Svojega otroka?» zagrmí oče. «Otrok je prav toliko moj, kolikor tvoj!»

«Niti najmanje ne! Jaz sem ga rodila in mu bom tudi sama izbrala ime!»

«Ti! Da ga nisi slučajno rodila od zraka? To se pravi, da jaz pri tej reči nisem niti najmanje soudeležena?»

«Nič me ne zanima več. Naj si tvoj stric Amfitrion kar posinovi kakšnega otroka iz zavetišča in naj ga kliče, če hoče, za «milega Triončo»! Moj otrok nikoli ne bo imel njegovega imena, in konec besedi!»

«Da, in v inozemstvo pojde otrok iz zavetišča in postane inženir, medtem ko bo naš dremal v davčni upravi kot najnavadnejši pisar. In vse to zgolj zaradi tvoje bedaste fantazije!»

«Povej no, ljubček, ko že govoriš o fantaziji, kaj si mi vse pripovedoval pred poroko? Kaj ko bi si naprosila bogatega kuma, da nama kupi spalnico? Prav, naprosila sva si bogatega kuma, toda kje imaš spalnico? Kaj neki so nama kupili ti tvoji slavni bogataši? Šest čaš za kavo in mišolovko! To so bila vsa njih darila! A stric, skopuh, kakršen je, ti še tega ne bo dal, čeprav krstiš dvanajst otrok na njegovo ime, ne samo enega!»

In kakor se zgodi prav pogosto v takih primerih, bratci, je oče izgubil tla, se vdal, ker se je čutil premaganega.

In majhno človeško bubo, zavito v plenice in kakor Mojzes položeno v košaro, so drugi dan zapisali v krstno knjigo pod imenom Blagocvet, v neizmerno veselje njegove poetske matere.

Tako je Blagocvet Pečigargov, da se tako izrazim, stopil na ta božji svet, izprva s cucljem, pozneje z drgalom, še pozneje s skiro, dokler niso minila leta in se je Blagocvet izgubil v pisanem mravljišču človeških bitij, majhen in neznan kakor milijoni njegovih bratov, ki so bili prav tako zmagoslavno sprejeti na svet!

Prevedla Katarina Špur.

Imel sem skovirja.

Ne poznam te vrste živali, a učeni ljudje so mi zatrčili, da je to gozdni skovir. Še mladega so bili pobrali iz gnezda nad Ajdovščiho nekje in ga darovali gospodu, ki je zbiral ptice, kakor dijaki zbirajo znamke. Potem so ga prinesli na naše dvorišče.

Bil je zelo ljubeč in smešen, podoben sivkasti, temno-grahasti kepi, nikjer glave, ne nog. Prijel si ga, bilo ga je sam našopirjen puh in perje, ki je pokrivalo borno, suho telesce. Sedel je na tnalcu, zvedavo pomežikaval z velikimi, rjavimi očmi. Zvečer, ob prvem mraku, se je oglašal s svojim otroškim, malce kovinastim glasom: «Fiv, fiv, fiv...» Poklical sem ga z mostovža s tem «fiv», takoj se mi je oglasil.

Že v tistih zgodnjih, tako rekoč deških dneh ga je bila doletela nesreča. Na dvorišču je stala velika kletka, v nji je prav pod streho čepel sokol in z mrkim izrazom v očeh preživljal svoje jetništvo. Skovirček je v svoji otroški radovednosti pristopical do kletke in pogledal skozi mrežo. Sokol je kakor puščica planil na tla, udaril s kljunom in revčka zadel v oko. Skovirčka je bilo potem žalostno gledati, kako je potrpt posedal na tnalcu, oko se mu je neprestano solzilo. Nehalo se mu je solziti, a je oslepelo. Namesto zenice je bilo v njem belkasto, motno zrno.

Človek ujame žival; kadar se je naveliča, jo ubije ali spodi od sebe. Najtežje je živali, ki jo človek spodi. Taka usoda je doletela tudi skovirja. Nekega dne se je zavedel, da nima več verižice na nogah, trikrat so ga spodili v polje, a se je trikrat zopet vrnil na dvorišče. Kam bi v svoji zeleni mladosti, na pol slep, razvajen od človeške roke, ki mu je vsak dan podajala jedi, nezmožen za življenje? Bil je nebolj kakor človek, ki so ga po tridesetih letih izpustili iz ječe. Kakor izgubljen se je potikal po dvorišču in se žalostno oglašal s svojim «fiv, fiv...»

Tedaj je postal moja last. Klicali smo ga za Cucka, dasi ni bil psiček, a se mu je to ime izredno podalo. Privezal sem ga na vrvico za mostovž, v starem zaboju si je poiskal sence, kjer je podnevi spal. V nočeh menda ni zatisnil očesa.

Ljudje so pogosto polni predsodkov do nekaterih živali. Nekateri so jim ljube, a drugih ne marajo, kažejo jim celo sovraštvo. Bolj mile, hvaležne in pametne živali si ne morem misliti, kakor je bil moj skovir. Dal se je prijeti, pri tem je vpil le iz objesti kakor razposajeno dete. Skočil mi je na ramo, nato na glavo, grabil lase in cele kodre vlačil skozi kljun. Slonel sem na ograji, Cucek je čepel poleg mene, gledala sva proti Kostanjevici, na Vipavsko dolino, proti Čavnu. Zdaj pa zdaj me je s kljunom udaril v lice, toda nežno, nagajivo, kakor da me opozarja: «Ali ne vidiš, da sem tu?» Praskal sem ga za vratom, tedaj je mirno držal in od velikega ugodja zavijal oči, ki mu jih je v presledkih odpirala in zapirala bela mrena. Isto, tako rekoč gizdalinsko ugodje je kazal tudi, kadar se je kopal v sledi sveže vode. Potem se je moker in tenek kakor metlica sušil na ograji, raztezal perutnice prav do nog.

Le zvečer, ko smo mu dali koščke mesa ali jeter, ni poznal prijateljstva. Z jezo je sprejel vsakogar, ki se mu je približal, in bi bil tudi dobrotniku brez pomisleka postal sovražnik. Ko je izgubil puh in so mu zrasle perutnice, so se mu začeli prebujati skovirski nagoni. V mraku je postal nemiren, zlezal je iz svojega skrivališča v zaboju, poskočil na ograjo. Tedaj se ni dal motiti, ni slišal klicev, ni se predajal božanju. Z edinim očesom je napeto strmел po okoličih, na vrtove, kjer so se ptice spravljale spat. Razpenjal

je peruti, se zaganjal, zdelo se je, da bo zdaj zdaj zletel na plen.

Na bližnjih vrtovih je gnezdilo lepo število kosov. Kadar so izvalili, so bili posebno nemirni. Pred mrakom, ko so se sove in čuki odpravljali na lov, so letali okrog in srdito vpili z ostrimi, odsekanimi glasovi. Nič ni ušlo njih očem, ki so se bale za svoje mladiče. Opazili so tudi mojega skovirja. Izprva so ga obletavali iz daljave. Potem je najdrznejši kos priletel na mostovž, na ograjo, srdito vpil v Cucka, kakor da ga hoče pregnati za vsako ceno. Toda skovir, ki se je v mraku sicer oglašal s krvoločnim krikom, ga je gledal s stojično mirnostjo, z na pol sklopljenimi očmi, in se ni ganil. Zdelo se je, kakor da ga posmehljivo vprašuje: «Odkod pa ti? Zakaj taka jeza?» Prizor je bil čudovit. Slednjič, ko je nastopil mrak, je kos s krikom odletel, utihnil, kakor da je zabrisal sled za seboj, in se ni več oglašil.

Z meseci se je skovirjeva čud nekoliko izpremenila. Ni bil več tako priljuden ko prej, niti požrešen na hrano. Obhajal ga je divji nemir. Zvečer je še zmeraj čepel na ograji, a ni več razpenjal peruti, kakor da se hoče vreči na plen, le poredko je zagnal zmagoslaven klic. Toda zdravo oko mu je še ostreje vrtalo v temo ko prej; na vsak glas, ki je prišel z vrtov, iz gaja drevce tam zadaj, se je čudno vznemiril. Bili so daljni glasovi njegovih tovarišev, ki jih je vlekel na uho. Kdaj pa kdaj je sredi noči zagnal tak krik, da sem se zdramil iz spanja. Ni bil zmagoslaven krik iz radosti nad plenom, bil je ljubezenski krik. Narava je zahtevala svoje. Toda bil je tako divji, tako prodiren, da je šel do mozga. In z vrtov, včasih bliže, včasih dalje, so se mu oglašali isti zategli, prodirajoči kriki.

Tedaj so mu postali sovražniki tudi ljudje. Ne toliko zaradi tega, ker jih je budil iz spanja, bolj zaradi vražje-vernosti. Takrat v naši hiši nihče ni umrl, ne pozneje, toda bilo je očitno, da moj skovir kliče smrt. Bil je obsojen. Tega mi nihče ni povedal na glas, a sem jim bral na obrazih in v očeh. Žival mi je bilo težko ubiti. Še težje mi jo je bilo izpustiti. Ali bi, zrasla v ujetništvu, na eno oko slepa, ne poginila bedno od gladu? Ali pa bi, vajena ljudi, lahko-verno zašla v neusmiljene roke. Nisem se mogel odločiti.

In kakor da je skovir slutil, kaj se mu zbira nad glavo, je neko noč s kljunom prerezal vez in pobegnil. Ni se vrnil niti naslednjo noč, dasi smo mu bili hrano položili na navadno mesto. Potem se je oglašil s krikom, prišel je večerjat. Dve noči pozneje sem ga zalotil, ga ujel in ga zopet privezal. Že pred jutrom je iznova presekaval vez in izginil. Potem ga ni bilo več. Hrana, ki smo jo pokladali na mostovž, je ostala nedotaknjena.

Z begom mi je storil le uslugo, vendar mi je bilo žal po njem. Bil se mi je priljubil, kakor se človeku priljubi zvest pes. Stokrat bi bil rad stopil k njemu in mu ponudil prst, da bi ga zgrabil s kremplji in ga s kljunom rahlo, nagajivo kljuval, kakor da ve, da je moj. Izprva sem vsak dan mislil nanj: ali še živi ali je bedno poginil?

Na sosednjem vrtu stoji visoko drevo, na njem sem nekoč ob belem dnevu zagledal skovirja. Menda je bil skovir; iz take daljave bi ga bilo težko ločiti od sove. Sedel je v rogovili, bil je nepremičen, kakor da razmišlja ali sanja. Opazile so ga ptice in ga obletavale z divjim krikom. Priletel je kos, ki se mu je srdito zaletel v prsi. Skovir se je zamajal, a je obsedel na mestu. Slednjič se mu je zdelo preveč krika, tiho se je spustil med drevesi in izginil v daljavi.

Nikoli nisem videl čuka, ne sove, ki bi se ob belem dnevu nastavljala s rdu ostalih ptic. Bil sem prepričan: to je moj skovir. Človek ga je bil iztrgal prirodi in ga izmaličil, da se je čez dan klatil okrog.

Potem ga nisem več videl.

Sveča gospoda graščaka

o noč je umrl. Že več dni je bil bolan. Blodil je težkih in opotekajočih se korakov po prostornih grajskih dvoranah in po hodnikih...

Včeraj sem ga še videla: sedel je na stopnišču in si z obema rokama podpiral glavo. Ko sem odšla, je privzdignil svoj temni in zlokobni obraz, preprežen s spačenimi potezami. Ves pepelnat je že bil. Videlo se je, da trpi. Pa se ga nisem upala vprašati, ah, nikar se ne čudite! Kakor jaz, njegova žena, bi se tudi nihče drug iz te pokrajine ne bil predrznil ogovoriti na kateri koli način

strašnega gospoda d'Andercaussea. Vsi so preveč poznali njegovo grozovito voljo in njegov divji značaj. Ko se je postaral, se ni prav nič izpremenil. Vedno je ostal isti. Vse se ga je balo in se mu umikalo. Okrog nas je nastala samota na dvajset milj daleč...

— Vi ste še premalo časa v tem kraju, gospod župnik, sicer bi bili gotovo kdaj čuli o gospodu d'Andercausseau, ki že dolgih trideset let živi pregnan v tem gradu, izgubljenem med gozdovi in goljavami, v tem razdejanem gradu, v katerem se selimo iz ene sobe v drugo, ker kar po vrsti razpadajo in jih moramo zapored prepuščati netopirjem in sovam. Koliko dogodivščin bi vam bili že povedali o tem neprijudnem sosedu, ki je bil trdosrčen s kmeti, raskav s tržani in nepristopen meščanom, o tem namrščenem in zlobnem graščaku, o tem samotarskem, surovem in molčečem človeku brez prijateljev! Samo sredi propadanja in razvalin se je vedno dobro počutil, kakor da je užival perverzno veselje, ko mu je pred očmi razpadal grad iz dneva v dan. Naslajal se je nad preluknjanim ostrešjem, nad zrušenimi stenami, nad izsušenimi jarki, nad neobdelanimi vrtovi, po katerih je vodil na izprehod svoje divjaško brezdelje. In vsak večer, ko se je umaknil v svojo sobo, je svečo, namesto da bi jo bil upihnil, ugasil s strelom iz pištole. Ah, gospod župnik, sveča gospoda d'Andercaussea, to je znamenita reč... Ljudje se ji smejejo, seveda, toda če bi vedeli... Vam pa to moram pojasniti, gospod župnik, saj je zdaj mrtev in zlonosna, strahovita farsa je končana...

— Zakaj to noč je umrl. Videli ga boste. Tamle je, v postelji. Niti smrt mu ni izpremenila hudobnega obraza. Roke ima sklenjene in oči zaprte. Na mizi ob njem gori sveča, ki je ne more več ugasiti. Mrtev je in jaz zdaj ne bom več slišala strašnega poka, ki me je dolgih dvajset let predramil vsako noč, če nisem še čakala nanj v bojazni in obupu...

— Prašali me boste morda, zakaj sem toliko let prenašala to življenje, oziroma, zakaj sem se sploh poročila z gospodom d'Andercausseau? — Mlada sem bila še, brez staršev, siromašna. Prišel je in zdelo se mi je, da me ima rad. Govoril mi je o gradu, v katerem bova stanovala, o plemenitem in udobnem življenju, o otrocih. Vdala sem se in šla z njim. Takrat gospod d'Andercausseau še ni bil tak, kakršen je postal pozneje. Čutila sem sicer, da je silovite in trpke narave, zraven pa sem seveda zatrdno upala, da bom lahko ublažila njegovo prirojeno odurnost. Toda kmalu sem izgubila vse nade. Očitano mi nisem nikdar ničesar. Brez pritožb in upiranj sem se uklanjala njegovim trinoštvom. Tako sem dosegla trideseto leto. Takrat pa se je zgodilo nekaj grozovitega...

— Zelo sem se začudila, ko mi je nekega dne moj mož oznanil, da pride na naš grad eden njegovih bratrancev, Jean de Callègue. Povabil ga je bil preko poletja k nam. — Takoj ko sem ga ugledala, sem na skrivaj občutila simpatijo zanj. Kakor je bil moj soprog surov in nasilen, tako je bil Jean de Callègue nežen in vljuden. Visok mladenič, melanholičen in marljiv. Ljubil je knjige. Vse njegovo početje je odkrivalo rahločutno in mikavno dušo. Tako obzirnega vedenja

že nisem bila več navajena. Ali sem se mu smilila zaradi svoje osamelosti in bednosti? Ali ga je kaj neizpovedljivega vleklo k meni? Ne vem... Ves najin sporazum po srcu in okusu je ostal v naju. Včasih me je nekako nežno vznemirjeno pogledoval, če so mu kakšna dejstva razkrila moralno siromaštvo mojega životarjenja. Najplašljivejši ljubosumnež bi ne mogel nič oporekati najinemu ravnanju. Navzlic temu sem prečesto opazila, da naju je moj mož meril z zlokobnimi pogledi. Morala bi bila obvestiti o tem Jeana de Callèguea, toda usoda je močnejša od naših namer in nihče ne more ničesar proti njej.

— Nekega četrtega v oktobru je bilo... Lepo je sijalo sonce. Jean de Callègue je čital, ko ga je gospod d'Andercausseau prišel povabit, naj gre z njim v kostanjev gozdič srake streljat. Jean je zaprl knjigo in sledil graščaku. Nekaj minut po njiju odhodu je počil strel iz puške. Takoj sem zaslutila, da se je pripetila nesreča. Tekla sem iz salona v smeri proti šumi. Noge so se mi tresle in spotoma sem ponavljala: «Jaz te ljubim... ljubim, Jean, moj Jean!...» Zdelo se mi je, da mi srce poka od sreče in od groze obenem. Potem se mi je strahovit krik izvil iz prsi. Jean de Callègue je ležal na travi s prestreljenim čelom. Poleg njega je stal v mlaki krvi gospod d'Andercausseau, hladnokrven in mrk. V rokah je držal puško. Ne da bi črhnil, me je gledal, kako sem se vrgla na Jeanovo truplo. Toda vse je bilo prepozno. Gospod de Callègue je dobil ves naboj puške, ki se je sprožila po neprevidnosti, kakor je nekaj ur pozneje izpovedal gospod d'Andercausseau zdravniku, ki je prišel ugotoviti smrt. Nezgode z orožjem niso redke, kajne, gospod župnik? Čudno je le, če nabašješ puško s kroglo, kadar greš srake streljat. Toda nihče se ni zmenil za to nenavadno okolnost. Jeana de Callèguea so pokopali na vaškem pokopališču. Bližnjih sorodnikov ni imel. Njegovega imena ni poslej nihče več izgovoril. Moj mož mi tudi nikdar ni omenil tega dogodka, ampak od leta do leta je postajal molčečnejši in grozovitejši, krvooločnejši in krutejši z vsemi in z menoj. Leto za letom smo bili bolj osamljeni v tem razpadajočem gradu, v katerem smo odstopali sobo za sobo zapuščenosti in propadanju...

— Tako sem živela dolgih dvajset let z licem k licu z morilcem Jeana de Callèguea, pričakujoč vsak večer, kdaj bo gospod d'Andercausseau upihnil svojo svečo s strelom iz pištole, kakor da me hoče spomniti svojega nepotrebnege zločina in poživiti spomin nanj na dnu moje neme bolesti. Zakaj jaz sem ostala tu, da bi se ne oddaljila od groba, na katerega nikdar nisem mogla iti pokleknit in v iskreni molitvi položiti cvetja nanj. Ostala sem zaradi ljubezni in sovrastva in čakala poslej samo še dneva rešitve, trenutka, ko bi videla ob zasovraženem zglovlju rablja mojega srca in mojega življenja utripati mrtvaško svečo, katere ne bo več mogel ugasiti in ob kateri bom poslednjič opazovala njegov ostudni obraz...

*

Ko je dobri župnik Dumont končal svoje pripovedovanje, je odprl tabakiro in še pristavil:

— To so bile besede stare gospe d'Andercaussea. In še več drugih zgodb vam bom povedal, če se boste blagovolili predati za nekaj dni moji gostoljubnosti. Jutri pojdeva gledat, kaj je ostalo od gradu, ki ga je po smrti poslednje graščakinje čas že skoro popolnoma oglodal. Njen grob boste videli na pokopališču ob grobu gospoda de Callèguea. Zdaj pa — lahko noč. Tu imate svečo, da si posvetite po stopnicah, pa je, prosim, nikar ne upihnite po načinu gospoda d'Andercaussea, ki je postal v naši deželi pregovor, kadar hočes reči o kom, da ničesar ne dela tako kakor drugi ljudje... Toda kaj hočete, naši deželani vedo o tem manj kakor njih stari župnik...

Prevedel P. Karlin.

ZA NAJE MALE

METKA, JANEZ IN MUCA

Ribičevi so sedeli na terasi in večerjali. Mala Metka je bila že tako zaspala, da je komaj nosila žlico do ust. Pri vsakem grizljaju se je zasanjala nekam v daljavo in če bi je ne bili ves čas opominjali, bi bila s polnimi usti zaspala. Njen dve leti starejši brat Janez pa je krepko zajemal in nosil v usta, pri tem pa je še toliko utegnil, da je gledal okoli sebe. Bil je ravno v letih, ko začutijo fantje v sebi indijanski nagon in se pri požiranju knjig Karla Maya nauče vseh mogočih tajnosti Indijancev. Zato je prisluškoval v temo, kdaj bo zaslišal šum, kje bo zagledal sovražnikove oči, prežeče v grmovju, da bo lahko mami in očetu dokazal, koliko koristi ima beli človek, če bere indijanske povesti. Kajti mama in oče sta imela hudo malo razumevanja za njegove indijanske pohode, posebno kadar je prinesel iz gozdne bitke domov raztrgane hlače, ali pa takrat, ko je sosedovemu petelinu populil najlepša peresa, ki jih je potreboval za odlikovanje svojih zvestih vojščakov.

Ko je tako premišljeval in strmел v temo, je zagledal dve svetli piki. Pomel si je oči, ker je mislil, da sanja, toda piki sta ostali na mestu in sta še bolj žareče gledali proti njemu. Malo mu je v strahu zatrepalo srce, toda takoj nato je zbral v sebi vse indijansko junaštvo in že je skoval zasedo, kako bo ujel sovražnika. Motila ga je pa zavest, da je sam, brez svojih hrabrih vojščakov, ki bi mu v nevarnosti priskočili na pomoč. Bila je tu sicer njegova sestra Metka, ki pa ni imela smisla za njegove indijanske podvige, ampak se je ves dan igrala s punčkami. Strašno!

Toda zdaj ni bilo časa za premišljevanje. Sovražnik čepi v zasedi in lahko vsak hip naskoči njegovo nič hudega slutečo družino. Treba je zbrati pogum in v boj proti nevidnemu sovražniku! Potipal je v žep, ali ima pri sebi laso in bojni nož, potem se je ozrl v kot za lokom in puščicami; vse je bilo v redu, treba se je bilo odpraviti na pot. Sklenil je, da se bo priplazil sovražniku za hrbet in da ga bo ujel z laso. Mami, ki je hudo sumljivo gledala na njegove priprave, je pomenljivo pomežiknil in položil prst na usta, češ da naj bo tiho. Potem se je pričel plaziti sovražniku za hrbet. Spotoma je premišljeval, kako mu bodo starši hvaležni, da jih je rešil gotove smrti, in že si je predočeval, kako se mu bodo opravičevali, da do sedaj niso imeli razumevanja za njegove junaške pohode. Potem se je spet vmisli v krog svojih bojnikov, ki ga bodo slavili kot zmagovalca in ga bodo gotovo postavili na čelo vseh indijanskih čet.

Korak za korakom se je bližal sovražniku. Janez je hvalil nebo, da mu je poslalo veter, ki je pihal v nasprotno smer. Še nekaj korakov, in že bo lahko vrgel laso na skritega sovražnika. Nič se ni bal, da bi zgrešil, saj je slovel daleč naokoli za najboljšega metalca lase. Za primer pa, da bi bil sovražnik premočan in bi pretrgal vrv, je imel pripravljeno kopje, ki ni nikoli zgrešilo svojega cilja.

Zdaj še za ono drevo — in lasa je zažvižgala po zraku. Padla je na mehko — sovražnik je bil ujet. Ko je zategnil zanko, je namesto grozečega rjoenja zaslišal žalosten glasek: mijav, mijav! Lahko si mislite, kako kruto je bil Janezek razočaran. Vsi njegovi upi o slavi in pohvalah so šli po vodi. Kako se je le mogel tako grdo zmotiti, da je imel čisto navadnega mačka za najhujšega sovražnika! To se mu bodo tovariši smejali, ko bodo zvedeli, da je šel z laso in nožem lovit mačka! Od same sramote bi se bil najrajši vdrl v zemljo.

Domači so z zanimanjem spremljali njegovo početje. Metka je bila v srcu kar malo ponosna, da ima tako hrabrega brata, ki se upa v boj s tako žarečimi očmi, medtem ko se ona niti v temi ne upa sama po stopnicah. Ko je pa zaslišala nežni glasek mucke, je bila čisto iz sebe. Kako le more mucki kaj takega napraviti! Bog ve, kako jo je mučil! Brž je stekla v grmovje — pozabila je, da bi si drugače kaj takega še v sanjah ne upala — in poiskala ubogo mucko. Revica je imela zadržano vrv okrog vratu, da je komaj dihala. Hitro je zrahljala zanko, vzela mucko v naročje in jo nesla v hišo. Mucka se je od strahu vsa tresla, bila je tako preplašena, da je celo mijavkati pozabila. Ubožica je bila čisto sestradana. Metka od samega usmiljenja ni vedela, kaj bi počela z njo. Dala jo je mami v naročje in ji zabičila, naj pazi nanjo, sama pa je tekla v shrambo in pobrala vse stvari, o katerih je le malo mislila, da jih mucki jedo. Potem je vse znosila ven in postavila pred mucko, ki sama ni vedela, kje naj bi začela jesti. Toliko in take dobrote še v svojem življenju ni videla! Nazadnje se je odločila za mleko in se ga tako nalokala, da je komaj dihala. Legla je na blazinic, ki jo je Metka ta čas že pripravila, in se začela umivati. Metka sploh ni mogla odvrniti oči od nje. Vsak čas je našla kakšno novo lepoto na njej in vsako odkritje je hitela poročati mami in očetu, vmes pa je milo prosila, ali sme obdržati mucko pri sebi.

Janezek, ki se je medtem že opomogel od prvega razočaranja in sramu, je prikorakal bliže, da bi si ogledal svoj «lov-

ski plen». Modro je razlagal vsem, ki so ga hoteli poslušati, da bi mucka drugače gotovo ušla, ako bi je on ne bil ujel z vso spretnostjo indijanskega lovca. Potem je na glas koval načrte, za kaj jo bo on vse uporabil. Vzgojil jo bo tako, da mu bo nadomestovala psa, iskala bo sledi za sovražniki, mu prinašala vesti iz prijateljskih taborov in sploh bo ta mucka postala čast njegovi četi. Morala bo pa biti trdo vzgojena, nič blazinic in mlekca in božanja! Tem izjavam se je Metka glasno uprla. Mucek je njen, ako bi ga ona ne bila rešila zanke, bi se bil gotovo zadušil. Vnela se je burna debata, kdo je mucka spravil k hiši, in temu bi bil gotovo sledil neizogiben prepir s pretepom, ako bi ne bila posegla vmes mama, ki je odločila, da si bo mucka sama izbrala način svojega življenja. Sploh je pa še vprašanje, ali bo sploh hotela ostati pri hiši.

Toda mucka je ostala. Kaj hitro se je privadila hiši in vse je kazalo, da jo bolj veseli udobno življenje salonskega mucka kakor pa slava v Janezkovi četi Indijancev. Janezek je, razočaran nad to izbiro, izjavil, da so vse babe za nič in je odslej mucko na vsej črti preziral. Na skrivnem se je pa le včasih poigraval z njo, posebno ko je videl, da ima muca vendar malo indijanskega čuta v sebi; saj je znala sijajno plezati po drevju, tako da je celo Mihka — vervečijo nogo — prekosila v tej umetnosti.

Metka pa je odslej živela le za mucko. Ko je vstala, je bil muc prvi, ki mu je voščila «dobro jutro», potem mu je nalila presnega mleka, v kuhinji izmaknila malo mesa, če ni šlo drugače, rajši sama ni jedla, samo da je bil mucek sit. Pa se mu je to tudi kmalu poznalo! Že čez teden dni je bil tako lepo rejen, da ni bilo poznati nobenega rebra več.

Mama je na tihem upala, da bo sčasoma postal dober lovec za miši, Metki pa je že ob sami misli, da bi njen muc lovil miši, postalo skoro slabo; zato ga je še bolj razvajala, da bi se mu ne stožilo po mišji pečenki. Mucek pa sam ni kazal dosti veselja za razna junaštva. Če je zagledal gosenco, mu je šla vsa dlaka pokonci, rep je potisnil k tlom in jo popihal v varno Metkino zavetje. Vse kaže, da je muc silno prebrisan in dela tako, da so z njim vsi zadovoljni.

Zdaj rešuje Metka eno samo skrb, kako bo, ko bo treba s počitnic v mesto. Muca pač ne bo mogla pustiti samega v vasi, saj bi revež gotovo umrl od lakote. Da bi ga pa vzela s seboj, nihče ne dovoli, posebno Janez je odločno proti temu, ker še zdaj ne more pozabiti svoje lovske zmete, ko je imel muca za sovražnika. Ampak Metka še ni izgubila vsega upanja. Vsak večer, preden zasp, izmoli še en očenaš: «Da bi šel muc lahko z menoj v mesto!»

Jana Podkrajškova.

Dobri in slabi tovariši

Rešitev ugank štev. 9

Rešitev posetnice.

Odvetnik.

Rešitev križanke.

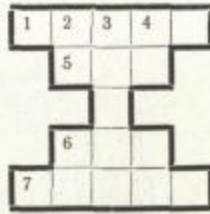
Vodoravno: 1. Klek, 4. Lin, 5. ak, 6. Ilir, 10. kvas, 11. slak, 12. slan, 13. Kras, 14. jed, 15. en, 17. ol, 18. sto, 19. Amon, 20. plen, 21. krat, 22. grah, 24. en.

Navpično: 1. klak, 2. lik, 3. en, 6. Irak, 7. las, 8. in, 9. Ivan, 10. klas, 11. slad, 12. dren, 13. kjer, 16. slon, 17. Oton, 18. smet, 19. Alah, 20. pra, 21. Kr., 23. in.

Uganke štev. 10

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. slovenski pesnik, 5. izdelek iz mleka, 6. časomer, 7. mesto na Gorenjskem.

Navpično: 2. črka abecede, 3. mesto na Češkoslovaškem (znano iz časov sv. Cirila in Metoda), 4. kratica za Kristus, 6. staro mesto.

«OBRTNIKI»

Povedali vam bomo prav prijetno igro, ki jo lahko igrate pod milim nebom ali pa doma v stanovanju.

Dva otroka se domenita, da bosta predstavljala obrtnika, recimo kovača. Občinstvo (ostali otroci) pazljivo zasledujejo njune kretnje in kdor ugane, koga sta otroka predstavljala, si sme izbrati tovariša, s katerim se domeni, ka-

teri obrtniški poklic bosta predstavljala.

Igra je prav zabavna. Da vam jo olajšamo, vam naštejemo še nekaj obrtniških poklicev: kovač, brusar, ključavničar, mizar, brivec, fotograf itd.

Mali Bumček je prav previdno položil kos potice, ki jo je prejel za južino, na ploščo štedilnika.

Mati se začudi: «Mar ni že zadosti pečena?»

Bumček se odreže: «Nič za to! V šoli so nas učili, da toplota razteza telesa. Rad bi, da bi kos potice postal večji, ko je tako majhen.»

*

Štirje prijateljski so sklenili, da pojdejo na izlet. Ob določeni uri enega ni. Ostali trije odidejo sami. Na neki točki izleta je Andrejček ves navdušen nad lepoto narave in vzklikne:

«Ah, če bi bil Mihec tukaj, kako bi mu bilo žal, da ni prišel!»

IZ ŽIVALSKEGA SVETA

V Chicagu je policijski pes Victor v petih letih «aretiral» okoli tisoč zločincev.

Znani bernardinec Barry je štiridesetim turistom rešil življenje. Enainštirideseti turist, ki je v gorah zašel in je naposled ves onemogel obležal v snegu, ga je pa ustrelil, ker je mislil, da se mu približuje sestradan volk.

Najhitrejši smrtnik na svetu je pajek. Nurmi, svetovni prvak v teku, ga gotovo zavida. Pajek preteče na begu v sekundi stokrat tolikšno pot, kakor je dolgo njegovo telo. Ni je živali na svetu, ki bi stopala s tolikšnimi koraki kakor pajek. Za primer: avtomobil bi moral v pajkovem tempu prevoziti 2000 km na uro.

Pajek ima tudi največji tek med živalmi. V enem dnevu požre dvajsetkrat toliko žuželk, kakor je sam težak.

Pri slonu utripne srce le petindvajsetkrat v minuti, pri miši pa več ko petstokrat.

V Združenih državah imajo več ko 50,000.000 mačk in okoli 8,000.000 psov.

Mešano pleme kokoši, ki izvira, kakor so dokazali z listinami, iz 288 kokošjih plemen, je dobilo na neki razstavi v Fresnoju (Kalifornija) prvo nagrado.

V Lilleu so lani odkrili lep spomenik golobom-pismonošam iz svetovne vojne, ki so vsa štiri leta zvesto opravljali svojo nevarno službo in jih je toliko izmed njih zadela sovražna krogla.

Na izbranem kraju velikega parka okrog washingtonskega Kapitola so izkopali te dni grob za najslavnejšega četveronovega udeleženca svetovne vojne, terierja Ragsa, in častna četa washingtonskega letalskega polka je od dala nad tem grobom salvo. Ta pes se je udeležil svetovne vojne s prvo ameriško divizijo od začetka do konca. V Argonih mu je granatni drobec uničil oko. Ameriški letalec Winson je jemal Ragsa časih na svojih poletih s seboj. Nekoč so Winsona napadla tri nemška letala. Njegov aparat se je vnel. Winson je skočil s padalom iz njega, vendar ni pozabil vzeti psa s seboj. Veter ga je hudo zanašal in nemški letalci so ga zasledovali, da bi ga ubili. Ko so pa zagledali, da ima Američan pod pazduho psa, jih je ta pogled tako ganil, da so takoj nehali streljati nanj. Od tistih dob je videl Winson v Ragsu pravi talisman za letalce. V vojnem muzeju v Londonu hranijo še dandanes od tisk Ragsove noge v mavcu.

Živali imajo prirojen čut za medicinsko znanje. Človek, ki je v prejšnjih časih živalim odrekal sposobnost premisleka, je moral polagoma spoznati, da so razlike med tako zvanim živalskim nagonom in človeško pametjo le kvantitetne, nikakor pa ne kvalitete. Neglede na to, da delajo živali pri sprejemanju hrane neprimerno manj dietnih napak kakor ljudje, vedo tudi prav dobro, kdaj jim je hrane zadosti, česar o človeku ne moremo vedno trditi.

Če se pa žival kdaj preobče, ve tudi za pravilen pripomoček, da prežene neugodne posledice. Zavračanje hrane pri živalih v primerih prebavnih motenj je smatrati bolj za reflektoričen pojav, vendar pa poznamo na primer pri psih in mačkah v takšnih primerih tudi uživanje trave, ki ima gotovo namen očistiti bolno črevesje.

Obleke iz novega blaga

K 8058

K 8090

S 1725. Kostum iz rjastordečega blaga, obrobljen s kožuho. Krilo je sestavljeno iz dveh pol in ima na levi strani gubo. Blaga potrebujemo (za velikost III) 2.75 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8058. Temna polnena obleka z belim telovnikom. Obleka je brez pasu in ima od pasu navzdol položene gube, ki so do kolen prešite. Ker se ta obleka le rahlo oprime života, ne da bi poudarila oblike, je posebno primerna za obilnejše postave. Zavihki telovnika zakrivajo nekoliko večje zavihke obleke. Blaga potrebujemo (za velikost V) 3.10 m, če je 130 cm široko; če je 92 cm široko, ga potrebujemo pa 4.20 m. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih III, IV in V po 22 dinarjev.

K 8090. Mladostna popoldanska obleka iz črnega motnega krepa. Krilo in kratka jopica sta plisirana, kar je zdaj zlasti moderno. Obramnik jopice je gladek, rokavi zgornj nabrani, spodaj pa ozki. Pod jopico se nosi bluzica iz rožnatega žoržeta, katere pas se zavezuje v petljo. Blaga potrebujemo (za velikost I) 4.20 m črnega in 1.65 m rožnatega, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17 in I po 22 dinarjev.

K 1725

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI «ULTRA» POD OZNAČENIMI STEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENE IN DOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

M 2737. Športni plašč iz voljne kamelne dlake. Zadnik je po dolgem sestavljen iz dveh delov in okrašen s pasom. Žepi so veliki in našiti ter so zaprti z žepnicami. Vsi robovi plašča so za okras prešiti. Plašč ima spredaj šest gumbov. Blaga potrebujemo (za velikost III) 2.80 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

*Za vitke in
obilnejše postave*

M 2737

S 1724

S 1724. Športni kostum. Prednik jopice je tako urezan, da prehaja v žepo z žepnicami. Ovrtnik je obložen s kožuhovino ali pa z usnjem. Krilo je sestavljeno iz šestih pol. Blaga potrebujemo (za velikost I) 2.40 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I? in I po 22 dinarjev.

M 2754. Plašč iz temno-modrega velurja. Ovrtnik je obrobljen s kožuhovino-asto obrobo. Ta kroj je primeren tudi za manj vitke postave. Plašč je ob straneh sestavljen in so ondi vdeleni tudi žepi. Zadnik je iz dveh delov. Kožuhovina mora biti voljna. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 3 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

M 2754

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI «ULTRA» POD OZNAČENIMI STEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENE IN DOMA», LUBLJANA, DALMATINOVA 8.

Praktična moda

K 8026

K 8025

B-F 2645

B-F 2645. Športna bluz za mlado deklico. Spredaj ima razporek, ki se zapenja z zankami na gumbe. Ovratnik, razporek in rokavi so ozaljšani z zobčasto obrobo iz blaga drugačne barve. Blaga potrebujemo (za velikost 14) 1.50 metra, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 14 in 16 po 14 dinarjev.

B-F 2542. Kozaška obleka iz progastega blaga za mlada dekleta. Bluz je urezana tako, da gredo proge vodoravno, pri krilu so pa proge navpične. Žepi so označeni samo z žepnicami. Pas je usnjen. Blaga potrebujemo (za velikost 16) 5.70 m, če je 80 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 14, 15 in 16 po 22 dinarjev.

K 8026. Ta obleka, namenjena za noseče matere, se lahko poljubno raz-

širja, ker ima spredaj dve globoki gubi. Te dve gubi pokrivata v obliki predpasnika dve poli. Prav praktičen je tudi nabrani pikčasti del živoča iz svile z nabori iz blaga, ker se tudi lahko razširja. Blaga potrebujemo (za velikost II) 5 m, če je 76 cm široko, ali pa 4.25 m, če je 92 cm široko, in 60 cm pikčaste svile, če je 92 cm široka. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8025. Temnomodra obleka z ogrinjalom, pripravna za mlade noseče žene. Obleka ima zadaj pas, ki se lahko razširja. Ogrinjalo ima znotraj zanke iz blaga, za katere ga lahko držimo. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 5.50 m, če je 150 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

B-F 2542

Dežni plašč in tri moderne bluze

B 2360. Bluza s kratkimi škrici. Narejena je iz svile ali pa iz volnenega blaga in se prav lepo poda k jesenskem kostumu. Primerna je tudi za obilnejšo postavo. Posebno jo povzdignejo petlje, ki so pršite spredaj. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 1.50 m, če je 92 cm široko, ali pa 1.60 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IV po 14 dinarjev.

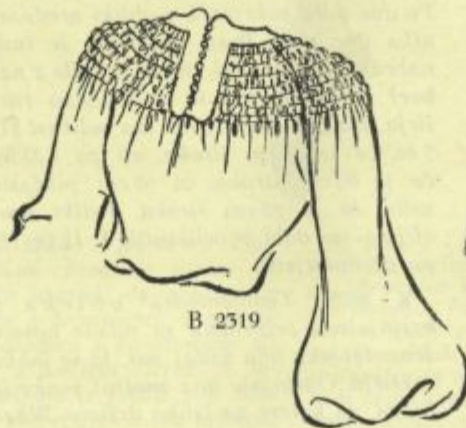
B 2360

B 2367. Lična bluza, ki je posnetek telonika. Spredaj se zapenja z gostimi gumbi do vratu, ob strani sta žepa, zadaj je pa okrašena s pasom. Ovratnik ima spredaj po dva roglja, kar je najnovejša moda. Za to bluzo kupimo lahko svilo, volneno blago ali pa celo žamet. Blaga potrebujemo (za velikost Ia) 1.40 m, če je 94 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih Ia, I in II po 14 dinarjev.

B 2367

B 2519. Večerna bluza iz šifona ali pa žoržeta. Zgoraj je z več vrstami šivov gosto nabrana. Rokavi so spodaj močno razširjeni. Blaga potrebujemo (za velikost II) 5.10 m, če je 94 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, I in II po 14 dinarjev.

B 2519

M 2739. Dežni plašč iz lodna s kratkim ogrinjalom in z oglaovnico, ki se lahko odpne. Podložen je s karirastim blagom. Blaga potrebujemo (za velikost I) 2.80 m, če je 150 cm široko, in 35 cm kariraste podloge, če je 140 cm široka. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

M 2739

Plašči po novih krojih

M 2755

M 2756

M 2757

M 2755. Ta moderni plašč s krznenim ovratnikom je ob straneh sešit. Život je širok kakor bluzna in je v pasu zožen s posnetki. Kožuhovina je iz mehke zajčje kože, ki jo letos izdelujejo v novih oblikah in novih barvah in bo to zimo prav posebno moderna. Blaga potrebujemo (za velikost II) 2.90 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

M 2756. Sportni plašč iz rjasiorjavega blaga je obrobljen z ozko plaso kožuhovine, ki je za spoznanje temnejša kakor blago. Ta obroba plašč zelo povzdigne in ga nosimo lahko tudi pozimi. Blaga potrebujemo (za velikost 17) 2.40 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

M 2757. Plašč, ki je modrozeleno barve, ima priležno športno obliko in čisto moderen kroj. S prešivi so poudarjeni šivi, robovi in žepi. Široka zavihka lahko tudi drugega čez drugega zapnemo. Ovratnik je iz temnega žamea. Blaga potrebujemo (za velikost I) 2.50 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

Lepa ročna dela

H 6803

H 6803. Žepni robec, ozaljšan z vezeno vrtnico, listi, cveti ali pa s ptički. Velik je 25 × 25 cm. Odlikanica «Ultra» se dobi za 7 dinarjev.

H 6487

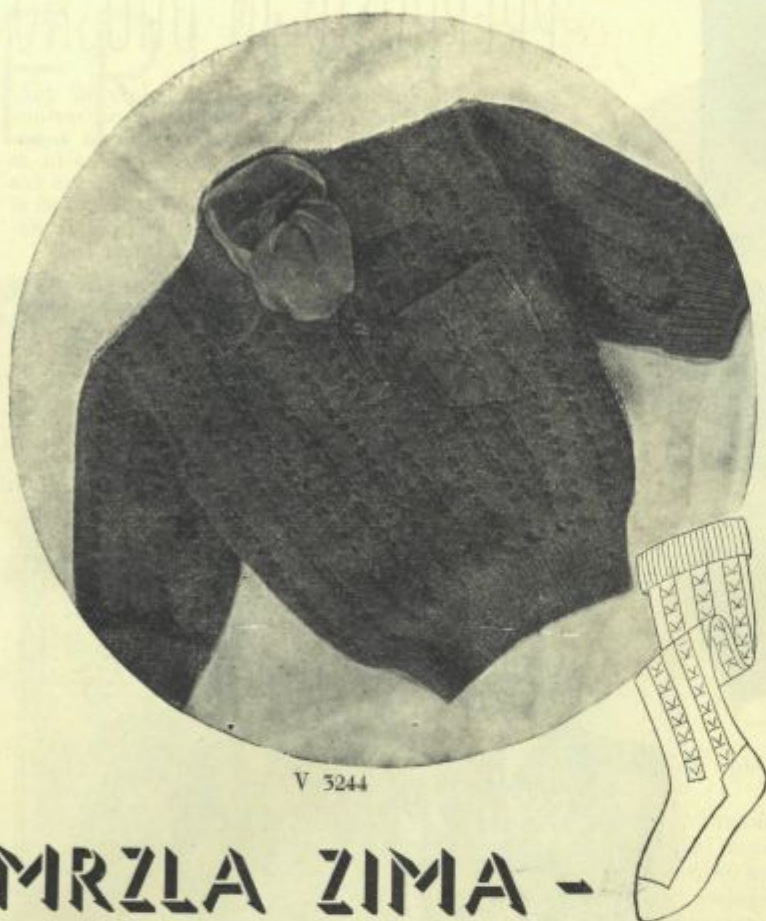
H 6487. Prtiček za podnos z modernim vzorcem. Cveti so vezeni s kordonetnim, listi pa s posebnim ploščatim obodom, zobci na robu so obzankani. Prtiček je 27 cm dolg in 18½ cm širok. Odlikanica «Ultra» se dobi za 7 dinarjev.

H 6508

H 6508. Bel namizni prt iz lanenega baltista z vezeno obrobo. Prt je velik 60 × 60 cm. Odlikanica «Ultra» se dobi za 12 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO ODLIKANICE «ULTRA» POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENE IN DOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

V 5244

V 5244. Pleten moški pulover s športnimi nogavicami iz temnorjave ali pa temnomodre volne v modernem vzorcu. Razporek na prsih se zapira na zadrgo, žep je našit. Mali kroj «Ultra» z natančnim popisom vred se dobi v velikostih 16, I in III po 14 dinarjev.

B 2291

MRZLA ZIMA - TOPLA VOLNA

K-M 5177

K-M 5177. Čedna otroška obleka z životkom. Pletemo jo z angorsko volno, in sicer same desne petlje. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 3, 5 in 7 po 14 dinarjev.

B 2291. Progasta pletena bluza. Pletemo jo z belo in z moderno rjavo ali pa s temnomodro volno. Mali kroj «Ultra» z natančnim navodilom vred se dobi v velikostih II in III po 14 dinarjev.

K 7617. Pletena popoldanska obleka iz temnomodre volne v čipkastem vzorcu, obkvačkana z rdečimi zobci. Če jo nameravamo nositi za šport, pletemo gladek vzorec; v tem primeru naj bo život rebrasto pleten. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 7617

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI «ULTRA» Z NATANČNIM POPISOM POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENE IN DOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

PREPROSTO IN OKUSNO

V 3326

V 3329

K 8035

V 3326. Dva ovratnika z naprsnikoma. Zgornji, ki je iz pikeja in prepleten s trakci, se lepo poda k športni obleki; spodnji iz motnega krepa in z valensienskimi čipkami je pa primeren za popoldansko obleko. Za oba ovratnika se dobi kroj «Ultra» za 7 dinarjev.

V 3329. Dve najmodernejši opremi za obleke. Prvi naprsnik iz čipkastega blaga je pod vratom okrašen z žametasto petljo. Drugi ovratnik z naprsnikom je pa iz motnega krepa in obrobjen s plisiranimi volanicami in plisiranimi petljami. Za obe opremi se dobi kroj «Ultra» za 7 dinarjev.

K 8035. Obleka iz dveh vrst blaga. Ozki našitki z žepi, ki segajo pod pas, na krilo niso prišiti. Ta kroj je prikladen zlasti tedaj, če hočemo iz starih oblek narediti novo. Za novo obleko potrebujemo (za velikost II) 2.15 m enobarvnega in 1.35 m progastega blaga, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I in II po 22 dinarjev.

K 7986. Ta apartna obleka je zaradi svojega kroja primerna tudi za zelo vitko postavbo. Narejena je iz volnenga blaga ali pa iz umetnega soilenega krepa. Vratna izreza je obrobljena s svilenim satenom. Prednik je iz enega samega

kosa in ima na desni strani več položenih gub, ki so skoraj počez prešite, zadnik je pa sestavljen iz dveh delov, ki sta v pasu zožena s posnetki. Pas je iz istega blaga kakor obleka in se zapenja s koščeno zapono. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 2.80 m, če je 130 cm široko, 3.80 m pa, če je 94 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8057. Kozaška obleka iz volničastega volnenga blaga, prikladna zlasti za lepe jesenske dneve. Krilo ima spredaj navznoter obrnjeno prešito votlo gubo, ki je samo spodaj odprta. Jopica se spredaj zapenja z gumbi. Vsi robovi jopice so obšiti s temnejšim blagom ali pa obrobjeni s tvezjo. Na kroju so tudi dolgi rokavi. Blaga potrebujemo (za velikost III) 3.40 m, če je 80 cm široko, ali pa 2.50 m, če je 130 cm široko. Veliki kroj «Ulira» se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 7986

K 8057

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI «ULTRA» POD OZNAČENIMI STEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENE IN DOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

PERUN

O psih so sicer že toliko pisali, toda o takšnem, kakršen je naš Perun, ni pisal še nihče.

Zakaj imajo ljudje tako radi pse? Ker imajo čisto človeški pogled. Ali ni pogled konja morda še bolj človeški? Vendar pa konj ni tako privržen kakor pes; in mogoče ima človek prav zato rajši psa.

Pasji obraz in pes sploh izraža svoja čustva na tako različne načine, da ga v tem prekaša edinole še človek, ker govori. Pes se zna smejati, zna biti otožen, šaljiv, maščevalen, potuhnjen, se prav od srca joče, je škodoželjen, ljubi, je zvest; in Schiller je celo zapisal, da ima rajši psa kakor človeka.

Naš Perun je bil najlepši pes na svetu. Morda je bil zato tako lep, ker se takrat psi niso ocenjevali toliko po rodovniku kakor danes ta dan, ampak so se presojali bolj po njih resničnih lastnostih in čarih. Perun je bil po tedanjih nazorih špicelj, čeprav je imel na ušesih, na hrbtu in na koncu repa rumenkaste lise. Sicer je bil pa popolnoma bel, kadar je bil čist seveda.

V življenje šestletnega dečka je stopil Perun, ko je imel dva meseca, in je zapustil v dvanajstih letih svojega življenja v poznejšem možu neizbrisne

sledove vzgojnega in splošno navrstvenega značaja.

Z doraščajočim Perunom je imel deček na tleh ob gorki lončeni peči neskončno dolge pogovore, katerim je prisluškoval Perun z menjajočo se pazljivostjo in upiral razumno svoje rjavocrne oči v dečkove.

Perun je bil tisti, ki mu je nazorno pokazal, da ni treba zmeraj in vsega ali vsaj ne takoj poslušati takšnih ljudi, kakor sta starejši dečkov brat in sestra, in tudi kako se da obvarovati pred ukazi dečkove matere ali očeta ali drugih odraslih ljudi. Samo en primer. Dokler ni bilo Peruna, je bil deček vsako soboto okopan v kopianji, ki so jo bili vselej prinesli s podstrešja. To kopanje je šlo še nekam dobro, čeprav nikdar brez joka. Ko je pa prišel pes k hiši, se je to opravilo čisto izpremenilo. Kakor hitro je zaropotala kopianja na stopnicah, je Perun že vedel, kaj bo. In vsa družina je morala iskati dečka in psa po vseh kotih. Sicer je navsezadnje le zmagala premoč in sta bila oba pošteno umita, toda to ju ni niti najmanj motilo, da bi si drugo soboto ne poiskala še boljsega skrivališča.

Tudi pri potepanju je bil Perun zapeljivec. Kako se pride po takšnem potepu brez hudih posledic domov, v tem je bil pa kar mojster. S potepanja se ni namreč nikdar vrnil sam, ampak zmerom s spremstvom tretje neprizadete osebe. Dobro je namreč vedel, da gospodarica pred tujim človekom ne bo hotela pokazati svoje hudobnosti in sarovosti. Tako jo je torej minila najhujša jeza, medtem jo je pa on hitro pobral kam, kjer ga je bilo težko dobiti.

O Perunu lahko izdam še to, da se je jelo, ko je bil postal polnoleten, pojavljati v okolici sumljivo veliko majhnih špiceljnov z rumenkastimi ušesi. Prav

tako je bilo v okolici tudi vedno več ranjenih psov z natrganimi ušesi, s presekanimi gobci, s pregriznenimi repi in z drugačnimi poškodbami. Hkrati so se množili tudi primeri, da so imeli dečkovi sovrstniki otekla lica in da se je sem pa tja kdo pritožil nad dečkom in psom. Dečkovi starši takih pritožb niso jemali resno, ker ni bilo niti na enem niti na drugem videti kakšnih znakov boja. Oba sta namreč zmeraj nenadno in hitro napadla, da pravega boja niti bilo ni.

Popolnoma brez zasluge skrbnih staršev, zgolj po zaslugi Peruna je postal iz boječega in nepodjetnega dečka bojevit in živahen junak na javnih in skrivnih zbirališčih dečkov. Niti premoči se ni bal. Kadar mu je prav trda predla, je zažvižgal in kosmata vihra je posegla v boj s takšnim uspehom, da so se sovražniki takoj razkropili. Pri tem je bila ta mala zver tako spretna, da ni raztrgala niti ene same nogavice, suknjiča ali kakšnega drugega oblačila, kar bi bilo lahko dokaz proti tej šesteronožni delovni združbi.

O Perunovem razmerju do služočih bitij bi se dala napisati debela knjiga. Perun si je ustvaril v družini takšen položaj, da je dostikrat on odločal, kadar je gospodinja najemala novo služkinjo, če tedaj ne, pa vsaj pri njeni odločitvi. Če je bila kdaj navzlic njegovih očitnih nevolji sprejeta pomočnica, kateri instinktivno ni zaupal, je znal ta napačni korak gospodinje pošteno kaznovati. Tako je neki Mariji dosledno ponesnažil na novo položene parkete, čeprav je bil sicer že davno snažen pes. Neki Ani je smuknil vselej, kadar se je vrnil z blatne ceste ves umazan, pred nosom pod odejo lepo postlane postelje, kjer je pustil na blazinah in pregrinjalu umazane lise, nakar je skočil na drugi strani postelje skoraj čist in vidno zadovoljen na tla.

Po takšnih in drugačnih pustolovščinah so ga morda desetkrat odpeljali drugam in ga komu darovali, toda

zmeraj se je spet vrnil, da bi z dečkom vred prosil in uredil svoje zadeve.

Perun je bil pes, kakršni se več ne rode. Prepričan sem, da takšna mera inteligence, ali boljše, premetenosti in prevejanosti nastane lahko samo s križanjem. Perun se ni nič kaj rad učil, vse je delal čisto drugače kakor plemeniti in vzgojeni pes, toda bil je pametnejši kakor najčistokrvnejši pes katerekoli pasme.

Malokateri pes si je pridobil zaslugo, da je bil dober vzgojitelj človeške mladine. Perun si jo je. In zato so tudi dečku — takrat že maturantu — stopile solze v oči, ko je bral v materinem pismu, da so morali nesti Peruna, ki zaradi starosti ni mogel več hoditi, k živinozdravniku, ki mu je dal strupa.

Toda v vsakem majhnem psičku živi Perun in bo živel vsaj tako dolgo, dokler bo živel njegov zdaj že brkati deček.

B. Kelly:

Pišite gospodična...

Prvo, kar je opazila Helena Repičeva, ko je stopila v pisarno Tomaža Gaja, pri katerem naj bi bila nekaj časa stenografka, je bilo to, da je gospod Tomaž Gaj vitek, čeden, temnolas mož s prijetnim nasmehom in lepim vedenjem.

In drugo, kar je zbudilo njeno pozornost, je bila fotografija na njegovih pisalnih mizi.

Bila je slika lepega dekleta s srečnimi očmi; na njenem obrazu je bilo nekaj nenavadno nežnega, kar ženske brž opazijo in zavidajo.

Pozneje, ko je gospod Gaj odšel iz pisarne, je Helena prebrala posvečilo na fotografiji: «Tomu iz ljubezni — Dadka.»

To je bilo pred dvema mesecema, in zdaj je sedela poleg gospoda Gaja in čakala na diktat, ko ji poreče: «Gospodična, pišite...»

«Helena», je rekel, opiraje se na naslonilo stola, «bila mi je zelo prijetna družba in srečen sem bil — ta kratki čas, ko ste mi pomagali.»

«Hvala, gospod Gaj.»

«Zelo sem bil zadovoljen», je ponovil, in zdelo se je, da hoče nekaj dodati, a v tem se je ozrl na fotografijo, jo vzela v roko in se nasmehnil.

«Kmalu se odpeljem odtod, Helena», je rekel, «ostal sem tukaj dva tedna več, kakor sem mislil, in moje delo je tako rekoč končano. Prav hvaležen sem vašemu šefu, gospodu Beliču, da vas mi je prepustil.»

«Tudi jaz sem bila zadovoljna in vesela, gospod Gaj», je dejala Helena. Poizkušala se je nasmehnuti, toda v duhu je bila razburjena. On se torej odpelje! Vedela je, da pride nekega dne neogibni konec, in se trudila, da bi na to ne mislila, in zdaj je to prišlo. Nasmehnila se je, zatajujoč solze. Helena se je namreč v gospoda Gaja zaljubila.

«Ali si morete misliti, da bi se tak človek, kakršen sem jaz, zaljubil, Helena?» se je obrnil k njej in držal fotografijo v roki.

«Ampak — jaz — jaz — seveda si lahko mislim.»

«Glejte, jaz si ne morem. Meni se zdi to nemogoče. Tako sem bil zakopan v delo, da se mi zdi, da nisem več zmožen človeškega čustvovanja.»

«Bili ste zelo pridni», je rekla Helena. Nič drugega ji ni prišlo na misel.

«Priden... hvala... ampak Dadka bi tega ne rekla», se je zasmeljal in pokazal na sliko. «Včasih sem jo vlekel za lase in jih namakal v tinto.»

«Tako... zdaj je to seveda drugače.»

«Res. Poslušajte, povejte mi kakor mož možu oziroma kakor žena možu, kako mora človek ponuditi dekletu zakon?»

Helena je napela vse moči, da bi ne omahnila.

«Zdi se mi, da je to dokaj lahko. Vi — ali prav za prav — reči hočem: mož, ki...»

«Oh, jaz sem to, nič ne de», je rekel. «Nadaljujte...»

«No, čisto preprosto ji to poveste. Da jo imate radi in... in jo prosite, da bi vas vzela.»

Gospod Gaj je dolgo in resno zrl na fotografijo.

«Ne», je slednjič izpregovoril, «to bi bilo težko.»

Naglo je dvignil glavo in se v zadregi zasmeljal.

«Upam, da me nimate za norca», je dejal.

«Nikakor ne, gospod Gaj.»

«Niti besedice bi ne spravil iz sebe. Veste, ako se človek s kom pogosto stika, postane nekako neoseben in stavki, kakršne berete v knjigah ali slišite v

filmu, so v resničnem življenju nemo-goči. To bi se glasilo nekako bedasto.»

«Nobeno dekle bi ponudbe zakona ne smatralo za bedasto, gospod Gaj. Dekleta niso taka.»

«Ali veste to zanesljivo?» je dvomljivo vprašal, zroč na fotografijo.

«Čisto zanesljivo. Vem, da bi jaz — jaz...»

«Ali bi čutili tako?»

«Bi.»

Vstal je in obšel mizo.

Oglasil se je telefon.

«Uredim to», je rekel in prijel za slušalo. «Halo... Kaj, dragica? No, to je pa res presenečenje!»

Vznemirjeno se je okrenil k Heleni.

«To je Dadka!» je rekel. «Pripeljala se je sem v mesto!»

Zopet je govoril v slušalo.

«Pa kaj vendar delaš tu? — Ah, tako... da, lahko se jutri odpeljem. S teboj? Seveda! Kje si zdaj? Spodaj? Pridi vendar gor! Na svidenje!»

Odložil je slušalo in se tresel od smeha.

«Pomislite!» je zaklicala. «Dadka je prišla pome. Pride semkaj.»

«Morda bi bilo prav, da odidem», je rekla Helena in vstala. Ni vedela, ali jo bodo noge nesle, tako ji je bilo slabo.

«Oh, ne, kar ostanite! Hočem vas seznaniti z Dadko. Ona je...»

Vrata pisarne so se odprla in Helena je zagledala deklico s fotografije. Dadka je planila h gospodu Gaju in se mu vrgla okrog vratu.

«Dragec!» je zaklicala in ga poljubila. «Tako dolgo te že nisem videla...»

«Nobenih očitkov zdaj, Dadka!» se je zasmeljal. «Hočem te predstaviti gospodični Repičevi.»

«To je deklica, o kateri si mi pisal?» je smehlajaje se vprašala Dadka.

«Ah, pst!» se je zresnil gospod Gaj. «Nikar ne začenjaj — to se pravi...»

Dadka je za skoraj meže pogledala. «Ali se to pravi, da je še nisi vprašal?» je udarila z nogo ob tla. «Po tistem otročjem pismu, v katerem si me prosil, naj ti napišem, kako bi ji to povedal?»

«Izgubil sem pogum.»

«Izgubil pogum! Kakor da si ga sploh imel!» Dadka se je prezirljivo namrdnila in se obrnila k Heleni: «Oženil bi se rad z vami!»

«Z menoj?» je vzkliknila Helena.

«Da, z vami. To je tak strahopetec in ne more najti zakonite oblike, kako bi vam to povedal. Zato vam moram povedati jaz. In navsezadnje, sestra se mora tudi včasih zavzeti za brata.»

Telefon

Tako nekako zgodaj spomladi smo sklenili, da si nabavimo telefon. Vsa čast telefonu! Skromno je prišel v našo rodbino in prideli se nam simpatično številko — dve trinajstici. Pobožal nas je tisti blagi občutek, da smo uvrščeni med srečne ljudi, katerim je treba samo roko iztegniti in se lahko pogovorijo s komerkoli. I no, s telefonom se more človek kaj lahko kam vsiliti — seveda samo na daljavo — na primer v ozračje bančnega predsednika, zaprtega v zamreženih vili itd.

Telefon je precej dolgo mirno počival, ker še nismo bili uvrščeni v tiskani seznam naročnikov, ker telefonska uprava ni marala zavoljo nas takoj izdati novega telefonskega imenika. Le zdaj pa zdaj je zabrnal zvonček in takoj se je izkazalo, da se je kazalec ključočega zmotil.

Toda polagoma je javnost zvedela, da imamo v stanovanju telefon. Ponos nam je rasel in v hiši smo postali nekako popularni. Tudi na vizitke sem si dal natisniti številko telefona in nekaj zasluge je treba pripisati tudi našim obiskom. Prihajali so gostje in vsakega je telefon zbudel v oči. Telefon je žel obdudovanje. V njegovi sosesčini je blede la slava gavča. Gostje niso imeli oči za lepo preprogo, nihče se ni zmenil za diplomu, ki sem jo prejel na razstavi kaktej. Vse se je sukalo okrog telefona. Kdor je prišel, se je na nekaj spomnil. Na primer Šaša Urankar je zaklical, še preden je pozdravil: «Ha, oni imajo telefon!» in že je urgiral dobavo premo-ga. Gospa Matilda se je po našem telefonu opravičevala, da ne more priti na sestanek v kavarni. Stric Janez, ki nas

je po več letih spet obiskal, je pohvalil napredek: «Jej, jej, to ste zadeli pravo struno zame...» in dal si je na naš račun poklicati Zagreb.

Pozneje so prihajali sosedje. Ta bi si rad naročil vstopnico, oni je prekliceval naročilo časopisa, ki mu ga je upravništvo trdovratno pošiljalo.

Bili smo ponosni na telefon v stanovanju in radi smo posojali mikrofonski človeškimi glasom. Da, dolgo mesecev smo bili vljudni in prijazni, in šele ko nam je telefonska uprava poslala račun, smo se začeli v ozkem rodbinskem krogu posvetovati, kako bi si zavarovali lastno kožo.

«Odpovemo pač telefon!» je dejal en posvetovalni glas.

«To bi bilo strahopetno. Ne morem si misliti našega domačega ognjišča brez telefona...» je menil sin Janko.

«Pritrdimo na zid blagajno s pozivom, kakor to delajo povsod!»

«To bi bilo neumno videti, in potem — da bi prežali na dinar! Ljudje so neotesani in često se niti ne zahvalijo.»

«Damo se črtati iz seznama naročnikov in si pustimo tajno številko...»

«Izvrstno!»

«Počakajte, nisem še povedal do konca. Glavno je, da telefon ne sme biti ljudem na očeh!»

Jaz sem ugovarjal. Ali naj ga denemo pod posteljo ali na podstrešje?»

«Pokličemo monterja in ta ga bo prenesel v jedilno shrambo.»

Da, prišlo je tako daleč, da skrivamo telefon kakor ukraden plen.

I no, časi so hudi in ljudje so nesramni.

A. Karnet

god? V njej je skrit pregalček in tam bom skrila vsa pisma.»

Rudolf se je vdal. Pisal je vsak dan pisma, polna zastarele galantnosti in ljubezni, toda po šestih tednih se je Hana poročila z zagonetnim Kubancem, ki se je bila z njim seznanila na plesu, in Rudolf ni nikoli več o njej slišal.

Rudolf je strašno trpel, a kmalu nato se je pojavil v mestu star gospod s hčerko. Rudolf se je vanjo zopet strastno zaljubil. Njeno ime je bilo Neli. Svojo skrivnost je skrbno skrival. Dekle je pogosto prihajalo v trgovino, zakaj njen oče je zbiral starine. Toda Rudolf je bil plah in nekega dne je izginilo dekle tako po tihem, kakor se je bilo pojavilo.

Minilo je pet in dvajset let in nekega večera je opazil trgovca Rudolf, ko se je vračal domov, Neli. Šla je mimo nje-ga, ne da bi se zmenila zanj. Rudolf se je obrnil in šel za njo. «Oprostite, madame», se mu je tresel glas.

«Gospod Rudolf!» je zaklicala. «Ali ste res vi?»

Šla sta kakor dva stara prijatelja; pravil ji je o smrti svojega očeta in o svojem življenju, potem pa je vprašal: «In vi se niste omožili?»

Nasmehnila se je. «V duhu sem si ustvarila moža, s katerim se doslej še nisem sešla.»

«In kakšen bi moral biti vaš mož?»

Stala sta že dolgo pred njenim hotelom in zapadajoče sonce je pordečilo njen obraz. «To je romantična povest», je rekla. «Ali se spominjate na čas, ko sem bila tukaj s svojim očetom?»

Rudolf je globoko vzdihnil.

«Spominjam se.»

«Torej, je nadaljevala. «Oče mi je nekega dne kupil darilo pri starinarju.»

«Majerju, je dodal Rudolf.»

«Ah, da. To je bila skatlica z dragulji. Krasno delo iz dobe Ludvika XVI.» Nekaj časa je molčala, potem pa nadaljevala: «Nekega dne sem našla v skrinjici tajni predalček in tam so bila ljubavna pisma iz 18. stoletja, napisana na žoltem papirju. Ne smete se posmehovati nori stari devici!»

«Ne, ne, nadaljujte!» je dejal Rudolf.

«Tista pisma je napisal neki Rudolf svoji ljubici. Ah, s toliko nežnostjo in ljubeznijo... Te nežnosti si sploh ne morete misliti. No, in jaz sem sklenila, da se ne bom nikoli omožila, ako ne najdem moža, ki bi me tako ljubil. To je bila takšna dekliška trenutna misel, za katero mora potem plačati človek z življenjem, gospod Rudolf.»

Rudolf je zazijal, kakor da hoče izpregovoriti, si pogladil glavo, in ko je začutil pod roko plešo, se je spomnil, da mu je petdeset let...»

«To je lepo, gospodična Hana, če se človeku sanja, da gre preko vsakdanjosti življenja, je vzdihnil.

Nasmehnila se je, pogledala na uro in zaklicala: «Moj Bog, dolgočasim vas in tako pozno je že. Zbogom, gospod Rudolf, tako sem vesela, da sem se srečala z vami...»

Rudolf je stal in zrl za njo, ko je šla po stopnicah ter izginila skozi hotelska vrata, prav tako kakor pred pet in dvajsetimi leti.

W. A. Sweeney:

LJUBAVNA PISMA

V svojih mladih letih je imel Rudolf, kakor mnogo mož njegove vrste, književniški talent, le da je znal samega sebe prav soditi, in v tem se je bistveno razlikoval od drugih.

Samo ena oseba je vedela za njegovo hrepenenje po pisanju, in to je bila Hana Majerjeva, v katero se je bil Rudolf zaljubil, ko mu je bilo komaj dvajset let. Njegov oče je imel trgovino s starinami in nekaj ulic dalje je bila tudi trgovina s starinami, ki jo je imel Hannin oče.

Hana pa ni bila prav nič starinska; kadila je in nosila ozka krila, še preden je prišla ta moda v njih mestece.

Ko ji je Rudolf čisto resno ponudil roko, ga ni takoj odklonila, pač pa mu je dala razumeti, da ji mora mož, ki se

poteguje za svojo izvoljenko, dokazati svojo ljubezen. In izmislila si je nekaj prav tako originalnega, kakor je bila sama.

«Gotovo boste kje izvohali star zarumenel papir, gosje pero in slabo tinto pa mi boste pisali vsak dan ljubavno pismo.»

«Ampak, Hana,» je ugovarjal Rudolf, «v vaši misli ni niti trohice okusa.»

«In vzlic temu me boste poslušali, Rudolf, in mi boste pisali v slogu ljubčka iz 18. stoletja. Mislite si, da ste mlad vitez, zaljubljen v lepoticu z napudranimi lasmi.»

«Kaj pa če najde ta pisma oče?»

«Skrbno jih bom spravila. Poznate tisto skrinjico za dragulje iz časa Ludvika XVI., ki mi jo je bil dal oče za

Mali oglas

Detektiv Mihael Luznar je že dalje časa opazoval nekega stalnega gosta kavarnarje «Repatice», ki se je pisal za Ivana Lončarja. Ta vitki, mladi mož z gladko obrutim obrazom se je oblačil v pozornost vzbujajočo eleganco, nosil dragocen briljantni prstan na mezincu leve roke in sijajno moderno iglo v samozveznici. Pripeljal se je po navadi proti trem popoldne v avtu pred kavarno, sedel k mizi ob oknu v večjem levem traktu lokala, čital «male oglase» dnevnikov in si ogledoval nasproti sedeče mu dame. Točno ob šestih je avto spet prišel ponj in ga odpeljal na sprehod po mestu.

Prebrisani tajni policist Luznar mu je povsod sledil kakor senca. Na vsak način je hotel razvozlati skrivnost, odkod ta mladi mož črpa denarne vire. Vedel je za zdaj samo toliko, da je Lončar že več let brezposeln. Prej nekoč je bil za pomočnika v znani trgovini v eni najlepših mestnih ulic, pa je potem ta poklic kmalu obesil na klin in postal samo «kavalir». Ivan Lončar si je torej denar, ki ga je tako lahkomišelnost zapravljaval, brez dvoma pridobil na kazniv način...

Detektiv je tudi to pot sedel v kavarni «Repatice». Zdelo se je, da je zamišljen v čitanje časopisov, v resnici pa je zelo natančno in bistro opazoval gospoda Lončarja. Mladi mož je bil pravkar napisal neko pismo, ga skrbno zalepil, napisal natakarkja po postreščku, izročil temu pismo in mu dal še obširna navodila. Luznar je brž stopil za postreščkom.

«Kam pa tako hitro, dragi prijatelj?» ga je nagovoril.

«V upravo 'Novega lista'»

«Dajte mi pismo sem. Saj me poznate in dobro veste, da ne pozvedujem iz radovednosti.»

«Gospod detektiv..., to me lahko velja službo!»

«Kar nič se ne bojte... Pojdiva tja le vežo... Pismo bom samo prečital, potem ga boste takoj lahko nesli, kamor je namenjeno. Najstrožje pa vas svarim: gospodu Lončarju ne smete niti besedice ziniti o tem, ker bi sicer imeli opravka s policijo.»

Detektivu še mar ni bilo, da je bil v prizadevnosti pozvedovanja prav za prav prekoračil dovoljene meje in da se je pregrešil proti varovanju pisemske tajnosti. Brž je z žepnim nožičem previdno odprl ovitek in čital naslednje, za male oglase «Novega lista» namenjene vrste:

«Zavzetljivo lepa, mlada gospa, soproga trgovskega potnika, išče odličnega prijatelja za samotne ure. Resno mišljene, s sliko opremljene ponudbe pod šifro «Vnemar puščena ženičica» na upravo lista.»

Luznar je pismo spet zalepil in ga izročil postreščku.

«Zdaj pa lahko opravite naročilo, za tele dinarčke pa si kupite zavojček cigaref...»

Detektiv je globoko zamišljen stopal dalje po obljudeni ulici.

«Mislim, da bomo sleparja zdaj kmalu zasačili,» je tuhtal. «Spretno je vrgel svojo mrežo, toda to pot se bo sam ujel vanjo... Pisal bom «vnemar puščeni ženičici» in ji poslal tudi svojo sliko.»

Naslednji dan je mali oglas res izšel in Luznar je takoj pisal, da bi bil eden prvih kandidatov. Njegovo pismo se je glasilo:

«Čislana, spoštovana gospa!

Sem posestnik iz Jelenovega in prihajam često v mesto. Prilagam vam svojo sliko. Kakor vidite, spoštovana gospa, sem svoja «otročka» leta že preživel, vendar bi se prav rad zabaval z Vami, kadar me pot prinese v mesto. Prosim poštno ležeče za sporočilo, če ustrežam.

Jakob Jelenovec.»

Detektiv je pravilno domneval. Čez dva dni je že imel v rokah odišavljeno pisemce «vnemar puščene ženičice»:

«Pričakujem Vas jutri ob ena in dvajsetih. Gosposka ulica šte. 29, drugo nadstropje, vrata 7.»

Naslednji večer je Mihael Luznar točno ob devetih pozvonil na vratih naznačenega stanovanja. Neka stara gospa mu je odprla in velela domnevnemu gostu, naj vstopi.

Detektiv se je znašel v prostorni, preprosto opremljeni sobi z okni na cesto, v kateri trenutno ni bilo nikogar. Sedel je v udoben naslanjač, potrpežljivo čakal in — kakor se spodobi za posestnika iz province — potegnil iz žepa kratko pipico in pričel kaditi.

Nenadoma se je pojavila pred njim «vnemar puščena ženičica» v očarljivi pidžami. Bila je tako zala, da bi jo človek kar ugriznil.

«Ah, vi ste že tu?»

Detektiv je poskočil iz naslanjača in lepo gospo nerodno prijel za roko.

«Prišel sem torej, kakor ste mi sporočili, gospa...»

Težava.

Janez je povabljen za rojstni dan k teti.

Same dobrote so na mizi.

Janez jé, dokler more. Iznenada pa začne tuliti.

«Kaj pa je?» ga sočutno vpraša teta.

«Ah», stoka Janez, «jesti ne morem več. Poln trebuh imam že.»

«No», ga tolaži teta, «saj ni tako hudo; pa spravi še kaj v žepe.»

«Saj to je tisto», zajoka Janez iznova. «Žepe imam tudi že vse polne.»

*

Preveč.

Dva gospoda sedita pri koncertu in eden izmed njiju reče:

«Zame je največji užitek, če poslušam glasbo z zaprtimi očmi.»

«Mogoče», odvrne drugi, «samo smrčati bi vam pri tem ne bilo treba.»

«Za božjo voljo, odložite vendar pipo!»

«Ali ne prenesete tobakovega vonja?»

«Jaz že, toda če moj mož zaduha tobak, takoj kaj sumi.»

«Ali je nemara gospod soprog doma?»

«Ne. Ker pa ravno danes nisem dobila nobenega pisanja od njega, ni izključeno, da je že na poti domov.»

«Joj, potem bo pa najpametneje, če poberem šila in kopita.»

Mihael Luznar je šel počasi proti vratom. V tem trenutku se je zunaj v pred-sobi oglašil zvonec.

«Ljubi Bog!... Nemara je pa res moj mož!... Izgubljena sem!»

«Le nič se ne bojte, gospa, vas bom že varoval.»

«Da, da... on je!... Hitro! Skrijte se v tole stransko sobo in se nič ne gani-te, če vam je življenje drago... Sicer naju oba usmrti!»

Mlada gospa je potisnila Luznarja skozi vrata. Čez nekaj trenutkov je slišal detektiv sledeči dvogovor:

«Kdo je bil tu?»

«Nihče!... Prisegam ti!...»

«Lažeš!... Ha! Ubil bom nesrečneža!»

Strašen krik. Soprog je že hotel planiti v stransko sobo, toda gospa mu je zastavila pot.

Zdajci je stopil detektiv z revolverjem v roki iz sobe in stal pred — Ivanom Lončarjem, ki je vprašal s hrešččim glasom:

«Kdo je ta gospod?... Kaj je iskal v mojem stanovanju?»

«Gospod Lončar, nikar tako ne kričite!... Če pa na vsak način hočete vedeti, kdo sem: moje ime je Mihael Luznar, tajni policist. Prišel sem vaju aretirat.»

«Mene? Aretirat? Mene?»

«In vašo «vnemar puščeno ženičico»... Zdaj že vemo, odkod jemljete denar za svoje elegantno, zapravljivo življenje... Dogodivščin željne moške zvičajno zvbite v past, da potem iz njih izsilite denar... Vidite, kako ste naenkrat postali krotki!... Ponudite tej «vnemar puščeni ženičici» roko in pojdite takoj z menoj na policijsko stražnico!...»
Prevedel pk.

Priložnost

Dva prijatelja se srečata.

«Kje pa si bil?»

«V samaritskem tečaju.»

«Kaj si se pa tam naučil?»

«Nuditi prvo pomoč!»

«Imenitno! Ali mi lahko pomagaš s stotakom?»

*

V bolnici.

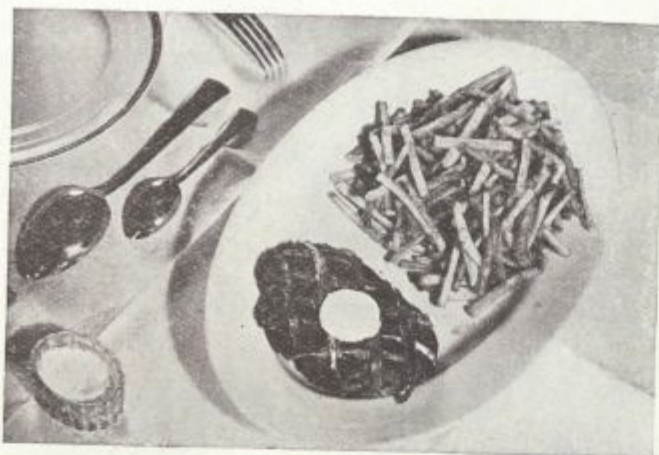
«Nič se ne bojte, vaše zdravje se vidno boljša, kmalu se boste spet smejali.»

«Bog obvaruj, gospod doktor, Bog obvaruj!»

«Zakaj pa?»

«Jaz tu zato ležim, ker sem se nasmešnil dekletu, ki je bila zaročenka drugega!»

ISLANDSKI BIFTEK

Nekoliko debelejši biftek opečemo hitro na razbeljenem maslu ali pa po ameriško kar v suhi, toda močno razbeljeni ponvi (6—8 minut) in šele nazadnje pridenemo maslo, da biftek lepo zarumeni in da se ne sveti. Ko je biftek pečen, naložimo nanj po dolgem in počez osnaženih sardel, košček mrzlega presnega masla, zraven pa denemo opečen krompir ali pa krompir v paličkah. Preden nesemo biftek na mizo, ga še enkrat pomočimo v razbeljeno mast in ga ponudimo s krompirjem in s kakršnokoli osvežujočo solato.

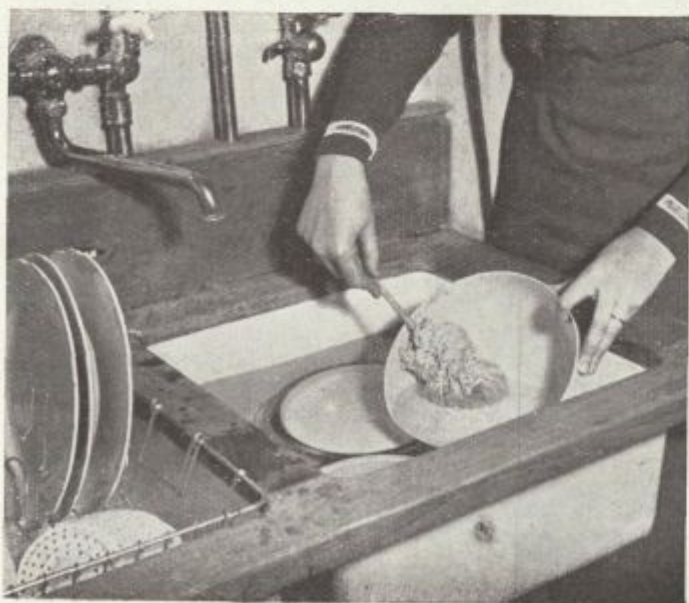
Preslaninjena teletina v smetani

Debelejši zrezek telečjega stegna preslaninimo, opečemo na razbeljenem presnem maslu in potem do kraja spečemo, medtem ga pa neprestano polivamo s smetano.

Meso, ki ga polijemo na krožniku z omako, serviramo s pečenim ali praženim krompirjem ter z mešano zelenjavno solato (peso, cvetačo, zeleno, paradižniki itd.).

TUDI POMIVANJE POSODE JE LAHKO IGRAČA

Pomivanje posode je eno najneprijetnejših opravil v kuhinji. Tehnika in smotrnost gospodinjstva sta priskočili gospodinji tudi tu na pomoč ter ji poizkusili olajšati zamudno delo.

Na naši sliki vidimo pripravno in smotrno urejeno školjko za pomivanje posode. Sestavljena je iz dveh porcelanskih posod. V eni posodi pomivamo, v drugi izplakujemo, v žičnati košari posodo osušimo, potem jo zberemo in spravimo. Porcelansko posodo pomijemo najlepše z metlico, ki ima kratek ročaj, za cedilca in strgalnike je pa najbolj pripravna krtačka, žičnata krpa ali pa kovinast čopič. Če uporabljamo pri pomivanju še moderna čistila, nam ni treba posode drgniti s pepelom ali s peskom, ki močno kvarita posodo. Preden začnemo pomivati, pobereemo s posodja in orodja ostanke jedi in maščobe ter razpostavimo vse na desno stran pomivalne mize, enake kose skupaj.

Napredna gospodinja bo hitro spoznala, kako praktična je pomivalna miza ali taka školjka, in si jo bo omislila, če ji bo le mogoče, saj ji bo pri njenem obilnem gospodinjskem delu v veliko pomoč.

Najša anketa

Kako si s svojimi starši zadovoljna (zadovoljen)
Odgovori na našo anketo

Velecenjena gospa urednica!

Z velikim zanimanjem prebiram odgovore Vaših cenjenih naročnic. Zdaj sem se še sama odločila, da Vam napišem nekaj vrstic.

Stara sem devetnajst let in spomladi sem stopila v službo. Pisarniško delo me veseli in mislim, da bi me vsakršno delo veselilo, ki bi me prisililo, da bi ne bila ves dan doma.

V svoji anketi vprašate, kako smo zadovoljni s svojimi starši. Na žalost moram odgovoriti, da nisem zadovoljna z njimi. Deset let je že tega, kar se moji starši neprestano prepirajo. Zaradi večnih domačih prepиров se moj brat ni hotel več vrniti od vojakov in se bo kar posvetil vojaškemu poklicu, da mu le ne bo treba več doma poslušati neprestanih razprtij. Ko sva bila že oba dovolj velika in razumna, sva prosila očeta in mater, naj se ločita, če se ne moreta razumeti. Pa se nista hotela in se tudi zdaj še nočeta in oba pravita, da se žrtvujeta za naju. V resnici sta nama pa zagrenila vso mladost in tudi zdaj se povsod bolje počutiva kakor pa doma. Ne morem reči, kdo je kriv teh prepиров, oče in mati sta mi enako ljuba. Enkrat je kriv oče, drugič mati, prepir je pa sleherni dan v hiši. Vse prošnje mojega brata niso nič zalegle in tudi moje prigovarjanje je ostalo brezuspešno. Če bi se moji starši ločili, bi imela z bratom lahko raj na zemlji. In vseeno bi mi bilo, ali bi živela pri materi ali pri očetu, saj bi drugega lahko zmerom obiskala. Toda oče in mati sta se tako zagrizla v misel, da bi nama z ločitvijo škodovala, da ne marata o tem nič slišati, in pravita, da bosta rajši trpela kakor grešne duše, samo da rešita otrokoma «domačnost». Ne vem, ali sta res tako kratkovidna in tako starinska ali pa imata še kakšen drug razlog za svojo trmo. Dosegla sta z njo edinole to, da se z bratom ogibljeva doma, kolikor moreva. In gotovo je tudi, da bi bila oba na očeta in mater mnogo bolj navezana, če bi bila ločena in bi ne slišala iz njunih ust toliko grdih in hudih besed.

Žalostno je, velecenjena gospa urednica, da mora hči tako govoriti o svojih starših. Vsakogar zavidam, ki ima miren dom, in rada bi marsikaj žrtvovala, da bi se razmere v mojem domu izpremenile.

Z odličnim spoštovanjem.

I. L. **

Velecenjena gospa urednica!

Z zanimanjem sem prebral Vašo anketo. Premišljal sem, kako bi Vam odgovoril, da bi vse po pravici povedal. Naposled sem pa sklenil, da Vam napišem samo tale dva stavka:

Otroci si sami ne izbirajo staršev. Iz tega razloga je umevno, da niso zmerom zadovoljni z njimi.

Brez zamere!

Maturant iz Ljubljane.

Spoštovana gospa urednica!

Vašo novo anketo popolnoma odobravam, ker se mi zdi potrebna. Tako starši vsaj zvedo, kako in kje grešijo, mlajši roditelji pa po odgovorih lahko spoznajo, kakšnih pogrešk se morajo ogibati.

Moji starši so že umrli in tudi ko bi živeli, bi bilo že prepozno, ko bi jim danes hotela delati očitke. Zato so moje vrstice predvsem namenjene mladim materam.

Ko sem prišla na svet, sem bila popolnoma normalno razvita in do sedmega leta sem dobro uspevala in rasla. V šoli je pa opazila učiteljica, da zmerom držim desno ramo više od leve, in tako me je nekoč na hodniku potipala pa hrbtu. Potlej je naročila, naj pride mama v šolo. Ko je mama prišla, ji je učiteljica rekla, da imam gotovo malo skrivljeno hrbtenico, in ji svetovala, naj me pelje k zdravniku. Mama me je res peljala k nekemu špecialistu-ortopedu, ki mi je predpisal železen steznik. Imela sem tedaj sedem let. Ko mi je mama pripela steznik, sem začela jokati in iz trme nisem hotela jesti, dokler mi ni snela steznika. Mama je bila popustljiva in kmalu je ležal steznik pozabljen v omari. Leta so minila, jaz pa sem postajala zmerom bolj grbasta. Zdaj sem stara 46 let in sem samo 1.44 m visoka. Kakor sem že v začetku pisma omenila, so moji starši že mrtvi. Toda še zdaj nisem odpustila svoji materi, da me ni silila nositi železnega steznika. Popolnoma napačno je, če mati posluša tarnanje otroka v takem primeru. S svojo popustljivostjo mi je pokvarila vse življenje. Postala sem grbasta, sošolke so s prstom kazale za mano, ko so prišla dekliška leta in so druga dekleta hodila na plese, sem z materjo hodila po samotnih stezah na izprehode, da sem se ognila ljudem, in pozneje sem z zavistjo gledala mlade, srečne gospe in matere. Vsa sreča, ki jo more ženska na tem svetu užiti, mi je bila zabranjena.

Mislim, da starši ne morejo zagrešiti večjega zločina, kakor če zanemarjajo zdravje svojih otrok. Vem, da je mati tako ravnala meni na ljubo. Toda taka ljubezen ni prava. Ona je bila pametna in bi bila morala vedeti, da bom nekoč zaradi grbavosti mnogo trpela. Misliti bi bila morala na mojo bodočnost in me siliti k temu, kar so zdravniki smatrali za dobro. Meni ne more zdaj nihče več pomagati. Toda morda bodo moje vrstice pomagale kateremu otroku, da se bodo starši bolj zavzeli zanj. S tem namenom sem jih tudi napisala.

Lepo Vas pozdravlja

X. Y.

Spoštovana gospa!

Vedno sem z velikim zanimanjem čitala ankete v Vašem listu in sem prepričana, da bo tudi Vaša sedanja: «Kako smo zadovoljni s starši» vzbudila veliko zanimanja.

Zdaj sem stara 50 let. Kakor sem si, ko sem bila še majhna, želela, da bi bila velika, tako si želim zdaj, da bi bila spet majhna, seveda s to pametjo, ki jo imam danes. Bilo nas je 5 otrok. Ker je mama dala najmlajšo, ko je bila stara eno leto, k stari mami, sem bila jaz najmlajša pri hiši. Ker sem bila od mladih nog zmeraj bolehnna, sem bila tihega, mračnega in plašljivega značaja. Navajena sem bila, da so drugi gospodovali nad menoj, nisem bila utrjena za dandanašnje težko življenje. Oče, višji državni uradnik, je bil veseljak v družbi, vesten in točen v službi, ni pa imel nobenega smisla za vzgojo svojih otrok in nam ni dal nobenega pravca za našo življenjsko pot. Ko je umrl, ga nismo mi otroci pogrešali. Mati, ki se je že v letih poročila, je bila krščanska in vzorna kot mati in gospodinja, ki je sicer skrbela za krščansko telesno vzgojo, toda zaradi primitivnega značaja tudi ona ni imela smisla za duševni razvoj svojih otrok. «Moli in delaj!» to je bilo nje-no geslo, vse drugo je bilo zanjo brez-pomembno.

Tako smo bili precej sami sebi prepuščeni in smo se razvijali vsak po svoje. Moji bratje in sestre so se še nekam dobro naredili, ker so se s svojim veseljem značajem vživeli v vsak položaj, slabše je bilo z menoj, ki sem velika črnogledka in težke narave. V tujini sem morala zaradi tega vse sama na svoji koži poizkusiti, kar mi je seveda zagrenilo življenje.

Zato sem pa mnenja, da naj starši vzgajajo svoje otroke v samostojnosti in vzbudijo v njih samozavest, da ne bodo takšni, kakršna sem jaz. Ker slabo slišim, nisem sposobna za nobeno službo, ne dobim življenjskega druga in životarim v edino veselje svoje matere, ki me pa ne razume — in je zaradi boleznih prav otročja v svoji starosti. Ko še to edino drago bitje danes ali jutri izgubim, sem na cesti.

S spoštovanjem.

Neznanka iz Maribora.

Če točno
pogledamo:

samo 3 od 10 nimajo zobnega kamna!

Med tisoči jih je le malo, ki ne trpe na zobnem kamnu. Nihče ni varen pred njim -- in s tem pred izgubo zob! Čeprav je zobni kamen zelo razširjen, se ga vendar lahko odstrani. Z rednim čiščenjem zob odpravite zobni kamen in preprečite njegovo ponovno tvorbo. Kajti edino Sargov Kalodont vsebuje v Jugoslaviji učinkoviti sulforicinoleat proti zobnemu kamnu.

SARGOV

KALODONT

Proti
zobnemu
kamnu

Enoličnost v gospodinjstvu

Noben poklic ne zahteva toliko vztrajnosti in trdne volje kakor prav gospodinjstvo. Če pomislimo, da mora gospodinja sleherni dan po več ur kuhati, da se potlej družina v petih minutah nahrani, se nehote vprašamo, kje jemlje moč, da vztraja v tem enoličju? Sleherni dan hočejo biti družinski člani siti, sleherni dan zahtevajo snago, red, zlikano perilo in očiščeno obleko.

Delavec v tvornici, uradnik v pisarni, vsak človek pod božjim solncem si privoščiti dan popolnega počitka — le gospodinja si tudi enega samega dneva počitka ne more privoščiti, kajti tudi ob nedeljah in praznikih hoče biti družina sita in oskrbovana.

To enoličje v poklicu zahteva močnega duha, da ne klone v vsakdanjosti, in vedro srce, da se ne utruji v tem enoličju, in mnogo, mnogo dobre volje, da ne omaga.

Mati in gospodinja, ki se združuje v ženi, je tisto bitje, ki mora nenehoma dajati. In prav v tem leži jedro nevarnosti. Kdor zmerom samo daje in ni

česar ne sprejema — obuboža. Jedilnik bo postal enoličen, delo se ji bo zaradi svoje vsakdanjosti počasi upiralo, postala bo okorna in zagrenjena. Zato je dolžnost vsake gospodnje, da posveti nekaj časa tudi sami sebi! Sprejeti mora vase tudi nekaj lepote tega sveta, malo smeha in zabave, da ne opeša. Vsaj po eno ali dve uri na dan si mora utrgati, da se malo odpočije, naužije svežega zraka, razgleda, po lepoti narave ali pa kaj bere in uteši svoje duševno življenje.

Branje knjig nam nadomestuje potovanje v daljne kraje, branje nam nadomestuje družbo, kjer bi si utegnili razširiti duhovno obzorje in — branje nam tudi nadomestuje dobro besedo, ki jo je vsaka žena tolikanj potrebna. Da, nekaj lepote tega sveta si moramo ohraniti, da zmoremo tako enolično vsakdanje delo! Naj nam ne bo žal denarja, ki ga žrtvujemo za knjige, gledališče ali pa za koncerte! S temi izdatki si krenemo v vsakdanjosti! Kakor roža solnce — tako je potrebna gospodinja duševna hrana!

Suknjiči, jopice

Gotovo se vam je že večkrat pripetilo, da se vam plašči, jopice, zlasti pa moški suknjiči, če jih še tako skrbno obešate na obešalnike, za vratom skrčijo in se začno delati gube, ki ostanejo tudi potem, ko jih oblečete.

Temu lahko odpomorete, če naredite pod vsak obešalnik blazinico, ki jo nanj privežete ali pa prišijete.

Takšno blazinico sešijemo ali iz starih nogavic, ki jih nekajkrat zložimo, ali pa iz ostankov blaga in jih natlačimo z vato.

Blazinico lahko naredimo v obliki trikotnika ali pa štirikotnika. En vogal blazinice pritrdimo na kovinsko kljuko, po enega pa na vsako stran obešalnika.

Neredna stolica

upliva na ves organizem.
Dobro sredstvo za odvajati, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

DARMOL

Ugl. št. 5. Br. 27946/36

Žena, ki je napisala najuspešnejši roman

Življenje marsikatere žene je podobno romanu, kakršnega bi si ne mogel izmisliti niti pisatelj s še tako bujno domišljijo. In kaj naj rečemo k življenjskemu romanu Margarete Mitchellove, mlade Američanke iz Georgije, ki je roman romana?

Margareta je irskega pokolenja. Njeni predniki so se priselili v Ameriko in so gojili bombaž. Margaretin oče je bil advokat in menda najboljši poznavalec zgodovine države Georgije. Marsikaj si je Margareta zapomnila že iz očetovega pripovedovanja in zmeraj bolj je klila v njej ljubezen do zgodovine države.

Študirala je zdravništvo, toda po materini smrti je pustila študije ter se vrnila v domačnost očetovo. Pisala je krajše povestice v krajevne liste, in šele ko si je izvinila nogo in je morala dalje časa ležati, je dozorel v njej načrt, da bi napisala knjigo o trdovratnih bojih Juga proti Severu in orisala ta največji zgodovinski otrs Zedinjenih držav. Ne pozabimo, da Američani niso poznali vojne na lastnem ozemlju in da so bili torej hladni za vse knjige iz svetovne vojne. In zdaj se začenja veliki roman v romanu. Margareta je bila tako navdušena za snov romana, da je pisala podnevi in ponoči. Nekolikokrat je bila živčno tako izčrpana, da je morala ležati, a ni odnehala od svojega sklepa, da hoče orisati vse psihološko zvesto, preprosto, brez komplikacij, vsakomur razumljivo in se poglobiti v jedro človeških duš. Nadela si je veliko nalogo: preizkušati v svojem delu, katera vrsta ljudi more najbolj odoleti socialnim viharjem. Značaj poedinca je v njeni knjigi osvetljen kakor po blisku pod vtiskom strašnih gospodarskih in političnih prevratov.

Rokopis romana je ležal še več časa v miznici, preden je prišel na mizo založnika Macmillana. Ko je knjiga izšla, je zahrmelo po Ameriki kakor uragan. Ljudje, ki sicer nikoli ne berejo, so si kupili Mitchellovo. V enem letu je bilo prodanih 1.000.000 izvodov, v 18 mesecih 2.000.000 izvodov knjige, ki ima nad 1000 strani. Vseposod se je debatiralo o knjigi. «Ali ste jo brali?» — »Prav zdaj jo začnjam čitati.» — «Ali bi mi jo posodili?» — «Sem šele sredi knjige.» — «Prosim vas, kakšen je konec?» — To so bili najnavadnejši pogovori na podzemski železnici, v avtomobilih, na delo grede ali pri opoldanskem počitku. Američani baje ne utegnejo čitati knjig — in najprej so vzeli v roko knjigo žene in povrh še prvo knjigo neznane žene.

Dober čitatelj potrebuje teden dni, da jo prečita, kdor malo spi in naglo je, pogoltno te strani v treh dneh, šofer taksija pa jo prebere v rekordnem času

18 ur 45 minut in zna potem pripovedovati vse dejanje brez vsake vrzeli.

Mitchellova je postala najslavnejša pisateljica na svetu, zakaj odkar so odkrili črno tiskarsko umetnost, ni imela še nobena knjiga tako velikanskega uspeha v tako kratkem času.

Knjiga je doslej prevedena v 15 jezikov, v mali Danski so prodali v treh mesecih 22.000 izvodov, v Nemčiji prvi teden 14.000, v treh mesecih 35.000 izvodov.

Čuje se, da si je Mitchellova, ki je ostala skromna, kakor je bila, postavila hišico v gozdu, kjer lahko mirno dela.

Tako je napisala življenje nov roman, tem zanimivejši, ker je to roman o romanu, senzacionalna usoda doslej čisto neznane mlade žene, omožene z uradnikom inseratne pisarne v Atlanti, ki je na mah prekosila najslavnejše pisateljice vsega sveta. Piše preprosto, resnično in logično ter tako, da jo vsakdo razume.

F. Š.

«Kjer je mož, naj bodo še otroci»

Zgodba, ki vam jo bom opisala in ki se je zgodila v naših krajih, je resnična.

V majhnem kraju je živel čevljar s svojo ženo in štirimi otroki. Odkar je začela čevljarska obrt pešati, je tudi mož manj zaslužil, družinica pa je hotela biti vsak dan sita. Oba roditelja sta se po svoje trudila, da sta nekako izvozila in preživljala otroke. Neki dan so pa orožniki dognali, da čevljar nima obrtnega lista v redu. Poklicali so ga na okrajno načelstvo, in ker kljub opominu ni spravil svojih listin v red — bržkone ni imel denarja za razne pristojbine — so ga kratko malo obsodili na deset dni zapora. Ako bi bil v boljših gmotnih razmerah, bi se bil za kaznen lahko odkupil z denarno globo, tako pa je moral odromati na sodišče, kjer so ga zaprli.

Žena, ki je le ob hmeljski sezoni lahko zaslužila nekaj denarja z obiranjem, si ni vedela pomagati. V hiši ni bilo denarja, trgovci ne dajo na up, dobri sosedi žive samo še v pravljicah, milosrdni bogataši pa živé morda kje na luni — prinas jih pa ni. Otroci so prosili kruha, materi se je trgalo srce, — a shramba je bila prazna. Naposled se je odločila za obupno dejanje. Vzela je otroke in jih odpeljala pred jetnišnico, kjer so zaprli njih rednika. Pred vrati jetnišnice je pustila tri otroke, češ, kjer je mož, naj bodo še otroci, z najmanjšim detetom pa se je vrnila domov. Štiriletna deklica, ki je ostala z bratom pred jetnišnico, je slekla plašček in si ga položila pod glavo na kamenitna tla in je kmalu zaspala. Ko jo je oče zagledal skozi zamreženo okno, je bridko zajokal... abe.

Razstava domačega tekstilnega orodja

Dne 27. in 28. avgusta je priredila Gospodarska sloga, zavod za proučevanje kmečkega in narodnega gospodarstva v Zagrebu, razstavo domačega tekstilnega orodja z namenom, da bi se domača obrt čim bolj razvila in izpopolnila ter bi se tako prihranilo mnogo truda in trpljenja, predvsem kmečkim ženam, ki se zlasti ukvarjajo s to obrtjo. Da bi se posetniki razstave seznanili z izboljšanimi pripravami, so na razstavi kazali tudi, kako se s stroji upravlja.

Pred tremi meseci je prispela danska publicistka Marta Bokek z namenom, da prouči življenje našega kmeta in okoliščine, v katerih živi. V tem času je prepotovala mnogo vasi po Južni Srbiji, Črni gori, Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Slavoniji.

O vtiskih, ki jih je odnesla iz teh krajev, pravi, da so zelo povoljni. Izjavila, da so pri nas reči, ki jih ni videti nikjer drugje. Posebno ji ugajajo naše narodne noše, ki se ji zde zelo okusne, in naša država, pravi, je ena najbogatejših, kar se tiče narodnih noš.

V moskovskem kulturnem parku so uvedli praktično novost, ki je razveselila tako otroke, kakor starše. Ta novost se imenuje «Idroteka». Idroteka je urejena kot biblioteka, le da se tu dobe igračke namesto knjig. Otroci si lahko za neznan to vso iz Idroteke izposodijo igračke. V primeru, da se igračka pokvari, denar zapade, sicer se pa igračka vrne.

Ragnhild Hwegerova, danska plavalca, je dosegla rekord v plavanju kraja na 400 m dolgi progi. S tem je dosegla svoj 25. svetovni rekord.

Svedka Saali Bauerjeva je potolkla rekord Danke Jenny Kammersgaardove, ki je lani preplavala Kategat v 28 urah. Saali Bauerjeva jo je prehitela za 11 ur.

Na zborovanju v Oksfordu, kjer je bilo navzočih več ministrov, med njimi lord H. Samuel, bivši angleški palestinski minister, je govorila 22letna doktorica, hči kitajskega poslanika v Parizu — Wellington Koo o vpadu Japoncev na Kitajsko. V svojem govoru je med drugim rekla: «Mi nismo hoteli vojne. Vendar se bomo borili za svojo svobodo, dokler ne bomo slavno zmagali. Pri nas na Kitajskem je na prvem mestu dijak, na Japonskem pa vojak. A znanje je močnejše ko telesna sila.»

Njene tople besede so našle pri poslušalcih topel odmev in lord H. Samuel ji je čestital, rekoč: «Ko bi po vas presojali kitajske moške, potem bo Kitajska prej zmagala, kakor ste napovedali. In ko bi se združile vse žene sveta in bi bile teh misli kakor vi, potem bi ne bilo več vojske na svetu.»

REŠITELJ

«Moji starši so prebivali sredi Normandije,» mi je začel pripovedovati Jean Thavein, «v majhnem kraju, izgubljenem sredi gričev, polnih gozdov in potokov. Takrat sem bil v dvajsetem letu in strašno sem se dolgočasil v 'puščavi' med poletnimi počitnicami. Nihče nas ni obiskoval in nikoli ni bilo v bližini nobene veselice.

Kakšen kilometer od naše hiše so stanovali Folnièrejevi, a z njimi so bili moji starši hudo sprti. To je bilo tisto podeželsko sovraštvo, ki se nam zdi dandanes nerazumljivo in ki se je prenašalo od očeta na sina. Navadno ji je bila vzrok kakšna malenkost. Ti Folnièrejevi so imeli hčer, nekoliko mlajšo od mene, ki sem jo pogosto videl v cerkvi ali pa na svojih izprehodih po okolici. Všeč mi je bila in ker me sovraštvo staršev ni niti najmanj zanimalo, sem hrepenel po tem, da bi se z njo seznanil.

Nekega dne mi je na pozdrav odgovorila. To me je toliko izpodbodlo, da sem začel takoj misliti, kako bi bilo lepo, če bi midva premostila staro rodbinsko sovraštvo. Toda kako naj se ji približam?

V obupu nisem vedel, kaj naj storim. Nekega dne sem se odpravil loviti ribe. Z dolgo ribiško palico in vsem, kar je bilo za lov še potrebno, sem stopal ob rečici, kjer so ob bregu rasle goste vrbe. In toliko da sem se ustavil na kraju ob bregu, ki ni bil obrasel, sem za seboj zaslišal klicanje na pomoč.

«Gospod!... Moj klobuk!... V vodo mi je padel!... Ujmite ga s palico, prosim vas!»

Pogledam po vodi. Res je plaval majhen ženski klobuk prav meni nasproti. Obrnem se in kakšnih deset korakov dalje opazim Germaino Folnièrejevo. Tako gologlava se mi je zazdela nenavadno ljubka. Potrudil sem se in s palico ujel klobuček. Ko sem ji ga izročil, me je sprejela s takšnim nasmeškom, da se mi je zdelo, kakor bi me bilo obsijalo solnce.

Potem sem zvedel, da se ona prav tako dolgočasi kakor jaz. Šla je k reki, da bi se ob njej izprehodila, pa ji je veter — o, kako sem ga blagoslavljal! — iznenada vrgel klobuček v vodo.

Takoj sva postala prijatelja. Od tega dne dalje sva se čedalje pogosteje shajala pod vrkami ob reki. Sedela sva v travi in objeta premišljala, kako bi premagala odpor svojih staršev.

«Veš, kaj,» se je iznenada spomnila Germaine. «Simulirajva, da se bom jaz potapljala. Ti me boš rešil in moj oče ti ne bo mogel nič odreči...»

«Hm, saj niti plavati ne znam,» sem odvrnil.

«Nič ne de. Jaz znam. Nič se nama ne more zgoditi.

Drugi dan sem prišel z drhtečim srcem k reki, od katere je bila odvisna moja sreča. Nekako sem se bal, toda zdaj se ni dalo več pomagati, ker sem Germaini obljubil, da bom storil vse, kar bo želela.

Germaine je prišla vsa živahna in vesela. Bil je eden tistih prvih lepih poletnih dni, ko se človek veseli vedrine in solnca in se čuti bogatega ob misli, da bo vse to še dolgo trajalo. Malo sem se le bal za Germaino. Voda še ni bila prav topla... in kakšno neumno naključje...

«O, kakšen zajec si!» se mi je ona smejala. «Saj te bom jaz potegnila iz vode, če bo potrebno. Le zaupaj mi!»

To je bilo več kakor smešno, saj bi bil moral prav za prav jaz imeti vlogo rešitelja.

Naposled je razprostrla roke in se kar oblečena vrgla v valove. Pri tem se je še smejala. Ves sem drhtel ob misli, da utegne utoniti. Toda voda ji je segala komaj malo čez pas.

«No, skoči zdaj in reši me! Saj voda ni mrzla!»

In da bi me še bolj ohrabrila, se je potopila na glavo. Ko je spet obstala na nogah, se ji je tanka obleka prilepila k telesu in bila je kakor ljubka vodna vila. To mi je vzelo pamet.

«Kaj me tako gledaš? Ali še ne boš skočil?»

Hitro sem si sezul čevlje. Potem sem se prijel za debelo vrbovo vejo in zdrsnil v vodo. Voda je bila hladna, da me

ELIDA MILA

*— najzanesljivejša osnova
uspešne nege!*

- Bogata mehka pena blagodejno vpliva na kožo.
- Radi svoje izbrane sestavine polepšujejo polt in negujejo kožo.
- Obilni vonj ostane v milu do zadnjega ostanka in se še dolgo občuti na koži.

ELIDA
CVETIC
MILO

posebno blago in učinkovito čudovitega vonja

je kar streslo. Germaine pa je od veselja vreščala in me še škropila. Nisem se upal izpustiti veje, da bi me voda ne odnesla.

Tedaj je priskočila Germaine, me potisnila pod vodo in me potem bolj odnesla kakor odvedla do obale.

«Zdaj pa hiti k nam in povej mojim staršem, da si me rešil. Samo prestrašiti jih ne smeš preveč.»

«A ti? Kaj boš počela, dokler se ne vrnem?»

«Legla bom na travo in simulirala utopljenko.»

«Prehladila se boš. Pljučnico utegneš dobiti.»

Dr. E. St.:

Kaj smejo jesti ljudje, ki so na žolču bolni

Marsikdo niti ne opazi, da boleha na žolčnih kamnih. Žolčni kamni namreč lahko desetletja mirno leže v žolčnem mehuru, tako da bolnik ne čuti nobenih težav. Seveda le ako pametno živi.

Navidezno prave žolčne kolike pa se lahko pojavijo, ne da bi bil človek bolan na žolčnih kamnih. Že vnetje (kronično) žolčnega mehurja in žolčevodov lahko prizadeva bolečine, ki so podobne bolečinam pri žolčnih kamnih.

Kako mora torej človek, ki je na žolču bolan, živeti?

Predvsem naj se varuje vsakršnih večjih stresajev, n. pr. vožnje po grapavih cestah, jahanja, skakanja, tenisa itd. Taki stresaji lahko spravijo žolčni kamen iz njegove mirne lege.

Drugič je važna pravilna dieta. Bolnik se mora ogibati vsega, kar bi utegnilo napraviti nered v črevesu, in vsega, kar bi dražilo in raztegalo črevo, zbog česar se stisne tudi žolčni mehur in lahko povzroči koliko. Bolnik naj je vsaj po petkrat na dan, toda lepo razdeljeno, ne preveč naenkrat. Jest pa nikakor ne sme nič trdega in nič močno začinjenega ter piti nič mrzlega. Jest mora počasi in dobro žvečiti, tako da ne pridejo debelejši grizljaji v želodec. Ogibati se mora tudi vsega, kar napenja, na primer sočivja in stročnic, ki se smejo uživati kvečjemu pretlačene skozi sito. Strup za takega človeka so salame, močno prekajeno meso, solate, kumare, krompir v oblicah, redkev in drugi taki sadeži. Celo torte niso neškodljive. Bolnik naj ne uživa premastnih jedi, zakaj preveč zabeljene jedi so težko prebavljive.

Tudi olja ne prenaša vsak bolnik. Nasprotno pa je čajno maslo vedno dovoljeno. Meso in ribe lahko uživa brez skrbi, in sicer pečene ali pa kuhane; ocvrtega mesa pa rajši ne. Čaj, čokolada, precej mlečna kava in limonada (ne mrzla!) mu prav nič ne škodujejo.

Dovoljene so tudi juhe in zelenjava ter slani krompir (vse mehko kuhano), krompirjeva solata pa ne. Mehak kom-

«Nič se ne brigaj zame. Hitro teci k našim, saj si že ves posinel od mraza.»

«Ne grem, dokler mi ne daš vsaj del nagrade.»

«Zato, ker sem prav za prav jaz tebe rešila?» se je posmejala in mi nastavila svoja drobna, sočna usta.

Poljubil sem jo, potem pa sem odhitel na njen dom. Starši so me sprejeli kakor pravega rešitelja. Pomislite: z mojo pomočjo je njih hčer ušla smrti! To je bilo dovolj, da so pozabili staro sovraštvo, in nekaj dni potem sta se njena in moja družina slovesno sprijateljili.

Leto nato je postala Germaine Folnièrejeva moja žena.»

pot in mehko, zrelo, olupljeno sadje se po večini lahko uživa. Izmed močnatih jedi je dovoljen puding, omlete, mlečne jedi in podobno. Mehak, mil sir ne more škodovati, prav tako tudi ne prepečenec, žemlje in bel kruh.

Mrzle pijače (mrzlo pivo, sodavica, ledeno mrzla voda in sladoled) so strogo prepovedane, pač pa naj bolnik pije obilo toplega čaja.

Bolnik naj, če more, po obedu počiva. Leže naj na stran in si dene grejačo na jetra.

O žlici, vilicah in nožu

Če opazuješ človeka pri jedi, si boš kmalu na jasnem, ali spada med omikane ljudi. Pri mizi se kaj hitro izkaže, kakšno vzgojo smo uživali v mladih letih.

Dolžnost vsake matere je, da svojega otroka že od malega uči pravilne uporabe žlice, vilice in noža.

Žlico držimo zmerom v desnici. Primemo jo s palcem, kazalcem in sredincem. Palec drži žlico od zgoraj, kazalec od strani, ročaj žlice pa je oprt na sredinec. S kromolcem desnice se ne smemo naslanjati na mizo. Tudi glave ne smemo pregloboko sklanjati nad krožnik. Z žlico zajemamo juho, ko jo zajmemo, nesemo žlico s prednjim delom vdolbine v usta. Levo roko naslonimo z zapetjem ob rob mize. Kromolcev ne smemo preveč razkročiti, da ne motimo svojih sosedov pri jedi. Goste vložke na juhi prerežemo z žlico, pri tem pa moramo pazljivo ravnati, da ne poškrbimo prta. Nikoli se pa ne smemo truditi, da bi z žlico pobirali zadnje kapljice juhe. Ko juho pojemo, pustimo žlico na krožniku. Zelo grdo je, če kdo žlico nazadnje oblizne in položi poleg krožnika.

Pri mesnih jedeh držimo vilice v levici in nož v desnici. Nož naj bo zmerom z rezilom obrnjen navzdol. Ko pripravlja gospodinja mizo za obed, po-

loži žlico in nož na desno stran krožnika. Žlico obrnemo z vdolbino navzgor, nož pa z rezilom na notranjo stran. Vilice položimo na levo stran krožnika s krivino navzgor. Konec ročaja vilic ali pa noža počiva v dlani, kazalec pa položimo na zgornji rob ročaja. Če imamo pred seboj na krožniku pečenko ali zrezek, ne smemo vsega kosa hkrati zrezati na majhne koščke. Vsak grizljaj si sproti odrežemo. Grdo je, če kdo pri jedi glasno cmoka, in prav tako grdo je, če kdo glasno ropoče in žvenketa s priborom. Če se med jedjo pogovarjamo s svojimi sosedi, ne smemo mahati z vilicami in z nožem okoli sebe. Največja neotesanost je pa, če nese kdo nož v usta. Na žalost se nam pogostokrat nudijo takšni prizori v raznih menzah in gostilnah, časih celo v boljših restavracijah. Grizljaj mesa nabodemo s pomočjo nožev konice na vilice, potlej lahko dodamo s pomočjo noža nekaj omake ali druge prikuhe in nesemo vilice počasi k ustom.

Če otrok rad razkroči kromolce pri jedi in suva z njimi zdaj levega, zdaj desnega soseda, si lahko pomaga tako, da položi otroku pod vsako pazduho knjigo. Tako se hitro navadi držati kromolce ob telesu.

Rabljenih vilic in noža ne smemo položiti na prt. Pustimo jih zmerom na krožniku. Ko smo končali z jedjo, položimo vilice in nož na krožnik tako, da sta oba ročaja obrnjena na desno. Če prekinemo jed, položimo vilice in nož na krožnik, da se konici križata.

Če nimamo na krožniku mesnih jedi, jemo samo z vilicami. Vilice držimo v desnici, v levico pa vzamemo košček kruha in si z njim pomagamo nabirati razne jedi, kakor na primer makarone, krompir, solato in tako dalje.

Morda vas bo zanimalo, kako morate ravnati z omako, ki vam je ostala na krožniku? Francozi, ki so znani kot dobro vzgojeni in vljudni, nabodejo na vilice košček kruha in z njim poberejo omako. Nemci pa smatrajo to za veliko neotesanost in pustijo omako na krožniku. Mislim, da je pametneje, da se držimo francoskih običajev. Kakšen pomen pa naj imajo omake, če jih ne smemo jesti? Ar.

Sreča te išče. Dne 12. oktobra se bo vršilo prvo zrebanje 37. kola državne razredne loterije. Za ta namen smo danes priložili naročilnico ugledne tvrdke Rein in drug, Zagreb. Poslužite se teh naročilnic in si pravočasno naročite potrebno število srečk. Srečke, ki so bile kuplene pri tvrdki Rein in drug, so že enajstkrat prejele glavni dobiček Din 1,500.000.—, 1,200.000.— in 1,000.000.—. Hitite, da ne zamudite. Naročilnica za srečo je priložena spredaj na prvi strani.

Barva je življenje!

Zato bledih in velih ustnic in lic nikdo ne ceni. In vendar kako lahko zamore vsaka žena zadobiti rožnato svež in mladosten izgled s

KHASANA

RDEČILOM ZA USTNA IN RDEČILOM ZA LICA. — Med 8 različnimi barvnimi toni zamorete dobiti za vsak lepotni tip primerno rdečilo. KHASANA RDEČILO ZA LICA pričara naravno delujočo svežost na Vaša lica. Oba sta odporna zoper slabo vreme, vodo in poljube.

Safed:

Moj recept proti razburjenju

Mirko je eden tistih ljudi, ki se naglo razburijo, a prav tako naglo in lahko pomirijo. Ampak meni se zdi, da so ljudje, ki se razburijo zaradi reči, ki sploh niso vredne razburjenja, nespodobni.

Slabi živci, s katerimi se taki ljudje izgovarjajo, so nespodobnost. Razburjenost je sploh samo druga beseda za nespodobnost. To sem povedala svojemu ljubemu Mirku.

Seveda se je takoj razburil in mi dokazoval, da ima slabe živce, nespodoben pa ni. «Jaz te imam za omejenega, moj dragi, ljubi Mirko!» sem mu rekla skoraj nežno. On pa je besnel naprej in mi je hotel natvesti, da je topla, plemenita, za vse lepo, dobro in resnično dovzetna

narava, ki mora prav zaradi tega mnogo pretrpeti. «Sicer pa,» je končal, «sicer pa rad vse spet popravim, kar sem slabega storil!»

In jaz sem ga pobožala in mu rekla: «Imam te za — omejenega — ampak morda tvoj primer ni brezupen! Hočem poizkusiti, da bi te ozdravila!»

Pustila sem ga nekaj časa, šla v kuhinjo, vzela jajce in ga vrgla s smelim zamahom v vrtni plot. Dobro sem pomerila — jajce se je na plotu razletelo.

Mirko ni vedel, kaj se je zgodilo, in je čisto resno mislil, da se mi je naglo zmešalo. Jaz pa sem dobro vedela, kaj delam, in sem hotela, da bi se Mirko malo spametoval. Zato sem mu rekla:

«Mirko, pojdi in poberi rumenjaka, beljak in lupine in mi prinesi vse to nepokvarjeno. Pokaži, da znaš čarati!»

Toda Mirko je nekoliko v zadregi dejal, da taki umetnosti ni kos.

Nato sem mu dejala kakor pobesneta:

«Saj si vendar rekel, da potem rad spet vse popraviš, kar si v svoji neumnosti razburjenosti slabega storil! Torej — kar daj! Ampak vidiš, da se iz tega jajca ne bo več izvalilo piščice! Vidiš, da je to jajce za večno razbito in uničeno! Zato ne govori nikoli več, da rad popravlja posledice svojih besnih napadov! Ti žališ sebe in svoje prijatelje s togotnimi besedami, potem pa prepuščaš drugim, da pozabijo tvojo nesposobnost in nesposobnost! Potem si pa še domišljaja, da tvoja tako imenovana «dobro volja» zadostuje!»

In Mirko je stal pred menoj tih, skromen. Slednjič je našel vprašanje: «Kako pa je prav za prav to, da se tako hitro razburim?»

«Zato, ker gledaš vsako stvar samo od ene strani in ne moreš svoje prenapregnene sodbe tako dolgo zadrževati, da bi spoznal vso resnico! Dragi Mirko! Ne domišljaj si, da je togotnost znak velike in plemenite narave! Ne, ampak znak — no, saj veš!»

In Mirko je molčal.

Vzela sem vrtno brizgalko, da bi oprala plot. Toda Mirko je prosil: «Pusti, bom jaz to opravil!»

In tako je osnažil plot.

Po plotu je tekla voda — jajce je izginilo.

Takšen je bil poizkus mojega zdravljenja. In Mirko je bil menda ozdravljen.

Če bi vedela, da bi lahko vse togotne in razburiljive ljudi z žrtvovanjem enega jajca za vsakega spravila k pameti, bi kupila vsa jajca, kar jih ima svet v zalogi.

Dolgovi kvarijo prijateljstvo

To sem morala takole izkusiti:

Pri otrocih v sosesčini sem prav dobro zapisana. Rada jim mečem žoge nazaj, ki padajo na moj vrt, pomagam jim pobirati divji kostanj in tudi pri nalogi sem že pomagala učencu. To se pripoveduje naokrog in človek si pridobi dober glas. Večina sosednih otrok mi zakliče «Dobro jutro!», če se srečamo na cesti. Toda z majhno deklico petih ali šestih

Veramon-ovitek z 2 tabletama

Ta zavoječek zmore odslej vsakdo. Prosimo napravite poizkus in prepričali se boste o naglem učinku pri glavobolu, zobobolu in bolečinah zaradi ran.

VERAMON

Schering

Cevke z 10 in 20 tabletami.
Ovitek z 2 tabletama

Oglas reg. pod št. Br. 35.469 od 4./X. 1987

let sem si pokvarila dobre odnošaje za dolgo časa, pa sem bila vendar čisto nedolžna.

Bilo je takole:

Lenčka stanuje samo za štiri hišna vrata dalje od mene. Ampak hišna vrata so narejena samo za odrasle ljudi. Takrat sem šla mimo, ko se je Lenčka zaman trudila, da bi dosegla kljuko na vratih domače hiše. Razen tega sta jo ovirali še obe punčki, ki jih je imela v naročju. Smilila se mi je in sem jo vprašala: «Lenčka, kaj pa delaš tu? Hočeš pač v hišo?»

«Da, prosim, odpri mi vrata!»

«Prav rada, Lenčka, toda kaj bom dobila za to?» Mala me je očitno imela za nesramno izsiljevalko. Malo je pomišljala, potem pa rekla: «Bonbon!»

Sprejela sem ponudbo, ker ni bilo boljše, in sem pritisnila na kljuko. Lenčka mi je izpodlezla pod roko ter mi zaklicala iz veže: «Ampak zdajle nimam nobenega bonbona; dobiš ga drugič!» In odšla je.

Odtlej se me Lenčka izogiblje. Če me zagleda, brž beži. Boji se, da jo bom terjala. Morda se ji ponoči sanja, da jo zasledujem in resno zahtevam bonbon. Morala bom kupiti škronicelj bonbonov ter jih ji dati. Zakaj obe trpiva zaradi te odtujitve.

Nikdar ni dobro, če smo komu kaj dolžni. To škoduje prijateljstvu. B.

**CUTEX-ove
SKLADNE BARVE**

Avtoritete mode so proglasile nove barve Cutex laka za nohte za skladne. Nežni odtenki »Rust«, »Old Rose« in »Robin Red« Vam polepšajo roke in se posebno dobro prilegajo Vaš obleki. Zahtevajte pri svojem dobavitelju, da Vam pokaže te odtenke. Ti so napravljeni po novi metodi, ki odvira izhlapevanje.

CUTEX
TEKOČI LAK ZA NOHTE

Kaj je prinesla svetovna vojna?

Danes, ko Evropo spet obhaja vojna vročica, se spomnimo, kaj je zahtevala svetovna vojna od leta 1914.—1918.

V teh štirih letih je bilo mobiliziranih 60.000.000 ljudi. Na strani osrednjih sil 21.000.000 ljudi. Na strani antante 39.000.000 ljudi. Samo v Rusiji 11.000.000 ljudi.

Evropa je poslala v klavnico 12%

svojega prebivalstva.

Ti ljudje so morali pustiti svoje družine, svoje delo, svoje ideale za blazne cilje blaznih imperialistov.

Od 61.000.000 ljudi je bilo v posmeh Kristusovemu nauku, naj si bodo ljudje bratje,

9.500.000 ljudi
postreljenih,
poklanih,
zastreljenih s plini,
zasutih v jarkih,
potopljenih na morju,
sestreljenih iz zraka.

Avstrija in Nemčija sta izgubili:

3.500.000 ljudi.
Antanta je izgubila: 5.500.000 ljudi.

Izmed mobiliziranih je padlo:

v Avstriji 19%
v Nemčiji 17%

v Franciji in drugih antantinih državah 12-17%. Ranjenih je bilo vsega

21.000.000 ljudi, to je tretjina vseh mobiliziranih.

K temu moramo prišteti se 1.500.000 ljudi, ki so se izgubili, ki so zgoreli pri vojnih požarih, ki so utonili pri prehodih čez reke, ki so jih postrelili ob zajetju in ki so padli kot žrtve podivjane soldateske.

Obe stranki sta dobili ujetnikov 7.000.000.

Izmed njih je umrlo po taboriščih za terorjem, lakoto in epidemijami 2.000.000.

To je proračun človeških življenj. Proračun denarne škode pa znaša samo 900.000.000.000 zlatih frankov — to je nad 900 letnih proračunov naše države.

Vsak mrtvec je stal državo 100.000 zlatih frankov. Z obrestmi tega bi bil lahko živel sam do smrti brez dela in še njegova družina.

Spet gori zemlja:
v Španiji,
v Palestini,
na Kitajskem

in pripravlja se novo klanje, strašnejše od prejšnjega, ker ne bo omejeno samo na fronte in bližnje zaledje, ampak se bo razširilo čez vse dežele.

Letala bodo trosila strupe, bombe, bacile.

Matere, ali ste rodile otroke za črne je me?

Zberite se! Vcepite otrokom sovraštvo do orožja, do bojev! Naučite jih ljubiti brate in mir!

Zberite se! Zakričite v svet:
NOČEMO VOJNE!

Selitvene pomočnice

V sedanjih časih je vse polno brezposelnih žensk. Uradi so prenapolnjeni in skoraj vsi poklici imajo že ustrežajoče število delavcev in delavk. Treba je misliti na nove poklice, ki omogočajo vsaj nekaterim skromen zaslužek.

Mislím, da bi se selitvene pomočnice ne obnesle slabo. Predvsem je ta poklic namenjen ženskam, ki živijo v večjih mestih.

S selitvijo je dosti opraviti. Gospodinja sama ne zmore vsega in navadno ji pomaga še mož ali pa si najame postreščka. Pogosto se pa zgodi, da mož ne mara o selitvenem delu nič slišati, rajši se ogne domu, dokler ni novo stanovanje urejeno. Zgodi se pa tudi, da se seli samec ali vdovec, ki je potlej na milost in nemilost izročen nerodnim ljudem, ki samo mehanično opravljajo svoje delo.

Selitvena pomočnica bi morala znati spravljalati steklenino in porcelan v za-

**Nosilec
Vašega
šarma**

Na prostore, v katerih se kretate, na toalete, na ljudi, s katerimi občujete, prinaša „SOIR DE PARIS“

Vaš šarm. Ta parfüm je glasnik dobrega razpoloženja, ki ga povsod ustvarja Vaša prisotnost.

BOURJOIS
Parfumeur-Paris

A. P. 187 C

boje, tako da bi se ob selitvi nič ne razbilo. O vsakem zaboju bi morala napraviti natančen zaznamek, da bo gospodar takoj vedel, kje naj poišče to ali ono reč. Selitvena pomočnica bi morala potlej v novem stanovanju spet izlagati tovore in odrediti, kam naj se to in ono postavi. Spravila bi pribor in porcelan spet vsako na svoje mesto, določila prostor, kamor naj bi se obesile slike, spravila kuhinjsko posodo v kredenco in v shrambo itd.

Morda bi kazalo, da se ustanovi selitvena pisarna. Poleg prevoznitva s tovornimi avtomobili bi imela pisarna še oddelek za selitvene pomočnice. Stranke bi tam dobile zanesljive, izurjene in poštene moči in bi se jim ne bilo treba bati, da bo kaj narobe. Te pomočnice bi lahko hodile tudi v hiše pomagat, zlasti ob velikem pospravljanju pred božičem in pred veliko nočjo.

Agilna mlada dekleta naj malo premislijo, ali bi se ne dal ta načrt uresničiti, in če se katera odloči za to, naj nam sporoči o uspehu.

Pri tej priliki opozarjamo na članek »Kako se selimo«, ki bo objavljen v naši letošnji knjigi »Kako si opremim stanovanje«. To bo praktična gospodinjska knjiga, ki jo dobe naročnice s še štirimi drugimi knjigami vred za 37 dinarjev.

Jedilni list za teden dni

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Krompirjev guljaž. 2. Zdrobovi cmoki. Solata. 3. Sadje.

Zvečer: Svinjska jetra v smetani (151). Polenta.

Torek.

Opoldne: 1. Jabolčna juha (47). 2. Nadevani zeljni listi. Pražen krompir. 3. Kostanjeve rezine (455).

Zvečer: Gobe z jajci. Paradižnikova solata.

Sreda.

Opoldne: 1. Goveja juha s fritatami (51). 2. Govedina. Cvetačna prikuha. 3. Jabolčna hladetina.

Zvečer: Jajčne omlete s krompirjem. Solata.

Četrtek.

Opoldne: 1. Koštrunovo stegno, pripravljeno kakor divjačina (206). Kruhovi cmoki. 2. Sadje.

Zvečer: Orehovalci. Kompot.

Petek.

Opoldne: 1. Kislo zelje. Fižol. 2. Kostanjev zvitok (418). Mešan kompota.

Zvečer: Ribji guljaž (129). Krompir.

Sobota.

Opoldne: 1. Porova juha s krompirjem. 2. Svinjske zarebrnice z vinom. Dušen riž.

Zvečer: 1. Liptavski sir. 2. Kava ali čaj.

Kaj je v njej?

Od zunaj tega ne vidimo. Skrinja je lahko prazna, lahko je pa tudi v njej kaj prav dragocenega. — Tudi pri žitni kavi ne vidimo od zunaj, ali imajo zrna v sebi samo žgano škrobovino ali praženi slad. Pri Kneippovi seveda že vemo, da ima vsako zrnce v sebi dragoceno praženo sladno jedro. To je pa tisto, kar naredi kavo iz Kneippove tako okusno, zrnati kavi podobno in aromatično.

Kneippova SLADNA KAVA

Nedelja.

Opoldne: 1. Ohrovtova juha (35). 2. Pečena kokoš. Pražen krompir. Mešana solata. 3. Smetanove rezine.

Zvečer: 1. Mesni narezek. 2. Močnata jed od opoldne. Čaj.

Opomba: Številke v oklepaju pomenijo številko recepta v naši kuharski knjigi «Kako naj kuham». Za debela natisnjena jedila prinašamo recepte.

Krompirjev guljaž.

1 kg surovega krompirja olupimo in narežemo na tanke rezine. Potem opravimo na 3 dkg masti 4 dkg drobno sesekljane čebule, stresemo nanjo pripravljene krompir, pridenemo soli, kumine in paprike ter vse skupaj dobro

premešamo in zalijemo z vodo, nato pa naj se jed duši tako dolgo, da je krompir mehak. V tem guljažu pokuhamo lahko tudi nekoliko ocvirkov ali mu pa primešamo približno štiri žlice kisle smetane, v kateri smo razžvrkljali 2 dkg moke, pa počakamo, da jed še enkrat prevre.

Zdrobovi cmoki.

Pol litra pšeničnega zdroba poparimo z vrelin mlekom, osolimo in denemo hladiti. Ko je zdrob ohlajen, ubijemo vanj tri jajca, primešamo 15 dkg na kocke narezanih in na presnem maslu (3 dkg) oprazjenih žemelj. To zmes dobro premešamo, nakar naj nekaj časa stoji. Potem napravimo iz nje cmoke in jih kuhamo v slanem kropu približno četrto ure. Kuhane cmoke z vilicami razkosamo in zabelimo z oprazenimi drobtinami.

Nadevani zeljni listi.

Precej veliko zeljno glavo očistimo, ji previdno porežemo velike liste, ki jih vržemo v krop in eno ali dve minuti kuhamo. Odcejenim listom izrežemo debela rebra, nakar stresemo na vsak list kupček nadeva in list zavijemo. V primerni kozici razbelimo 10 dkg presnega masla ali pa masti, na kateri opravimo 5 dkg drobno sesekljane čebule, nakar pridenemo še soli in kumine in naložimo zvite liste v kozico. Zelje, ki je še ostalo, zrežemo na rezance, poparimo in ga, ko je dobro odcejeno, pridenemo zvitkom. Tako pripravljene zvitke dušimo pokrite v pečici, ko je pa zelje mehko, kozico odkrijemo in zvitke še malo zapečemo. Ko se zvitki pečejo, jih polivamo z vodo, seveda če je potrebno. Pečene zvitke zložimo v pogreto skledo, omako pa izboljšamo s četrto litra kisle smetane, v kateri smo razžvrkljali 1 dkg moke. Omako potem še enkrat prevremo in zlijemo v zvitke.

Nadev: 14 dkg riža preberemo, operemo in poparimo ter denemo dušiti

Nadaljevanje na str. 395.

Pri delu

se prav lahko prehladite, a mnogokrat nastane iz „brez-pomembnega“ prehlada resna

in dolgotrajna bolezen. Vzemite zaradi tega že pri prvih znakih bolezn svetovno znane

ASPIRIN

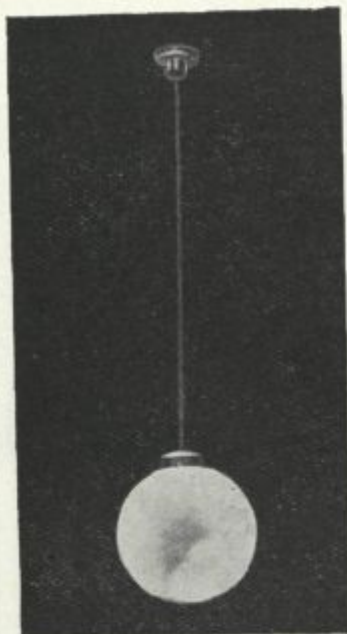
TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod S. br. 437 od 10. 1. 1934.

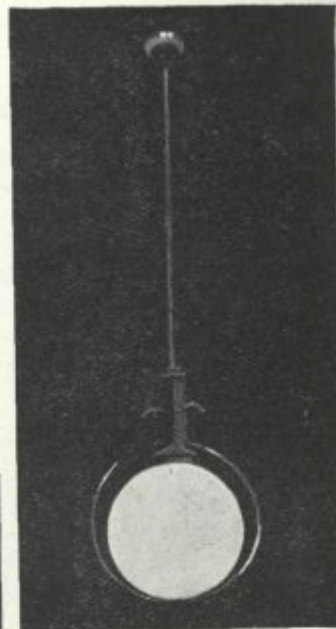
Sodobno stanovanje, sodobna razsvetljava!

Poglejte nekaj modernih in ne dragih vzorcev
lestencev, nočnih svetilk, krogel, kuhalnikov
in likalnikov, še večjo izbiro pa dobite v
našem katalogu.

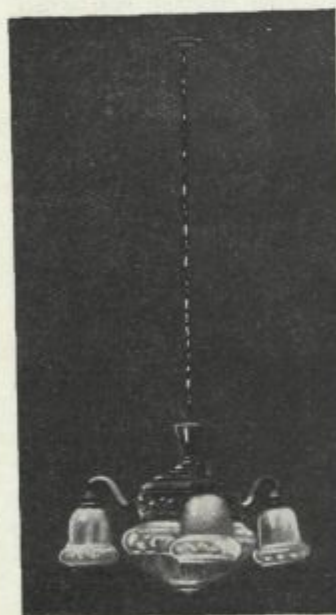
21-17/ž Viseča ampula na poniklani medeni palički, premer krogle 25 cm, šampanjska, rumena, fres, zelena ali modra

Din 85⁻

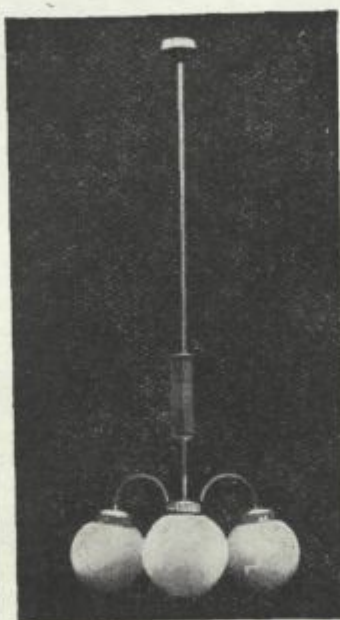
21-19/ž Viseča ampula, palička iz ponikljane mede s kombinacijo kavkaškega oreha, premer krogle 25 cm, šampanjska, rožnata, modra ali zelena

Din 125⁻

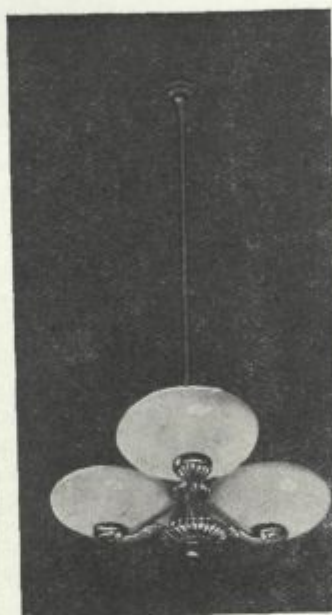
21-25/ž Lestenc s 3 plus 1 plamen iz patinirane mede, z ornamentnim steklom, pravlična izdelava

Din 200⁻

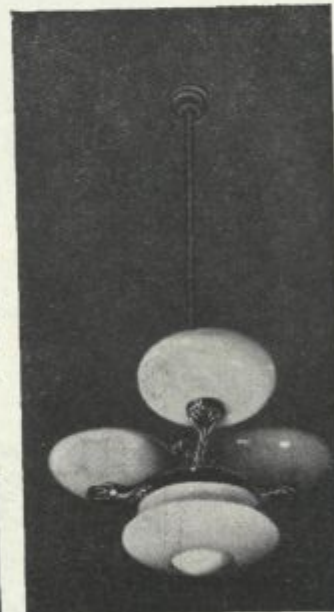
21-21/ž Lestenc s 3 plameni iz ponikljane mede, kombinirane s kavkaškim orehom, krogle v šampanjski, fres, zeleni, rumeni ali modri barvi

Din 145⁻

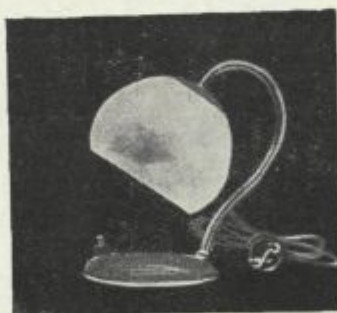
21-34/ž Lestenc s 3 plameni, zelo lep, močna, moderna izdelava, patinirana med, steklo v šampanjski barvi

Din 345⁻

21-39/ž Lestenc 3 plus 1 plamen, zelo dekorativen, solidno izdelan iz patinirane mede, steklo v šampanjski barvi

Din 365⁻

21-9/ž Nočna svetilka iz ponikljane mede z nepremičnim senčnikom v šampanjski, rožnati, zeleni, modri ali rumeni barvi

din 55⁻

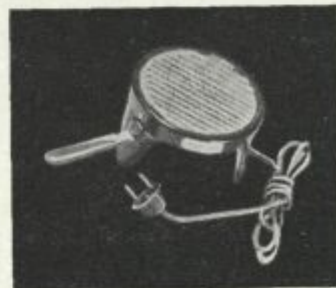
21-8/ž Stropna svetilka, kompletna ali brez žarnice, v fres, šampanjski, rumeni, zeleni ali modri barvi, premer 15 cm

Din 40⁻, 18 cm Din 45⁻

21-2/ž Električni likalnik „Omega“, 3 kg težak, ponikljan, potrošnja toka 450 do 525 vatov, brez kabla

Din 115⁻

21-1/ž Električni kuhalnik, 500 vatov zelo praktičen za gospodinjje, komplet s priključnim vodom

Din 55⁻

R o b n a k u ć a

Kastner & Ohler

Z a g r e b, I l i c a 4 i 6

Zahtevajte takoj naš razkošni katalog, ki ga dobite brezplačno

na oprazeno čebulo (1 dkg čebule in 2 dkg masti), ki smo jo nekoliko zalili z vodo. Na pol dušenemu rižu primešamo četrt kilograma surove ali pa pečene sesekljane svinine, nato soli, stolčnega popra in nekoliko kumine. To zmes dobro premešamo in nadevamo z njo zeljne liste.

Cvetačna prikuha.

Glavo cvetače razdelimo na majhne cvete, liste pa razrežemo na rezance. Potem vse skupaj operemo in pristavimo v slan krop, kjer naj počasi vre. Pene, ki se nabirajo na vrhu, ves čas pridno posnemamo. Ko so cveti in listi mehki, naredimo iz 2 dkg masti in 2 dkg moke prežganje, zarumenimo na njem drobno sesekljano čebulo in pridenemo nazadnje še sesekljanega peteršilja. V prikuho kanemo nekoliko limonovega soka in prilijemo malo mleka, nato pa vse skupaj še enkrat prevremo.

Jabolčna hladetina.

Kilogram dobrih jabolk olupimo in skuhamo s sladkorjem in jim prilijemo le nekoliko vode. Kuhana jabolka pretlačimo, jim primešamo sok in olupek ene limone ter 5 dkg poparjenih in drobno sesekljanih mandeljnov. To zmes denemo potem v stekleno posodo, ki smo jo pomazali z oljem, in postavimo za dalje časa (najbolje do drugega dne) na hladno. Preden to hladetino ponudimo, jo po sredi okrasimo z vloženim sadjem, okoli pa z gosto vanilno kremo.

Jajčne omelete s krompirjem.

Košček prekajene slanine narežemo na rezine, nekaj krompirjev pa na majhne kocke in oboje hkrati opече-

ZAHTEVAJTE VZORCE NOVIH VONJEV
IN MODERNIH TONOV V VSEH
DROGERIJAH IN PARFUMERIJAH

ONE, ki so jokale...

...bo vzradostila vest, da novi zoper vlago odporni ARCANCIL ne peče niti tedaj, če pride z oesom v kontakt. ARCANCIL zares, v nasprotju z vsemi kozmetičnimi sredstvi, izdelanimi po stari formuli, ne vsebuje mila. Zato nikdar ne lomi trepalnic. Ker je odporen proti vlagi, je odporen tudi proti solzam in znoju, ker se ne razkaja. Njegovih 9 nevidnih nijans bo dalo Vašemu pogledu nov očarljiv šarm. Za podaljšanje in okrepitev trepalnic, ne da bi bile barvane, je izdelana posebna kompozicija: ARCANCIL-SANCOLOR. ARCANCIL se prodaja povsod po sledečih cenah: Luksuzni model din 36.—, vložek din 25.—, reklamna škatlica din 13.—. Generalno zastopstvo: Ljudevit Schön, oddelek A/5, Zagreb, Jelačićev trg 1. — Uspeh je popolnoma zagotovljen. — Čuvajte se ponaredb!

mo. Ko oboje lepo zarumeni, stresemo na to raztepena jajca, ki jih prav malo osolimo, ker je že slanina slana, in s kuhalnico vse skupaj dobro premešamo. Ko se začne zmes peči, počakamo, da jajca zakrknejo, potem pa omeleto obrnemo. Te omelete ne zvijemo. Zraven ponudimo lahko kakršnokoli solato ali pa špinato.

Porova juha s krompirjem.

Na presnem maslu oprazimo 2—3 porova stebila, ki smo jih zrezali na majhne koščke, pridenemo potem približno 50 dkg na štiri kose zrezanega krompirja, prilijemo poldruhi liter vode, juho osolimo in kuhamo do kraja. Potem zmečkamo krompir in zlijemo juho, tik preden jo nesemo na mizo, na kruhove rezine, ki smo jih prepekli v pečici. Nazadnje vržemo v juho še košček presnega masla ali pa prilijemo nekaj žlic kisle smetane.

Svinjske zarebrnice z vinom.

1 kg narezanih zarebrnic potolčemo, osolimo in jih na hitro spečemo z obeh strani. Potem vzamemo vse zarebrnice iz masti in oprazimo na njej precej veliko čebulo, korenje, korenino peteršilja, majhno korenino zelene in nekaj zrn celega popra. Ko vse korenine zarumene, zložimo v kozico meso, ki ga polagoma zalivamo z belim vinom, dokler se ne zmečha. Potem vzamemo meso iz kozice in ga zložimo na krožnik, v omaki pa prekuhamo žlico moke, nakar omako precedimo in zlijemo na meso. Omaka mora biti redka in tekoča, če je pregosta, ji prilijemo še nekoliko belega vina.

Pečena kokoš.

Osnaženo mlado kokoš od znotraj in zunaj osolimo, položimo v pekačo, denemo na vrh košček presnega masla in jo pečemo potem približno 40 minut pri precej močnem ognju. Ko se peče, jo pogosto oblijemo s sokom, ki se je iz nje izcedil.

Nato razrežemo pečeno kokoš takole: Najprej odrežemo od trupa glavo in vrat, potem obe bedri, nato obe peruti prav v sklepu. Nazadnje prerežemo trup najprej vodoravno in po dolgem na pol, potem hrbet na dva ali tri dele, spodnji del pa samo na dva dela. Razrezano kokoš spet sestavimo na primeren podolgovat krožnik, in sicer ta-

ko, da je spodnja stran kokoši obrnjena navzgor, polijemo s sokom in postavimo na mizo.

Smetanove rezine.

Pet rumenjakov in pet žlic sladkorja mešamo tako dolgo, da se zmes peni, nakar dodamo pet žlic kisle smetane, pet žlic moke in na drobno sesekljane limonovega olupka, nazadnje pa primešamo prav na rahlo še sneg iz petih beljakov. To zmes stresemo potem v pekačo, ki smo jo pomazali s presnim maslom in potresli z moko, in jo, ko je pečena, namažemo po vrhu s kakršnokoli sadno mezgo. Nazadnje jo razrežemo na rezine.

PRI PREHLADU IN

Gripici

AFLUKIN LAHKO POMAGAJO PILULE

VPRAŠAJTE ZDRAVNIKA ZA SVET DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH

PAZITE! VSAKA PILULA NOSI IME -AFLUKIN- KASTEL D.D. ZAGREB Reg.br. 15426/38

Vsekakor si oglejte številne izložbe modnih novosti v manufakturi Novak na Kongresnem trgu — pri nunski cerkvi.

Kneippova sladna kava se izdeluje iz najboljšega izbranega ječmena na ta način, da se s posebnim kemičnim procesom pretvori škrob v slad. Dobite jo le v originalnih paketih s sliko župnika Kneippa!

Triumph VEIKU TOPLOTU RAZVILA

ŠTEDNJAK

MALO-DRVA-TROŠI

OSJEČKA LJEVAONICA ŽELJEZA I TVORNICA STROJEVA D. D.

Doma in na potovanju,
preden greš spat, vedno:

Chlorodont-zobna pasta

(Nadaljevanje.)

Katera nastelja je za kurnico najboljša?

Za nasteljo je najbolj primerna ržena ali pšenična slama ali pa šotni drobir. Sam šotni drobir sicer dobro zdržuje mraz, ki prihaja od tal, veže vlago in uničuje kali, toda ima to slabo stran, da se prav kmalu izpremeni v prah, ki ga perutnina potem s krmo vred pobira. Zato je najbolje, če natresemo na tla najprej nekako 6 cm debelo plast šotnega drobirja, na vrh pa nasteljemo 12 do 15 cm sveže slame. V kurnice pa, kjer perutnina le spi,

Ali je treba neprestano mazati svoje USTNICE?

Zakaj se poslužujete »nemoderne« rdečila, izdelanega po starih formulah, če dobite za isto novo rdečilo »GUITARE«, neizbrisno in brez sledov, ki drži ves dan? Kissefix, ki je v njegovem sestavu. Vam omogoča, da jeste, pijete, kadite, jokate in poljubljate, a lepota ustnic ne bo trpela zaradi tega, in ne pušča niti najmanjšo sled. Mnogoštevilne so že žene, ki uporabljajo rdečilo »GUITARE« z največjim uspehom. Poskusite ga tudi Vi že jutri, pa se boste prepričali. Rdečilo »GUITARE« obstoji v osmih prozornih in sijajnih nijansah ter v šestih novih barvnih tonih »Prirodna lepota 1938«. Prodaja se v trgovinah te stroke po din 48.—, 24.— in 16.— in poskusni komad, zadosten za en mesec din 9.—. Generalno zastopstvo: Ljudevit Schön, oddelek V/2, Zagreb, Jelačićev trg 1. Varujte se ponaredb!

nasteljemo lahko samo šotnega drobirja. Slamo moramo premenjati, kadar je umazana, šotni drobir pa najmanj po dvakrat na leto.

Listje za kurnice ni primerno, ker se prehitro zdrobi, žaganje pa zato ne, ker prerado pride živali v golšo. Oboje, listje in žaganje, pa tudi preslabo veže vlago.

Kolikokrat na dan je treba pobirati jajca iz gnezda?

Najbolj pogosto jih je treba pobirati pozimi, kadar je hud mraz, in sicer najmanj po trikrat na dan. Zakaj vodena vsebina, ki je v jajcu, lahko zmrzne in jajce potem, ko pride na toplo, počí.

A tudi poleti, kadar je zelo vroče, je dobro, da jih čim večkrat pobereemo in devamo na hladen prostor, da se oplodjena jajca ne prično kvariti.

PARFUM FORVIL PARIS

Doogovor.

Gospod šef se je nekoliko sporekel s knjigovodjo. Na posled je zagrmel:

«Torej, kako je prav za prav? Ali ste morda vi šef?»

«Vem, da nisem», je rekel knjigovodja.

«No, torej vidite — zakaj pa potem tako neumno govorite?»

Brez težav deluje Darmol. Razen tega prijetnost pri uporabi: nobenega kuhanja čajev, niti požiranja kroglic in ne grenkih soli. Darmol je ukusen kakor čokolada. Ne poizkušajte z nepreizkušenimi preparati, temveč uredite svojo prebavo s priljubljenim odvajalnim sredstvom Darmol. Dobi se v vseh lekarnah. Reg. 25.801/37.

Čisto iznenada ji je šinila neka misel v glavo, čisto iznenada se je spomnila, da so tudi gledališke igralke — ženske! In vendar kažejo vsak večer, kaj znajo, in vselej z enakim temperamentom — kaj nimajo one prav za prav nobenih „kritičnih dni“? Dosti se dandanes zahteva od ženske, skoraj nobena si ne more privoščiti „kritičnih“ dni, — in to utegne biti vzrok, da se novodobna „Camelia“-higiena vse bolj širi. Tudi Vi se z idealno reformno damsko obvezo „Camelia“ lahko rešite različnih nadlog, tudi Vi si z njo lahko ohranite živahnost in dobro voljo. Ker obstoji iz več plasti najfinejše mehke „Camelia“-vate, zato tudi tako dobro pije. Neopazno uničevanje Vam prihrani marsikatero neprijetnost, razen tega Vam pa omogoči tudi edinstveni „Camelia“-pas, da jo nosite brez vseh težav.

Camelia +

Popular 10 komadov	Din 22-
Special 6 „	Din 10-
Pas iz sukanca	Din 20-
Pas iz svile ozek	Din 20-
Pas iz svile širok	Din 26-
Pas iz svile frote	Din 26-

Idealna reformna damska obveza

Pazite na modri ovoj, v katerega je škatla zavita. Zakaj samo »Camelia« je »Camelia«. Kje se dobiva, sporoči če je treba: Rave d. d., Zagreb.

Naročnina za list s krojno prilogo in 5 gospodinskih knjig: za vse leto Din 105.— za pol leta Din 54.—, za četrt leta Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lit 70.—.
Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinska knjiga Din 30.—.
Deset broširanih leposlovnih knjig Din 100.—, Vezava Din 60.—.
Deset broširanih rodbinskih knjig Din 67.—, Vezava Din 60.—.

Odstranite odvišno tolščo!

Vitki lahko postanete uspešno samo z redno uporabo z elektriko aktivirane vode

AQUASOL

Izdelke in obvestila daje
STEG a. d., Beograd
Dobiva se v drogerijah in lekarnah. Pošt. predal 50 - Tel. 27-192

Rokopisj se ne vračajo.

Izhaja vsakega 1. v mesecu.

Odgovorna urednica: Rija Podkrajškova v Ljubljani.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 8/l. Tel. 21-32.

Tisk: Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani. Predstavniki: Ivan Ovsenič v Ljubljani.

Mojstrovina

**z Dr. Oetker-jevim
PECILNIM PRAŠKOM**

Izgubljeni sin.

Katehet pripoveduje v šoli zgodbo o izgubljenem sinu in reče: «Ko je oče zagledal svojega sina, je padel na obraz in se razjokal.»

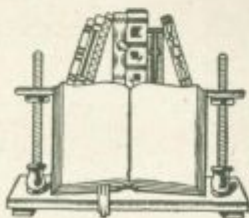
Potem pokliče Tončka:

«Tonček, zakaj se je oče razjokal?»

«Zato... zato... ker si je razbil nos...»

Jože Žabjek

KNJIGOVEZNICA
L J U B L J A N A
DALMATINOVA 10

Najmodernejša urejena delavnica za vsa knjigoveška dela. Hitra in točna postrežba pri nizkih cenah. Izdelovanje posebnih akcidenčnih vezav po individualnih osnutkih. Trgovske knjige po naročilu, lastni črtni stroji za vse vrste rastriranih tiskovin. Izvirne platnice za »UMETNOST« (Din 15, za vezavo Din 20- za vsak letnik).

TELEFON 24-87

MISTERIJ žene, ki se NIKDAR NE POSTARA

Ima ona 25 ali 40 let?

Nobene gube, nobene brazde v 45 letu! Gladka, jasna in čista koža mladega dekleta! Videti je kakor čudež, a ima vendarle svoje znanstvene vzroke. To so magični učinki »Blocela« — presenetljivega odkritja profesorja dunajskega vseučilišča dr. Stejskala. Blocel je dragocen naravni pomladilni element, ki ga mora imeti vsaka gladka in napeta koža. Zdaj je v vsaki tubi rožnate kreme Tokalon ter Vam reči in pomlajuje kožo, ko spite Vsako jutro, ko se zbudite, ste videti mlajši! Gube in brazde so kakor izbrisane.

Cez dan uporabljajte dnevno hrano za kožo Tokalon (ki ni mastna), da napravite svojo kožo svežo in jasno, da Vam odstrani zaje-dalce in vso nesnago kože. Pomladite se za deset let in ostanite mladi! Napravite konec ohlapnim mišicam lica. Rešite se uvene-le polti. Pridobite si spet jasno in čvrsto lice ter mehko lepoto iz dekliske dobe. Navdušeni boste zaradi pravih magičnih učinkov obeh hran za kožo Tokalon. Ako ne bo tako se Vam denar povrne.

BREZPLAČNI VZOREC: Vsak čitatelj tega lista more dobiti zelo okusno kaseto s kremo Tokalon (rožne ali bele barve) ter puder Tokalon različnih nijans. Pošljite Din 5- v poštinih znamkah za poštnino, omot in druge stroške na naslov: Hinko Mayer i drug, Odio 16-P, Zagreb, Praška ul. 6.

PO DELU SI ODPOČIJTE NOGE V COPATAH!

Kupite otrokom za zimo te copatke iz fine rdeče klobučine z lepim okraskom. Napravili jim boste veliko veselje. — Kadar kupujete domačo obleko, vam ni treba skrbeti, ali boste dobili tudi čevlje iste barve. Zglasite se v naši najbližji prodajalnici, kjer boste postreženi z udobnimi domačimi čevlji, ki se podajo k vsaki domači obleki neglede na barvo.

19:

2560-56 Din 19.-

Otroške copatke »Baby« izdelujemo tudi za otroke do 3 let. Narejene so iz fine volnene klobučine in obšite z marabujem, na prstih imajo usnjeno kapico. Penjajo se pa z zapono.

25:

7022-52 Din 25.-

Topli otroški copatki iz močne klobučine z usnjnim podplatom in vložkom iz klobučine.

19:

1511-53 Din 19.-

Fin čevlček za najmlajše dame iz volnene klobučine v črni in modri barvi, obšit s svilenim izpodrobkom krašen z okusno zapono,

39:

7025-24

Prav lične copate iz volnenega doubbla. Narejene iz čiste volne, obšite s svilenim izpodrobkom in okrašene s kokardo. Imajo na prstih kapico in usnjen podplat s klobučinastim vložkom. Izdelujemo jih iz raznih desenov.

29:

7515-89 Din 29.-

Lahke in udobne damske copate iz lahke, fine klobučine z lahkim usnjnim podplatom in z nizko usnjeno peto. Lepi okrasek iz marabuja na jeziku in okusna zapona dajeta copatam zelo lep videz.

29:

Naši novi modeli copat vam bodo omogočili, da boste doma elegantni in da se boste pri tem ugodno počutili.

59:

2505-55102

Elegantne in lahke copate iz rdečega ali modrega ševroja z na pol visoko peto. Imajo visok okrašen in izrezan nart z okusnim vezenjem.

7025-44

Tople copate iz mehko melirane klobučine, z usnjnim podplatom, klobučinastim vložkom in na pol usnjeno peto. Dobijo se v sivi in drap barvi.

39:

7017-42

Moški natikaci iz volnenega doubbla, obšiti s svilenim izpodrobkom, z usnjnim podplatom in klobučinastim vložkom. Topli in udobni.

59:

7058-48

Visoke copate iz volnenega doubbla za gospode. Imajo mehke in udobne vložke po napornem delu in hoji mehke in tople copate, da se jim noge odpočijejo. Iz raznih desenov. Moške Din 59.- Ženske Din 39.- Otroške Din 29.-